Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

за годината што завршува
на 31 декември 2019 година

СОДРЖИНА

	Страница
Извештај на независниот ревизор	1
Биланс на успех	3
Извештај за сеопфатна добивка	4
Биланс на состојба	5
Извештај за промените во капиталот и резервите	7
Извештај за паричниот тек	11
Белешки кон финансиските извештаи	13
Прилог 1 – Годишна сметка	
Прилог 2 – Годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

Grant Thornton DOO
Sv. Kiril i Metodij 52b-1/20
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (0)2 3214 700
F +389 (0)2 3214 710
E Contact@mk.gt.com
www.grantthornton.mk

До Акционерите на
Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

Извештај за финансиските извештаи
Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“) составени од Билансот на состојба на ден 31 декември 2019 година и Билансот на успех, Извештајот за сеопфатната добивка, Извештајот за промените во капиталот и резервите и Извештајот за паричниот тек за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 125.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи
Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот
Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија[1]. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Банката со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Банката. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

[1] Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека придружните финансиски извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје на 31 декември 2019 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Банката е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Банката за 2019 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиските извештаи на Банката со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2019 година, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија[2], како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека историските финансиски податоци објавени во годишниот извештај за работењето на Банката со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2019 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиските извештаи на Банката со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2019 година.

Скопје,
30 април 2020 година

Грант Торнтон ДОО, Скопје

Друштво за ревизија ГРАНТ ТОРНТОН ДОО Скопје

Управител
Сузана Ставриќ

Овластен ревизор
Сузана Ставриќ

[2] Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Биланс на успех

За периодот од 1 јануари 2019 до 31 декември 2019 година

Во илјади денари	*Белешка*	2019	2018
Приходи од камата		157,640	203,190
Расходи за камата		(73,439)	(103,421)
Нето-приходи/(расходи) од камата	*6*	84,201	99,769
Приходи од провизии и надомести		38,439	40,821
Расходи за провизии и надомести		(26,335)	(25,463)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	*7*	12,104	15,358
Нето-приходи од тргување	*8*	-	-
Нето-приходи од други финансики инструменти евидентирани по објективна вредност	*9*	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	*10*	(243)	75
Останати приходи од дејноста	*11*	4,899	5,744
Удел во добивката на придружените друштва	*24*	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	*12*	(16,345)	(1,899)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	*13*	(1,369)	(1,466)
Трошоци за вработените	*14*	(34,215)	(35,246)
Амортизација	*15*	(4,781)	(10,026)
Останати расходи од дејноста	*16*	(23,465)	(20,374)
Удел во загубата на придружените друштва	*24*	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување		**20,786**	**51,935**
Данок од добивка	*17*	(2,419)	(5,423)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење		**18,367**	**46,512**
Добивка/(загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба		-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година		**18,367**	**46,512**
Добивка/(загуба) за периодот, која припаѓа на*:			
акционерите на банката		-	-
малцинското учество		-	-
Заработка по акција	*41*		
основна заработка по акција (во денари)		48	121
разводнета заработка по акција (во денари)		48	121

* само за консолидираните финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 април 2020 година и во нивно име се потпишани од Управниот одбор на Банката на 29 април 2020 година.

Кире Наумов
Главен извршен директор

Фарук Исмаили
Главен оперативен директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 1 јануари 2019 година до 31 декември 2019 година
(во илјади денари)

	Белешка	2019	2018
Добивка/(загуба) за финансиската година		**18,367**	**46,512**
Останати добивки/(загуби) во периодот (пред оданочување)		**-**	**-**
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)			
Реваloризациска резерва за сопствени средства расположливи за продажба			
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопствениците средства расположливи за продажба		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопствениците средства расположливи за продажба, рекласифицирани во Останати резерви		-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност		-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех		-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех		**-**	**-**
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласифицираат во Билансот на успех (пред оданочување)			
Реваloризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба			
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласифицирани во Билансот на успех		-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба		-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба		-	-
Реваloризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања			
- реваloризациска резерва признаена во текот на годината		-	-
- намалување на реваloризациската резерва, рекласифицирано во Билансот на успех		-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови			
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот на паричните текови, рекласифицирани во Билансот на успех		-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење		-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење		-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	24	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех		-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласифицираат во Билансот на успех	17	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласифицираат во Билансот на успех		**-**	**-**
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот		**-**	**-**
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година		**18,367**	**46,512**

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 април 2020 година и во нивно име се потпишани од Управниот одбор на Банката на 29 април 2020 година.

Кире Наумов
Главен извршен директор

Фарук Исмаили
Главен оперативен директор

Биланс на состојба

Во илјади денари	***Белешка***	**2019**	**2018**
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	*18*	773,636	698,074
Средства за тргување	*19*	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	*20*	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	*21*	-	-
Кредити на и побарувања од банки	*22.1*	9,328,142	9,160,044
Кредити на и побарувања од други комитенти	*22.2*	79,493	61,365
Вложувања во хартии од вредност	*23*	-	-
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според "методот на главнина")	*24*	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	*30.1*	3,653	5,203
Останати побарувања	*25*	11,060	8,997
Заложени средства	*26*	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	*27*	4,496	5,864
Нематеријални средства	*28*	923	290
Недвижности и опрема	*29*	111,157	111,889
Одложени даночни средства	*30.2*	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	*31*	-	-
Вкупна актива		**10,312,560**	**10,051,726**
Обврски			
Обврски за тргување	*32*	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	*33*	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	*21*	-	-
Депозити на банки	*34.1*	-	-
Депозити на други комитенти	*34.2*	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	*35*	-	-
Обврски по кредити	*36*	7,673,211	7,435,704
Субординирани обврски	*37*	-	-
Посебна резерва и резервирања	*38*	9,303	5,784
Обврски за данок на добивка (тековен)	*30.1*	-	-
Одложени даночни обврски	*30.2*	-	-
Останати обврски	*39*	10,586	9,145
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	*31*	-	-
Вкупно обврски		**7,693,100**	**7,450,633**

Биланс на состојба (продолжува)

Во илјади денари	*Белешка*	2019	2018
Капитал и резерви			
Запишан капитал	*40*	1,193,792	1,193,792
Премии од акции		-	-
Сопствени акции		-	-
Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		-	-
Останати резерви		1,407,301	1,360,789
Задржана добивка/(Акумулирани загуби)		18,367	46,512
Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите во Банката		**2,619,460**	**2,601,093**
Малцинско учество		-	-
Вкупно капитал и резерви		**2,619,460**	**2,601,093**
Вкупно обврски и капитал и резерви		**10,312,560**	**10,051,726**
Потенцијални обврски	*42*	386,275	505,605
Потенцијални средства	*42*	-	-

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 април 2020 година и во нивно име се потпишани од Управниот одбор на Банката на 29 април 2020 година.

Кире Наумов
Главен извршен директор

Фарук Исмаили
Главен оперативен директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ

за периодот од 1 јануари 2019 година до 31 декември 2019 година (во илјади денари)

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка				
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на Банката	Вкупно капитал и резерви
На 31 декември 2017 (претходна год.)/ 1 јануари 2018 (претходна год.)	**1,193,792**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,118,053**	**-**	**153,121**	**89,615**	**-**	**-**	**2,554,581**	**2,554,581**
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2018 година (претходна год.) коригирано	**1,193,792**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,118,053**	**-**	**153,121**	**89,615**	**-**	**-**	**2,554,581**	**2,554,581**
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																	
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46,512	-	-	46,512	46,512
Останати добивки/(загуби) во периодот																	
Промени во објективната вредност на средствата расположиви за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
должнички инструменти																	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во БУ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сопственички инструменти																	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот на парични текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжува)
за периодот од 1 јануари 2019 година до 31 декември 2019 година (во илјади денари)

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка				
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на Банката	Вкупно капитал и резерви
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/(обврски) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	***46,512***	**-**	**-**	***46,512***	***46,512***
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**46,512**	**-**	**-**	**46,512**	**46,512**
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите																	
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89,615	-	-	(89,615)	-	-	-	-
Издвојување за останати рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите - останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**89,615**	**-**	**-**	**(89,615)**	**-**	**-**	**-**	**-**
На 31 декември 2018	**1,193,792**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,207,668**	**-**	**153,121**	**46,512**	**-**	**-**	**2,601,093**	**2,601,093**

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжува)
за периодот од 1 јануари 2019 година до 31 декември 2019 година (во илјади денари)

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задрж. добивка				
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на Банката	Вкупно капитал и резерви
На 31 декември 2018 (претходна година)/ 1 јануари 2019 (тековна год.)	**1,193,792**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,207,668**	**-**	**153,121**	**46,512**	**-**	**-**	**2,601,093**	**2,601,093**
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2019 година (тековна година) коригирано	**1,193,792**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,207,668**	**-**	**153,121**	**46,512**	**-**	**-**	**2,601,093**	**2,601,093**
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																	
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,367	-	-	18,367	18,367
Останати добивки/(загуби) во периодот																	
Промени во објективната вредност на средствата расположиви за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
должнички инструменти																	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во БУ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сопственички инструменти																	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објектив. вред. на инструментите за заштита од ризикот на паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објектив. вред. на заштита од ризикот на нето-вложување во стр.работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ИЗЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжува)
за периодот од 1 јануари 2019 година до 31 декември 2019 година (во илјади денари)

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задрж. добивка				
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на Банката	Вкупно капитал и резерви
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/(обврски) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во БУ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година													18,367			18,367	18,367
Трансакции со акционерите, признаени во капит. и рез.																	
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46,512	-	-	(46,512)	-	-	-	-
Издвојување за останати рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите - останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капит. и рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46,512	-	-	(46,512)	-	-	-	-
На 31 декември 2019	1,193,792	-	-	-	-	-	-	-	-	1,254,180	-	153,121	18,367	-	-	2,619,460	2,619,460

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 април 2020 година и во нивно име се потпишани од Управниот одбор на Банката на 29 април 2020 година.

Кире Наумов
Главен извршен директор

Фарук Исмаили
Главен оперативен директор

Извештај за паричниот тек

За годината завршена на 31 декември

Во илјади денари	***Белешка***	**2019**	**2018**
Паричен тек од основната дејност			
Добивка/(Загуба)пред оданочувањето		**20,786**	**51,935**
Корегирана за:			
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех		-	-
Амортизација на:			
нематеријални средства	15, 28	283	4,951
недвижности и опрема	15,29	4,498	5,075
Капитална добивка од:			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема		-	(40)
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	11	(615)	-
Капитална загуба од:			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема		-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		-	-
Приходи од камата	6	(157,640)	(203,190)
Расходи за камата	6	73,439	103,421
Нето-приходи од тргување		-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основ:			
дополнителна исправка на вредноста	12	20,366	8,454
ослободена исправка на вредноста	12	(7,540)	(3,391)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа:			
дополнителни загуби поради оштетување	13	1,369	1,466
ослободени загуби поради оштетување		-	-
Резервирања			
дополнителни резервирања	38	10,860	6,225
ослободени резервирања	38	(7,341)	(9,389)
Приходи од дивиденди		-	-
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва		-	-
Останати корекции		-	-
Наплатени камати		164,949	217,110
Платени камати		(77,550)	(110,467)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива		**45,864**	**72,160**
(Зголемување)/намалување на деловната актива:			
Средства за тргување		-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик		-	-
Кредити на и побарувања од банки		(167,352)	2,021,266
Кредити на и побарувања од други комитенти		(27,128)	(26,227)
Заложени средства		-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		615	-
Задолжителна резерва во странска валута		-	-
Задолжителен депозит кај НБРСМ според посебни прописи		-	-
Останати побарувања		(6,755)	(9,844)
Одложени даночни средства		-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување		-	-
Зголемување/(намалување) на деловните обврски:			
Обврски за тргување		-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик		-	-
Депозити на банки		-	-
Депозити на други комитенти		-	-
Останати обврски		1,441	(8,275)
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување		-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето		**(153,315)**	**2,049,080**
(Платен)/повраток на данок на добивка		**(869)**	**(8,820)**
Нето паричен тек од основната дејност		**(154,184)**	**2,040,260**

Извештај за паричниот тек (продолжува)

За годината завршена на 31 декември

Во илјади денари	*Белешка*	2019	2018
Паричен тек од инвестициската дејност			
(Вложувања во хартии од вредност)		-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност		-	-
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)		-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва		-	-
(Набавка на нематеријални средства)		(916)	(424)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства		-	40
(Набавка на недвижности и опрема)		(3,766)	-
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата		-	-
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)		-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба		-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)		-	-
Останати приливи од инвестициската дејност		-	-
Нето паричен тек од инвестициската дејност		**(4,682)**	**(384)**
Паричен тек од финансирањето			
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)		-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност		-	-
(Отплата на обврските по кредити)		(2,460,434)	(2,459,840)
Зголемување на обврските по кредити		2,702,051	-
(Отплата на издадените субординирани обврски)		-	-
Приливи од издадените субординирани обврски		-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот		-	-
(Откуп на сопствени акции)		-	-
Продадени сопствени акции		-	-
(Останати одливи од финансирањето)		-	-
Останати приливи од финансирањето		-	-
Нето паричен тек од финансирањето		**241,617**	**(2,459,840)**
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти		(7,189)	-
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти		-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти		**75,562**	**(419,964)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари		698,074	1,118,038
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	18	**773,636**	**698,074**

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 29 април 2020 година и во нивно име се потпишани од Управниот одбор на Банката на 29 април 2020 година.

Кире Наумов
Главен извршен директор

Фарук Исмаили
Главен оперативен директор

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“ или „РБСМ“) е акционерско друштво во кое Република Северна Македонија е единствен акционер и кое е регистрирано во Република Северна Македонија. Со Одлука на Собранието на акционери на Банката број 02-1664/1 од 2 јули 2019 година извршена е промена на името на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје во Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:
ул: „Димитрие Чуповски“ бр.26
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Основни активности на Банката се кредитирање на отпочнување со работа и развој на мали и средни претпријатија преку обезбедување среднорочни и долгорочни кредити, финансирање на извозот, извозно и домашно кредитно осигурување на побарувања, факторинг како и издавање на гаранции, тргување со хартии од вредност во свое име и за своја сметка. Кредитирањето на претпријатијата се врши преку комерцијалните банки во земјата, прифатени како банки-учеснички од страна на Банката кои го преземаат крајниот ризик од наплата на побарувањата, и директно или заеднички со други банки или небанкарски финансиски институции во земјата, освен кредитите одобрени на единиците на локалната самоуправа.

Банката нема вложувања во подружници и придружни претпријатија.

Акциите на Банката не котираат на Македонската берза за хартии од вредност АД, Скопје. Вкупниот број на вработени на Банката на 31 декември 2019 година изнесува 40 вработени (2018: 41 вработени).

1.1 Основа за изготвување на финансиските извештаи

Изјава за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Законот за Македонска банка за поддршка на развојот, подзаконската регулатива пропишана од страна на Народната Банка на Република Северна Македонија, како и Одлуката за методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансисите извештаи и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките.

Финансиските извештаи претставуваат поединечни финансиски извештаи.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година.

Основи за мерење

Финансиските извештаи се подготвени со примена на основите за мерење специфицирани во Методологијата за секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход. Основите за нивно мерење се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Финансиските извештаи се подготвени според историска вредност.

Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари („МКД“ или „денари“), кои се функционална валута на Банката, освен каде што не е поинаку наведено. Информациите во финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари.

1.2 Значајни сметководствени политики

1.2.1 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари со примена на средниот курс важечки на денот на билансот на состојба. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирани за ефективната камата и плаќањата во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута, се вклучени во билансот на успех. Средните девизни курсеви кои беа применети за превреднување на позициите на билансот на состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	2019 МКД	2018 МКД
1 ЕУР	61.4856	61.4950
1 УСД	54.9518	53.6887

1.2.2 Приходи и расходи од камата

Приходот од камата и расходот од камата се признава во Билансот на успех според методот на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапката која ги дисконтира очекуваните идни парични приливи и одливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство или обврска до датумот на крајна достасаност или за пократок временски период, доколку е тоа соодветно.

Пресметката на ефективната камата ги вклучува сите надоместоци платени или примени, трансакциските трошоци, дисконти или премии кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакциски трошоци се инкрементални трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето, издавањето или отуѓувањето на финансиското средство или обврска.

Приходите и расходите од камати прикажани во билансот на успех вклучуваат камати од финансиски средства и обврски по амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата.

1.2.3 Провизии и надомести

Приходите и расходите од провизии и од надомести кои се составен дел од ефективната каматна стапка на финансиските средства и обврски се вклучени во пресметката на ефективната каматна стапка.

Останатите приходи од надомести и провизии настануваат по основ на финансиски услуги кои ги извршува Банката односно осигурување на побарувања од комерцијални ризици на краток рок и издавање гаранции по кредити одобрени од банки за кредитирање на мали и средни претпријатија.

Приходите од провизии и надомести се признаваат во моментот на извршување на соодветната услуга, расходите од провизии и надомести се признаваат на пресметковна основа.

1.2.4 Нето-приходи и расходи од курсни разлики

Нето-приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од порамнување на трансакции во странска валута и преведување во МКД на монетарните ставки деноминирани во странска валута.

1.2.5 Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на билансот на состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок се признава со користење на методот на билансот на состојба, и произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночните цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година, Банката нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

1.2.6 Финансиски средства

Банката ги класифицира своите финансиски средства како мерени по: амортизирана набавна вредност, објективна вредност преку останата сеопфатна добивка или објективна вредност преку билансот на успех. Банката ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Банката го оценува деловниот модел преку следните релевантни и расположливи податоци за:

- финансиските средства и начинот на нивно управување;
- начинот на известување до раководството на Банката;
- успешноста во остварувањето на деловниот модел;
- управувањето со ризиците поврзани со остварувањето на деловниот модел.

Оценката на деловниот модел на Банката се врши на ниво на портфолио од каде зависи класификацијата на финансиските средства. Класификацијата на финансиските средства се врши врз основ на:

- портфолио на должнички хартии од вредност;
- кредитно портфолио;
- портфолио на побарувања.

1.2.7 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозитите по видување кај банките, орочените депозити кај банки со оригинален рок на достасаност помал од три месеци, депозитите во Народна банка на Република Северна Македонија, како и високоликвидните хартии од вредност со оргинален рок на достасаност од три или помал од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена во нивната објективна вредност, и кои се користат од Банката во управување со краткорочните обврски.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност во Билансот на состојба.

1.2.8 Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства кои го исполнуваат условот на СППИ.

Кредитите и побарувањата почетно се признаваат по објективна вредност вклучувајќи ги и директните трансакциски трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Доколку кредитите и побарувањата не го поминат СППИ тестот истите последователно треба да се мерат по објективна вредност, а промените да се евидентираат во останата сеопфатна добивка.

1.2.9 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Финансиски средства кои се чуваат до достасување се должнички финансиски средства кои ги управува Банката со цел наплата на договорните парични текови и кои согласно договорните услови на средството го исполнуваат условот на СППИ (банката очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата"). Во оваа позиција не припаѓаат финансиските средства:

- кои Банката при почетното признавање ги определила по објективна вредност преку билансот на успех;
- кои Банката ги класифицира како расположливи за продажба;
- кои ја исполнуваат дефиницијата за кредити и побарувања.

Вложувањата чувани до достасување се проценуваат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Продажбата на значителен износ на финансиски средства чувани до достасување далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите финансиски средства чувани до достасување како средства расположливи за продажба во тековната и следните две години.

1.2.10 Оштетување на финансиските средства

На секој датум на билансирање, Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата („случај на загуба“) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Критериумите што Банката ги користи при утврдување на постоењето објективен доказ за загуба од оштетување, вклучуваат:

- Непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или каматата;
- Денови на доцнење при плаќање на главнината или каматата;
- Потешкотии со паричните текови кај позајмувачот;
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање;
- Влошување на конкурентната позиција на позајмувачот;
- Намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал;
- Отпочнување на стечајни постапки;
- Активирање на обезбедувањето.

Банката врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за сите изложености.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Биланс на успех.

Во случај на ненаплатливост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата. Последователните надоместувања на претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите, во корист на тековните добивки.

1.2.11 Недвижности и опрема

Недвижностите и опремата се материјални вложувања за административни цели од кои се очекува да имаат корисен век подолг од една година.

Недвижностите и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби поради оштетување, доколку има.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Набавениот софтвер кој е неопходен за функционирање на соодветната опрема се признава како дел од таа опрема.

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Банката и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Во продолжение е даден проценетиот век на употреба на некои позначајни ставки на материјалните средства.

Згради	40 години
Мебел и опрема	4-5 години
Останати средства	4-10 години

1.2.12 Нематеријални средства

Нематеријалните средства набавени од Банката се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување.

Последователните издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во специфичното средство на кое се однесуваат. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизацијата се признава по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба во текот на период од четири години.

1.2.13 Оштетување на нефинансиските средства

Сметководствената вредност на нефинансиски средства на Банката се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои таква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загубата поради оштетување на нефинансиски средства се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмала група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се зависни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите заради оштетување се признават во билансот на успех. Загубите заради оштетување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување признаена во минатите периоди се проценува на секоја дата на известување заради утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради оштетување се анулира само со износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради оштетување. Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена кога не би била признаена загуба поради оштетување на средството во претходните години.

1.2.14 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Позицијата преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања се употребува само за земјиште, згради, опрема и други вредности добиени врз основа на ненаплатени побарувања. Средството се смета за преземено во моментот кога Банката стекнува правна основа за запишување на сопственоста.
Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања првично се признаваат по пониската од:

- Набавната вредност, којашто е вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган, и
- Проценетата вредност на преземеното средство важечка на датумот на признавање, намалена за очекуваните трошоци за продажба.

На датумот на преземање на средството, Банката во билансот на состојба прикажува оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство.

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката ја утврдува проценетата вредност на преземеното средство и во билансот на успех признава загуба за оштетување еднаква најмалку на поголемиот износ од:
- негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето-вредноста на преземеното средство и
- 20% од нето-вредноста на преземеното средство.

1.2.15 Резервирања

Резервирањата се признаваат во билансот на состојба кога Банката како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Банката за подмирување на обврската. Оваа позиција ги вклучува долгорочните резервирања и другите долгорочни обврски кои не се поврзани со одложени даноци од добивки или произлегуваат од позајмици или други финансиски активности. Видови на ставки најчесто вклучени во оваа категорија се пресметки и резервации за вонбилансни кредитни изложености.

Резервирање за неповолни договори се признава кога очекуваните користи од договорот за Банката се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските според договорот.

Резервирањето се утврдува по сегашната вредност од пониската вредност од очекуваните трошоци за откажување на договорот и сегашната вредност на очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред да се утврди резервација, Банката признава загуба поради оштетување на средствата поврзани со договорот.

1.2.16 Надомести за вработените

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови.

Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во Билансот на успех кога се пресметуваат.

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

1.2.17 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорениот аранжман. Финансиските обврски Банката ќе ги класифицира при почетното признавање како финансиски обврски кои се мерат по амортизирана набавна вредност.

Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од трансакции со други страни со кои Банката има потпишано договор за кредит.

Банката ги признава обврските по кредити во својот Биланс на состојба по објективната вредност вклучувајќи ги и директните трансакциски трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Останати обврски

Останатите обврски ги вклучуваат обврските кон добавувачите, пресметаните недостасани обврски, одложениот приход и останатите обврски, и се прикажани во нивните номинални износи.

Депризнавање на финансиските обврски

Банката ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

1.2.18 Средства и обврски од комисионо работење

Средствата и обврските управувани во име и за сметка на Владата на Република Северна Македонија се вклучени во Биланост на состојба на нето основа. Нето обврските прикажани во Билансот на состојба претставуваат времена разлика помеѓу наплатата или исплатата на обврските.

1.2.19 Капитал и резерви

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Резерви

Резервите кои се состојат од ревалоризациони, законски и останати резерви, се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на преземените средства, по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива важечка за Банката и по пат на формирање на фонд за осигурување од политички ризици.

(в) Нераспределени добивки/загуби

Нераспределните добивки/(загуби) ги вклучуваат тековните како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби.

1.2.20 Известување според сегменти

Оперативниот сегмент претставува група на средства или активности кои се ангажирани во обезбедувањето на производи или услуги кои се предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние во останатите деловни сегменти. Географскиот сегмент е ангажиран во обезбедување на производи или услуги во одредено економско опкружување кое е предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние сегменти кои ги извршуваат активностите во други економски опкружувања.

1.2.21 Вонбилансни потенцијални и преземени обврски

Банката има потенцијални обврски по основ на осигурување на побарувања од комерцијални ризици на краток рок. Осигурените побарувања се евидентираат во вонбилансната евиденција на Банката. Банката во изложеност води максимум 90% од износот на осигурената фактура и своите осигурени побарувања од 80% до 90% ги реосигурува кај странски реосигурители.

1.2.22 Настани по датум на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Банката на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние последователни настани кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

1.3 Употреба на оценки и проценки

Банката врши проценки и претпоставки кои влијаат врз објавените износи на средства и обврски. Проценките постојано се предмет на проверка и се базираат на минати искуства и други фактори, вклучувајќи очекувања од идни настани за кои се верува дека се разумни во однос на околностите во кои се јавуваат.

Оштетување на кредити одобрени на комитенти

Банката месечно го проверува своето кредитно портфолио со цел проценка на неговата оштетеност. При одредувањето на потребата за признавање на загуба од оштетување во Билансот на успех, Банката проценува дали постојат евидентни докази кои укажуваат на мерливо намалување во проценетите парични текови од кредитното портфолио пред идентификување на намалувањето на ниво на поединечен кредит во рамките на портфолиото на кредити и аванси. Доказите вклучуваат евидентни податоци кои укажуваат на постоење неповолна промена во плаќањата од страна на позајмувачите, или пак податоци на ниво на земја или локални економски услови кои се во корелација со намалувањето на средствата во групата. Раководството употребува проценки базирани на минати искуства поврзани со оштетувањето на средствата со карактеристики на кредитен ризик како и објективни докази на оштетување слични на оние во портфолиото при распоредувањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките кои се користат за проценка на износот и периодот на идните парични текови се проверуваат редовно, со цел намалување на какви било разлики помеѓу проценетите и фактичките загуби.

1.4 Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Сметководствените политики се применувани конзистентно за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

Од 1 јули 2019 година стапи во сила новата Одлука за методологија за управување со кредитен ризик (Службен весник на РСМ бр. 149/2018). Клучните промени во однос на претходната одлука се однесуваат на третманот на нефункциона;ните изложености, воведување на нови правила за реструктурирани изложености и за нефункционални реструктурирани изложености, како и промени во делот на класификацијата и одредувањето на категоријата на ризик кај изложеностите. Банката, согласно примената на новата одлука, до крајот на 2019 година нема остварено ослободување на исправка на вредност и/или посебна резерва.

1.5 Усогласеност со законската регулатива

Со состојба на 31 декември 2019 година, Банката е усогласена со барањата на законската и подзаконската регулатива пропишана од Народна Банка на Република Северна Македонија и Законот за Македонска банка за поддршка на развојот за солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на Банката, вложувањата на Банката и ликвидноста на Банката.

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

А Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

	по објективна вредност преку биланс на успех		**по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка**			
во илјади денари	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти	**по амортизирана набавна вредност**	**Вкупно**
2019 (тековна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	773,636	773,636
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Деривати средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	9,328,142	9,328,142
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	79,493	79,493
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	11,060	11,060
Вкупно финансиски средства	**-**	**-**	**-**	**-**	**10,192,331**	**10,192,331**
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Деривати обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	7,673,211	7,673,211
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	10,586	10,586
Вкупно финансиски обврски	**-**	**-**	**-**	**-**	**7,683,797**	**7,683,797**

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

А Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

	по објективна вредност преку биланс на успех		**по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка**			
во илјади денари	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти	**по амортизирана набавна вредност**	**Вкупно**
2018 (претходна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	698,074	698,074
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	9,160,044	9,160,044
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	61,365	61,365
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	8,997	8,997
Вкупно финансиски средства	**-**	**-**	**-**	**-**	**9,928,480**	**9,928,480**
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	7,435,704	7,435,704
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	9,145	9,145
Вкупно финансиски обврски	**-**	**-**	**-**	**-**	**7,444,849**	**7,444,849**

2 Управување со ризици

Управувањето со ризиците опфаќа идентификување, мерење или оцена, контрола или намалување и следење на одделните ризици и се заснова на документот за прифатливото ниво на ризик и воспоставената култура на ризик. Преземањето ризик претставува веројатност одредена активност или настан да има директно негативно влијание врз добивката и/или сопствените средства, или да предизвика тешкотии во остварувањето на целите на Банката. Ризикот е соодветно управуван кога е идентификуван, разбран, оценет, кога е извршен мониторинг и е контролиран.

Одборот за управување со ризици воспоставува и спроведува политики за управување со одделен ризик, дава предлози за нивно ревидирање и врши мониторинг и оценка на ефикасноста на целокупниот процес на управување со ризиците. Надзорниот одбор ги усвојува политиките за управување со ризици и го следи нивното спроведување. Воспоставените политики за управување со одделни ризици, кои овозможуваат идентификација, мерење, мониторинг и контрола на ризикот на кој се однесуваат, обезбедуваат разумна сигурност дека работењето е насочено кон постигнување на целите на Банката и е во согласност со применливите правила и законска регулатива, како и со одобрените лимити на изложеност. Лимитите на изложеност на поодделните ризици се предмет на ревидирање, во зависност од внатрешните и надворешните услови во кои работи Банката, но најмалку еднаш годишно. Дополнително, Управниот одбор на Банката воспоставува и спроведува процедури за идентификација, мерење, мониторинг и внатрешни контроли на процесот на управување со ризиците. Имајќи предвид дека процесот на управување со ризици е важен за секој вработен во Банката се спроведуваат обуки со цел да се создаде конструктивна средина, каде сите вработени ќе ги разберат своите задачи и обврски.

Внатрешната ревизија врши редовни и периодични оцени на спроведување на интерните контроли, политиките и процедурите за преземање и управување со поединечните ризици.
Процесот на управување со ризици е во согласност со развојниот план и деловната политика на Банката.

Банката е изложена најмалку на следните ризици од употреба на финансиски инструменти:

- Кредитен ризик,
- Ризик на ликвидност,
- Пазарни ризици (каматен ризик и валутен ризик),
- Оперативен ризик.

Оваа белешка претставува информација за изложеноста на Банката на секој од овие ризици, целите, политиките и процесите за управување и методите користени за мерење на ризиците на Банката.

За сите овие ризици Банката воспоставува посебни политики за управување со поединечните видови на ризици, како и процедури за идентификација, оценка, мониторинг и контрола на одделниот ризик.

2.1 Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик од загуба за Банката поради неможноста нејзиниот клиент или друга договорна страна да ги измирува своите обврски во договорениот износ и/или договорените рокови. Изложеноста на кредитен ризик главно и најзначајно произлегува од кредити, депозити кај банки, кредитно осигурување на побарувања, факторинг и други позиции што се вклучуваат во билансна и вонбилансна евиденција на Банката.

2.1.1 Управување со кредитниот ризик

Управувањето со кредитен ризик е дел од интегриран пристап за управување со сите финансиски ризици на кои е изложена Банката. Управувањето со кредитен ризик е процес кој овозможува органите на управување да го идентификуваат кредитниот ризик и при тоа да одберат кои изложености да ги намалат, а кои да ги зголемат и на кој начин. Пред одобрување на изложеност на кредитен ризик, Банката ги идентификува сите значајни фактори кои може да влијаат на ризичноста на клиентот, односно на изложеноста на Банката кон клиентот.

Банката врши класификација на секоја активна билансна/вонбилансна ставка според степенот на кредитен ризик на кој е изложена на поединечна основа врз основа на кредитна способност на клиентот и уредност во измирувањето на обврски.

Резултатите од извршената анализа на горенаведените критериуми резултира со утврдување на очекуваните загуби и класификација на изложеноста на кредитен ризик, во една од трите групи на кредитен ризик. За целите на финансиските извештаи (белешка 2.1А), Банката ги поврзува групите на кредитен ризик (Група 1, 2, 3) од Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (Сл. весник на Р.М бр. 83/17) и категориите на ризик од Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик, и извести на следниот начин:

- во рамки на Група 1, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категорија на ризик „А“;
- во рамки на Група 2, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категориите на ризик „Б“ и „В“, коишто немаат статус на нефункционална кредитна изложеност;
- во рамки на Група 3, изложеностите на кредитен ризик коишто имаат статус на нефункционална кредитна изложеност.

При мерење на кредитниот ризик, основни индикатори коишто ги користи Банката се изложеноста, веројатноста од стечај или ликвидација, веројатноста од намалување на бонитетот, веројатноста од надокнада на отпишаните побарувања, очекувањата на Банката во однос влијанието на економските и деловните услови врз способноста на клиентот да ги исполнува своите обврски и сл.

Инструменти за заштита и намалување на кредитниот ризик коишто ги користи Банката се системот на лимити на изложеност, квалитет на обезбедување, систем на рано предупредување, соодветно вреднување на компонентите на кредитен ризик, користење соодветни информации, дефинирање ризични пазари и сл.

Јасно дефинираната организациона структура е важен елемент на процесот на управување со кредитен ризик што обезбедува изложености на кредитен ризик во рамките на лимитите утврдени од Надзорен одбор.

Кредитен ризик (продолжува)
Управување со кредитниот ризик (продолжува)

Надзорниот одбор одобрува изложеност спрема лице од над 20% од сопствените средства на Банката. Одборот за управување со ризици одобрува изложеност спрема лице од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката. Изложеностите на кредитен ризик под овие лимити се одобруваат од страна на Кредитниот одбор и Одборот за осигурување.

Секторот за кредитирање и гаранции, секторот за кредитно осигурување, како и секторот за средства и ликвидност ги следат сите кредитни изложености во однос на воспоставените лимити.

Управниот одбор на Банката е одговорен за внатрешна контрола од аспект на изложеноста на кредитен ризик поради што се воспоставуваат интерни акти во кои се утврдуваат лимитите на ризиците што имаат за цел да помогнат при контрола и управување со ризикот. Имено, процесот на контрола има за цел да се минимизира влијанието на ризикот на капиталот и на добивката согласно со стратегиските цели на Банката.

Кредитен ризик (продолжува)
Управување со кредитниот ризик (продолжува)

А Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансна изложеност		Вкупно	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во групата 1																		
Сметководствена вредност, пред исправката на вредноста /посебна резерва	9,329,075	9,160,044	78,741	52,260	-	-	-	-	774,928	689,742	10,564	5,666	-	-	380,349	488,154	10,573,657	10,395,866
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	(933)	-	(1,415)	(549)	-	-	-	-	(7,189)	-	(1)	(38)	-	-	(852)	(1,617)	(10,390)	(2,204)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	**9,328,142**	**9,160,044**	**77,326**	**51,711**	**-**	**-**	**-**	**-**	**767,739**	**689,742**	**10,563**	**5,628**	**-**	**-**	**379,497**	**486,537**	**10,563,267**	**10,393,662**
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во групата 2																		
Сметководствена вредност, пред исправката на вредноста /посебна резерва	-	-	761	10,101	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	11	**-**	**-**	**-**	8,368	21,131	9,140	31,232
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(106)	(1,183)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	(2)	**-**	**-**	**-**	(1,590)	(2,063)	(1,698)	(3,246)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	**-**	**-**	**655**	**8,918**	-	-	-	-	-	-	**9**	-	-	-	**6,778**	**19,068**	**7,442**	**27,986**
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во групата 3																		
Сметководствена вредност, пред исправката на вредноста /посебна резерва	-	-	2,401	1,401	-	-	-	-	-	-	9,705	4,979	-	-	6,861	2,104	18,967	8,484
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(889)	(665)	-	-	-	-	-	-	(9,705)	(4,979)	-	-	(6,861)	(2,104)	(17,455)	(7,748)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	**-**	**-**	**1,512**	**736**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,512**	**736**
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста на групна основаи посебната резерва	9,329,075	9,160,044	81,903	63,762	-	-	-	-	774,928	689,742	20,280	10,645	-	-	395,578	511,389	10,601,764	10,435,582
(Вкупна справка на вредноста и посебна резерва)	(933)	-	(2,410)	(2,397)	-	-	-	-	(7,189)		(9,708)	(5,017)	-	-	(9,303)	(5,784)	(29,543)	(13,198)
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик, намалена за исправка на вредноста и посебната резерва	**9,328,142**	**9,160,044**	**79,493**	**61,365**	**-**	**-**	**-**	**-**	**767,739**	689,742	**10,572**	**5,628**	**-**	**-**	**386,275**	**505,605**	**10,572,221**	**10,422,384**

2.1.2 Оштетени кредити и хартии од вредност

Оштетени кредити и хартии од вредност се такви кредити и хартии од вредност за кои што Банката врз основа на Одлуката на НБРСМ за Методологија за управување со кредитен ризик од страна на Македонска банка за поддршка на развојот одредила дека има потреба од издвојување на загуби поради оштетување.

2.1.3 Исправка на вредноста

Банката пресметува исправка на вредноста која претставува проценка на настанатите загуби поради оштетување во кредитното портфолио.

Износот на исправка на вредноста за активните билансни побарувања се утврдува како разлика помеѓу сметководствената вредност на билансните побарувања и нивната сегашна вредност (проценет надоместлив износ). Сегашната вредност на активните билансни побарувања се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по тие побарувања со употреба на ефективната каматна стапка утврдена врз основа на договорот.

2.1.4 Посебна резерва

Банката пресметува посебна резерва која претставува проценка на настанатите загуби поради оштетување во вонбилансната кредитна изложеност. Банката проценува дали има ризик за потенцијални загуби на нејзините активни вонбиланси позиции изложени на кредитен ризик (одобрени гаранции) кога се исполнети следните предуслови:

- Банката има сегашна обврска како резултат од минат настан,
- Постои веројатност за одлив на ресурси,
- Може да се направи веродостојна проценка на износот кој ќе биде потребен за подмирување на обврската.

Кога таквите загуби се во согласност со горенаведените услови Банката издвојува соодветен износ на посебна резерва согласно Одлуката за методологијата за управување со кредитен ризик и Методологијата за утврдување исправка на вредноста и за издвојување на посебна резерва од страна на МБПР пропишана од Народна банка на Република Северна Македонија.

Износот на посебна резерва за активните вонбилансни позиции на поединечна основа е еднаков на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови врз основа на плаќања на Банката по преземените потенцијални обврски и наплати од клиентот, дисконтирани со тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност издадени во иста валута и со ист рок на достасување како валутата и рокот на достасување на очекуваното плаќање или наплата.
Доколку не постои тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност со ист рок на достасување како рокот на достасување на очекуваното плаќање, утврдувањето на сегашната вредност на очекуваното плаќање врз основа на преземената потенцијална обврска на Банката се врши со тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност со најблиска рочност до рочноста на очекуваното плаќање.

2.1.5 Политика на отпис

Банката отпишува износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната посебна резерва) кога Надзорниот Одбор ќе одреди дека кредитот / хартиите од вредност се ненаплативи. Одлуката се донесува по разгледување на информации како значајни промени во финансиската позиција на должникот/издавачот на хартиите од вредност, доколку должникот/издавачот не е во можност да ги подмири своите обврски, или дека износот од реализација на обезбедувањето нема да биде доволен да се подмири целата изложеност. Банката врши отпис на побарување врз основа на правосилна судска пресуда за неоснованост на побарувањето или дека Банката нема право на побарувањето, ако е завршена стечајната постапка, правосилно судско решение за одобрен план за реорганизација на должник во стечај, Банката нема разумни очекувања за наплата на кредитната изложеност во целост или делумно; како и ако станува збор за мали износи на поединечно незначајни побарувања. Банката врши делумен или целосен отпис на побарувањето со одлука на Надзорниот одбор на Банката.

Банката е должна да врши отпис и доколку се поминати 12 месеци од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредност односно издвојува посебна резерва од 100% со примена на Одлуката за методологија за управување со кредитен ризик (Сл.весник на РСМ бр 149/18) од 1 јули 2019 година До 1 јули 2019 година, Банката беше должна да врши отпис и доколку се поминати две години од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредност односно издвојува посебна резерва од 100%. По овој основ, Банката во текот на 2019 година нема извршено отпис (2018: нема извршено отпис) (Белешка 22.2 А).

Кредитен ризик (продолжува)

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Вредности на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа																
Првокласни инструменти за обезебедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Банката)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	9,526,706	10,040,718	86,929	19,775	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,613,635	10,060,493
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа	**9,526,706**	**10,040,718**	**86,929**	**19,775**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**9,613,635**	**10,060,493**

Кредитен ризик (продолжува)

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик (продолжува)

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Вредност на обезбедувањето на кредитна изложеност која се оценува за оштетување на групна основа																
Првокласни инструменти за обезебедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот																
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Кредитен ризик (продолжува)

В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
во илјади денари	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Индустриска гранка																
Нерезиденти	-	-	62,889	14,406	-	-	173,961	184,014	8,694	3,788	-	-	355,122	457,626	600,666	659,834
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	672	962	672	962
Рударство и вадење на камен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-
Прехрамбена индустрија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	10,596	18,250	10,596	18,255
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	420	826	420	826
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	171	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	171	3
Производство на метали, машини и опрема	-	-	25	35	-	-	-	-	-	-	-	-	56	198	81	233
Останата преработувачка индуст.	-	-	2,490	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,068	1,837	5,558	1,837
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Градежништво	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	-	36
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	-	-	4,324	-	-	-	-	-	14	5	-	-	16,298	24,964	20,636	24,969
Транспорт и складирање	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	12	462	12	462
Објекти за сместување и дејности со храна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Информации и комуникации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	105	-	105

В Концетрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжува)

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Финансиски дејности и дејности на осигурување	9,328,142	9,160,044	-	-	-	-	593,778	505,728	-	-	-	-	-	-	9,921,920	9,665,772
Дејности во врска со недв.имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Стручни, научни и техн.дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	234	31	234
Административни и помошни услужни дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	-	9,594	46,924	-	-	-	-	1,864	1,830	-	-	-	-	11,458	48,754
Образование	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	97	-	97
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Уметност, забава и рекреација	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други услужни дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5
Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на екстерит.организации и тела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**9,328,142**	**9,160,044**	**79,493**	**61,365**	**-**	**-**	**767,739**	**689,742**	**10,572**	**5,628**	-	-	**386,275**	**505,605**	**10,572,221**	**10,422.384**

Кредитен ризик (продолжува)

Г Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбиласни изложености		Вкупно	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Географска локација																		
Република Северна Македонија	9,328,142	9,160,044	16,604	46,960	-	-	-	-	593,778	505,728	1,878	1,839	-	-	31,153	47,979	9,971,555	9,762,550
Земји-членки на Европската унија	-	-	58,441	11,520	-	-	-	-	1,860	184,014	5,763	2,581	-	-	240,176	301,383	306,240	499,498
Европа (останато)	-	-	4,448	2,885	-	-	-	-	172,101	-	-	-	-	-	13,238	43,798	189,787	46,683
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	145	56	145	56
Останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,931	1,208	-	-	101,563	112,389	104,494	113,597
Вкупно	**9,328,142**	**9,160,044**	**79,493**	**61,365**	**-**	**-**	**-**	**-**	**767,739**	**689,742**	**10,572**	**5,628**	**-**	**-**	**386,275**	**505,605**	**10,572,221**	**10,422,384**

Концентрацијата по локација за кредити и побарувања се мери според локација на должникот. Концентрацијата по локација за вложувања се мери според локација на издавачот на хартиите од вредност.

2.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносниот ризик претставува веројатност Банката да не може да обезбеди доволно средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци. Ликвидносниот ризик произлегува од неможноста Банката навремено и брзо да ја претвори активата во парични средства со минимални трошоци, како и од неможноста за правилно управување со неочекуваните промени во изворите на средствата.

2.2.1 Управување со ризик на ликвидност

Банката при управување со ликвидноста води сметка, колку што е можно подолгорочно, секогаш да има доволно ликвидни средства за исполнување на обврските кога ќе достасаат, под нормални и невообичаени услови, без да настанат неприфатливи загуби или штета врз репутацијата на Банката.

Секторот за средства и ликвидност добива информации од другите сектори во однос на ликвидносниот профил на нивните финансиски средства и обврски како и детали за другите проектирани парични текови кои произлегуваат од проектираните идни операции. Секторот за средства и ликвидност одржува портфолио на краткорочни ликвидни средства, воглавно составени од краткорочни ликвидни хартии од вредност и пласмани во други банки, со цел да се обезбеди соодветна ликвидност на Банката.

Средствата и обврските Банката ги групира според нивната достасаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на достасување на 31 декември 2019 и 31 декември 2018 година. Притоа износите се презентирани на бруто основа, без да се земат во предвид износите на акумулираната амортизација, исправката на вредност, посебната резерва и сомнителните побарувања.

Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2019							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	780,825	-	-	-	-	-	780,825
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	658,712	46,114	1,735,067	1,469,936	3,132,848	2,286,398	9,329,075
Кредити на и побарувања од други комитенти	53,399	24,784	1,320	-	-	-	79,503
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	3,653	-	-	-	-	-	3,653
Останати побарувања	2,368	-	8,696	-	-	-	11,064
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	**1,498,957**	**70,898**	**1,745,083**	**1,469,936**	**3,132,848**	**2,286,398**	**10,204,120**
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	491,198	-	1,517,502	1,170,244	2,631,236	1,863,031	7,673,211
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	9,699	64	823	-	-	-	10,586
Вкупно финансиски обврски	**500,897**	**64**	**1,518,325**	**1,170,244**	**2,631,236**	**1,863,031**	**7,683,797**
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	2,104	-	-	-	4,757	-	6,861
Рочна неусогласеност	**995,956**	**70,834**	**226,758**	**299,692**	**496,855**	**423,367**	**2,513,462**

Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност) (продолжува)

Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2018							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	698,074	-	-	-	-	-	698,074
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	799,280	-	2,125,552	2,147,835	2,825,686	1,261,691	9,160,044
Кредити на и побарувања од други комитенти	32,976	2,309	24,564	2,511	-	-	62,360
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	5,203	-	-	-	-	-	5,203
Останати побарувања	5,218	-	3,818	-	-	-	9,036
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	**1,540,751**	**2,309**	**2,153,934**	**2,150,346**	**2,825,686**	**1,261,691**	**9,937,717**
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	617,711	-	1,857,266	2,012,579	2,372,288	575,860	7,435,704
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	8,372	10	763	-	-	-	9,145
Вкупно финансиски обврски	**626,083**	**10**	**1,858,029**	**2,012,579**	**2,372,288**	**575,860**	**7,444,849**
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	2,104	-	-	-	194	-	2,298
Рочна неусогласеност	**912,564**	**2,299**	**295,905**	**137,767**	**453,204**	**685,831**	**2,487,570**

2.3 Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цената на капиталот, девизните курсеви и кредитните маржи (кои не се однесуваат на промена во кредитната способност на должникот / издавачот на хартии од вредност) ќе влијаат на приходот на Банката или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи параметри, со оптимизирање на повратот. Банката нема портфолио на тргување.

2.3.1 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности претставува ризик од загуба којшто произлегува од неповолните промени на каматните стапки, а коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на Банката. Овој ризик е најзначајниот вид пазарен ризик.

Банката е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е исто така изложена на основниот ризик, кој произлегува од различниот начин на менување на променливите каматни стапки.

Управувањето со овој ризик, кој има директно влијание на приходите и на економската вредност на портфолиото на банкарски активности на Банката, претставува дел од интегрираниот систем на управување со ризици во Банката. Развојна банка на Северна Македонија воспоставува систем на управување со ризик од промени на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности согласно со обемот и видот на активности што ги извршува, како и со степенот на изложеност на ризик од промена на каматни стапки.

За мерење на овој ризик Банката применува техника на јаз анализа – рочна структура на каматночувствителните активни и пасивни позиции во одделни временски периоди. Во функција на мониторинг и контрола Банката воспоставува лимити за изложеност на ризик од промена на каматни стапки, како и адекватно управување со овој ризик насочено кон остварување на целите и задачите на Банката.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Банката.

2.3.1.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2019				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2019)	18,367	2,447,967	7,502,877	32.63
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- депрецијација на денарот за 30%	595,578	3,043,545	10,380,160	29.32
- апрецијација на денарот за 30%	(595,578)	1,852,389	4,625,590	40.05
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- каматен шок од 400 базични поени	167,955	2,615,922	7,502,877	34.87
- каматен шок од 400 базични поени и пораст на нефункционални побарувања	23,060	2,471,027	7,093,033	34.84
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-

2.3.1.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжува)

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжува)

	Добивка/Загуба во илјади денари	Сопствени средства во илјади денари	Актива пондерирана според ризици во илјади денари	Стапка на адекватност на капиталот во %
2018				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2018)	46,512	2,401,392	7,419,287	32.37
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- депрецијација на денарот за 30%	606,070	3,007,462	10,233,054	29.39
- апрецијација на денарот за 30%	(606,070)	1,795,322	4,605,520	38.98
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- каматен шок од 400 базични поени	200,430	2,601,822	7,419,287	35.07
- каматен шок од 400 базични поени и пораст на нефункционални побарувања	118,357	1,543,989	6,931,407	22.28
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-

2.3.1.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжува)

Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолио за тргување

Во илјади денари	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

2.3.2. Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување

А Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

РБСМ **Извештај ВПВ**

ИЗВЕШТАЈ

за промена на економската вредност за позиции од портофолиото на банкарски активности на 31.12.2019 година

во 000 денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	5,808
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	84,856
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	(6,642)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	-
2	**ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)**		84,025
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		2,447,967
4	**ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)**		3.43%

РБСМ **Извештај ВПВ**

ИЗВЕШТАЈ

за промена на економската вредност за позиции од портофолиото на банкарски активности на 31.12.2018 година

во 000 денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	9,181
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	98,711
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	(7,685)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	-
2	**ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)**		100,207
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		2,401,392
4	**ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)**		4.17%

2.3.2 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување (продолжува)
Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2019 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	767,415	-	-	-	-	-	767,415
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	639,119	46,110	1,735,134	1,469,789	3,132,534	2,285,928	9,308,614
Кредити на и побарувања од други комитенти	34,090	29,884	1,321	-	-	-	65,295
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	**1,440,624**	**75,994**	**1,736,455**	**1,469,789**	**3,132,534**	**2,285,928**	**10,141,324**
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	666,089	-	1,416,140	1,100,287	2,631,236	1,851,252	7,665,004
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	**666,089**	**-**	**1,416,140**	**1,100,287**	**2,631,236**	**1,851,252**	**7,665,004**
Нето билансна позиција	**774,535**	**75,994**	**320,315**	**369,502**	**501,298**	**434,676**	**2,476,320**
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Вкупна нето-позиција	**774,535**	**75,994**	**320,315**	**369,502**	**501,298**	**434,676**	**2,476,320**

2.3.2 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување (продолжува)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжува)

во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2018							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	689,403	-	-	-	-	-	689,403
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	781,431	-	2,125,552	2,147,835	2,825,687	1,261,690	9,142,195
Кредити на и побарувања од други комитенти	17,428	2,161	23,838	3,073	-	-	46,500
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	**1,488,262**	**2,161**	**2,149,390**	**2,150,908**	**2,825,687**	**1,261,690**	**9,878,098**
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	918,112	-	1,752,314	1,872,645	2,302,320	575,861	7,421,252
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	**918,112**	**-**	**1,752,314**	**1,872,645**	**2,302,320**	**575,861**	**7,421,252**
Нето билансна позиција	**570,150**	**2,161**	**397,076**	**278,263**	**523,367**	**685,829**	**2,456,846**
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Вкупна нето-позиција	**570,150**	**2,161**	**397,076**	**278,263**	**523,367**	**685,829**	**2,456,846**

2.3.3. Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од загуба заради промена на меѓувалутарните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути. Банката воспоставува систем на идентификување, мерење, следење и контрола на валутен ризик на кој е изложена во своето работење при што ги опфаќа сите активности и трансакции кои во билансната и вонбилансната евиденција се евидентирани во девизи и во денари индексирани во девизна клаузула.

Развојна банка на Северна македонија воспоставува политика доколку е можно средствата од странски извори да ги пласира во иста валута или во денари со девизна клаузула во валутата на потеклото на средствата.

Мерењето на валутниот ризик се врши преку показателот за однос на агрегатната девизна позиција со сопствените средства на Банката. Во политиката за управување со валутен ризик се дефинира овој интерен лимит, кој е различен од законскиот бидејќи согласно со Законот за МБПР, за Банката не важат прописите за отворени девизни позиции.

Мониторингот на овој ризик на редовна основа обезбедува сигурност за Надзорниот и Управниот одбор дека воспоставениот систем на контрола функционира соодветно.

Во илјади денари	**МКД**	**ЕУР**	**УСД**	**Други валути**	**Вкупно**
2019					
Финансиски средства					
Парични средства и парични еквиваленти	599,675	173,961	-	-	773,636
Средства за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други банки	-	9,328,142	-	-	9,328,142
Кредити на и побарувања од други комитенти	10,742	68,751	-	-	79,493
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	3,653	-	-	-	3,653
Останати побарувања	585	10,475	-	-	11,060
Заложени средства	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-
Вкупо финансиски средства	**614,655**	**9,581,329**	**-**	**-**	**10,195,984**
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	78,620	7,594,591	-	-	7,673,211
Субординирани обврски	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-
Останати обврски	2,745	7,841	-	-	10,586
Вкупно монетарни обврски	**81,365**	**7,602,432**	**-**	**-**	**7,683,797**
Нето-позиција	**533,290**	**1,978,897**	**-**	**-**	**2,512,187**

Валутен ризик (продолжува)

Во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2018					
Монетарни средства					
Парични средства и парични еквиваленти	514,060	184,014	-	-	698,074
Средства за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други банки	-	9,160,044	-	-	9,160,044
Кредити на и побарувања од други комитенти	32,451	28,914	-	-	61,365
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	5,203	-	-	-	5,203
Останати побарувања	3,378	5,619	-	-	8,997
Заложени средства	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-
Вкупо монетарни средства	**555,092**	**9,378,591**	**-**	**-**	**9,933,683**
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	85,767	7,349,937	-	-	7,435,704
Субординирани обврски	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-
Останати обврски	1,140	7,467	-	538	9,145
Вкупно монетарни обврски	**86,907**	**7,357,404**	**-**	**538**	**7,444,849**
Нето-позиција	**468,185**	**2,021,187**	**-**	**(538)**	**2,488,834**

2.4 Оперативен ризик

Оперативниот ризик се дефинира како ризик од загуба што произлегува од несоодветни или неуспешни внатрешни процеси и системи, човечки фактор или надворешни настани. Банката има воспоставено рамка за управување со оперативен ризик која се базира на стратегија и политика и методологија за управување со овој ризик. Таа овозможува во рамки на различните процеси во Банката да се идентификуваат ризиците кои произлегуваат од овие процеси, нивно мерење и преземање корективни акции со цел да се избегне потенцијалниот негативен ефект врз финансискиот резултат и капиталната позиција на Банката.

3. Адекватност на капиталот

НБРСМ како главен регулатор во банкарскиот сектор ја следи адекватноста на капиталот на Банката во целина, но за Банката согласно Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот не се применуваат повисоки стапки на адекватност на капиталот кои може да ги пропише гувернерот.

Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот која не може да биде пониска од 8% при што е должна да одржува стапка на редовен основен капитал во износ од 4.5% од ризично пондерираната актива и стапка на основен капитал во износ од 6% од ризично пондерираната актива.

Банката е должна да одржува заштитетен слој за зачувување на капиталот во износ од 2.5% од ризично пондерираната актива и да пресметува и одржува противцикличен заштитен слој на капиталот.

Сопствените средства на Банката со состојба 31 декември 2019 година и 31 декември 2018 година се редовен основен капитал.

Адекватност на капиталот (продолжува)

Извештај за сопствените средства

Сопствените средства на Банката на 31 декември се како што следува:

	Опис	2019	2018
А1.	Сопствени средства	2,447,967	2,401,392
А2.	Основен капитал	2,447,967	2,401,392
А3.	Редовен основен капитал (РОК)	2,447,967	2,401,392
А3.1	Позиции во РОК	2,447,973	2,401,460
А3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	1,193,792	1,193,792
А3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	-	-
А3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	1,254,181	1,207,668
А3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	-	-
А3.1.5	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-	-
А3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-	-
А3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	-	-
А3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	(6)	(68)
А3.2.01.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
А3.2.02.	(-) Нематеријални средства	(6)	(68)
А3.2.03.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-	-
А3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
А3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
А3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
А3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
А3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
А3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
А3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
А3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
А3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
А3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
А3.2.05.		-	-
А3.2.06.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
А3.2.07.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
А3.2.08.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-	-
А3.2.09.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
А3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-	-
А3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-
А3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-	-
А3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
А3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-

Адекватност на капиталот (продолжува)

Извештај за сопствените средства (продолжува)

	Опис	**2019**	**2018**
А3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
А3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
А3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
А3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-	-
А3.4.2.	Останато	-	-
А3.5.	Други позиции од РОК	-	-
А3.6.		-	-
Б4.	Додатен основен капитал (ДОК)	-	-
Б4.1	Позиции во ДОК	-	-
Б4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	-	-
Б4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	-	-
Б4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	-	-
Б4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
Б4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
Б4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
Б4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
Б4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
Б4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
Б4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
Б4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
Б4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-	-
Б4.2.6.	(-) Трошоци за данок	-	-
Б4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	-	-
Б4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
Б4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
Б4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
Б4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
Б4.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
Б4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-	-
Б4.4.2.	Останато	-	-

Адекватност на капиталот (продолжува)

Извештај за сопствените средства (продолжува)

	Опис	**2019**	**2018**
Б4.5.	Други позиции од ДОК	-	-
Ц5.	Дополнителен капитал (ДК)	-	-
Ц5.1.	Позиции во ДК	-	-
Ц5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.1.2.	Субординирани кредити	-	-
Ц5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-	-
Ц5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
Ц5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
Ц5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
Ц5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
Ц5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-	-
Ц5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
Ц5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
Ц5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
Ц5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
Ц5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
Ц5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-	-
Ц5.4.2.	Останато	-	-
Ц5.5.	Други позиции од ДК	-	-

Адекватност на капиталот (продолжува)

	Опис	2019	2018
1	2	3	4
I	**АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК**		
1	Активa пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	5,279,923	5118,311
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	422,394	409,465
II	**АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК**		
3	Агрегатна девизна позиција	1,985,260	2,020,770
4	Нето-позиција во злато	-	-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	158,821	161,662
6	Активa пондерирана според валутниот ризик	1,985,260	2,020,770
III	**АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК**	-	-
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристап на базичен индикатор	19,016	22,417
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизиран пристап	-	-
9	Активa пондерирана според оперативниот ризик	237,694	280,206
IV	**АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ**	-	-
10	Капитал потребен за покривање на ризик од промена на цените на стоките	-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	-	-
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризик од порамнување/испорака	-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризик од другата договорна страна	-	-
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
12	Капитал потребен за покривање на другите ризици(10+11)	-	-
V	**АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ**	**7,502,877**	**7,419,287**
Д13	Капитал потребен за покривање на ризиците	600,231	593,544
VI	**СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА**	**2,447,967**	**2,401,392**
VII	**АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI / V)**	**32,63%**	**32,37%**

4. Известување според сегментите

Известување според сегментите се врши по оперативните сегменти на Банката, пропишани со регулативата на Народната Банка на Република Северна Македонија. Банката обелоденува информации одделно за секој значаен оперативен сегмент, а исто така ги прикажува информациите за концентрацијата на нејзините деловни активности кон одделни значајни клиенти.

А Оперативни сегменти

Во илјади денари	Работа со населе-ние	Корпо-ративно банкарство	Инвес-тициско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неало-цирано	Вкупно
2019						
Нето-приходи/(расходи) од камата	-	84,201	-	-	-	84,201
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	-	12,104	-	-	-	12,104
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансики инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	4,656	-	-	-	4,656
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	**-**	**100,961**	**-**	**-**	**-**	**100,961**
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	(16,345)	-	-	-	(16,345)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа	-	(1,369)	-	-	-	(1,369)
Амортизација	-	(4,781)	-	-	-	(4,781)
Трошоци за преструктурирање	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	(57,680)	-	-	-	(57,680)
Вкупно расходи по сегмент	**-**	**(80,175)**	**-**	**-**	**-**	**(80,175)**
Финансиски резултат по сегмент	-	20,786	-	-	-	20,786
Данок од добивка	-	(2,419)	-	-	-	(2,419)
Добивка/загуба за финансиска година	**-**	**18,367**	**-**	**-**	**-**	**18,367**
Вкупна актива по сегмент	-	10,312,560	-	-	-	10,312,560
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупна актива	**-**	**10,312,560**	**-**	**-**	**-**	**10,312,560**
Вкупно обврски по сегмент	-	7,693,100	-	-	-	7,693,100
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупно обврски	**-**	**7,693,100**	**-**	**-**	**-**	**7,693,100**

А Оперативни сегменти (продолжува)

Во илјади денари	Работа со населе-ние	Корпо-ративно банкарство	Инвес-тициско банкар-ство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неало-цирано	Вкупно
2018						
Нето-приходи/(расходи) од камата	-	99,769	-	-	-	99,769
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	-	15,358	-	-	-	15,358
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансики инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	5,819	-	-	-	5,819
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	**-**	**120,946**	**-**	**-**	**-**	**120,946**
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	(1,899)	-	-	-	(1,899)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа	-	(1,466)	-	-	-	(1,466)
Амортизација	-	(10,026)	-	-	-	(10,026)
Трошоци за преструктурирање	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	(55,620)	-	-	-	(55,620)
Вкупно расходи по сегмент	**-**	**(69,011)**	**-**	**-**	**-**	**(39,011)**
Финансиски резултат по сегмент	-	51,935	-	-	-	51,935
Данок од добивка	-	(5,423)	-	-	-	(5,423)
Добивка/загуба за финансиска година	**-**	**46,512**	**-**	**-**	**-**	**46,512**
Вкупна актива по сегмент	-	10,051,726	-	-	-	10,051,726
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупна актива	**-**	**10,051,726**	**-**	**-**	**-**	**10,051,726**
Вкупно обврски по сегмент	-	7,450,633	-	-	-	7,450,633
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	
Вкупно обврски	**-**	**7,450,633**	**-**	**-**	**-**	**7,450,633**

Известување според сегментите (продолжува)

Б Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни клиенти

во илјади денари	Корпо-ративно банкарство	Инвес-тициско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неало-цирано	Вкупно по значаен комитент
2019 (тековна година)					
Коминтент 1					
приходи	55,447	-	-	-	55,447
(расходи)	(1,853)	-	-	-	(1,853)
Коминтент 2					
приходи	-	-	-	-	-
(расходи)	(56,952)	-	-	-	(56,952)
Коминтент 3					
приходи	38,267	-	-	-	38,267
(расходи)	-	-	-	-	-
Коминтент 4					
приходи	15,211	-	-	-	15,211
(расходи)	-	-	-	-	-
Коминтент 5					
приходи	9,889	-	-	-	9,889
(расходи)	-	-	-	-	-
Коминтент 6					
приходи	9,197	-	-	-	9,197
(расходи)	-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент	**69,206**	**-**	**-**	**-**	**69,206**

Известување според сегментите (продолжува)

Б Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни клиенти (продолжува)

во илјади денари	Корпо-ративно банкарство	Инвес-тициско банкар-ство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неало-цирано	Вкупно по значаен комитент
2018 (претходна година)					
Коминтент 1					
приходи	92,380	-	-	-	92,380
(расходи)	(2,826)	-	-	-	(2,826)
Коминтент 2					
приходи	-	-	-	-	-
(расходи)	(84,723)	-	-	-	(84,723)
Коминтент 3					
приходи	29,788	-	-	-	29,788
(расходи)	-	-	-	-	-
Коминтент 4					
приходи	16,549	-	-	-	16,549
(расходи)	-	-	-	-	-
Коминтент 5					
приходи	15,770	-	-	-	15,770
(расходи)	-	-	-	-	-
Коминтент 6					
приходи	13,822	-	-	-	13,822
(расходи)	-	-	-	-	
Вкупно по сегмент	**80,760**	**-**	**-**	**-**	**80,760**

Известување според сегментите (продолжува)

В Географски подрачја

во илјади денари	Република Македонија	Земји-членки на ЕУ	Европа (остана-ти)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	Остана-то	Сите останати незначајни географски сегменти	Неало-цирано	Вкупно
2019 (тековна година)								
Вкупни приходи	165,135	(64,174)	-	-	-	-	-	100,961
Вкупна актива	10,066,888	245,672	-	-	-	-	-	10,312,560
2018 (претходна година)								
Вкупни приходи	223,293	(102,347)	-	-	-	-	-	120,946
Вкупна актива	9,846,390	205,336	-	-	-	-	-	10,051,726

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на проценките направени од Раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на доспевање.

Кредити и побарувања од банки и комитенти
Кредитите и побарувањата од банки и комитенти се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Кредитите и побарувањата од комитенти во најголем дел се со променлива каматна стапка и нивната проценета објективна вредност се утврдува преку диксонтирање на идните проценети парични текови со примена на ефективна каматна стапка.

Останати побарувања
Објективната вредност на останатите побарувања соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

Обврски по кредити
Објективната вредност на обврските по кредити со променливи каматни стапки е приближна на нивната сметководствена вредност поради прилагодувањето на каматните стапки за конкретните финансиски обврски со пазарните каматни стапки за слични инструменти. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулриани со посебни услови и за кои пазарот нема други финансиски инструменти со исти или слични карактеристики е приближна на нивната сметководствена вредност.

О*станати обврски*
Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на краткиот рок на доспевање.

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

А. Објективната вредност на финансиски средства и финансиските обврски

	2019		2018	
Во илјади денари	**Сметководствена вредност**	**Објективна вредност**	**Сметководствена вредност**	**Објективна вредност**
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	773,636	773,636	698,074	698,074
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	9,328,142	9,328,142	9,160,044	9,160,044
Кредити на и побарувања од други комитенти	79,493	79,493	61,365	61,365
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	3,653	3,653	5,203	5,203
Останати побарувања	11,060	11,060	8,997	8,997
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	7,673,211	7,673,211	7,435,704	7,435,704
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	10,586	10,586	9,145	9,145

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

	Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	**Вкупно**
во илјади денари					
31 декември 2019 (тековна година)					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Деривати средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	-	-	-	-
Вкупно		**-**	**-**	**-**	**-**
Финансиски обврски мерени по објективна вредност					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Деривати обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		**-**	**-**	**-**	**-**
31 декември 2018 (претходна година)					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Деривати средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	-	-	-	-
Вкупно		**-**	**-**	**-**	**-**
Финансиски обврски мерени по објективна вредност					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Деривати обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		**-**	**-**	**-**	**-**

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б.2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

	тековна година 2019		претходна година 2018	
во илјади денари	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 2 во нивото 1	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 2 во нивото 1
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3

во илјади денари	Средства за тргување	Финан. сред. по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вложување во харт. од вредност, распо-ложливи за продажба	**Вкупно средства**	Обврски за тргување	Финан. обврски по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	**Вкупно обврски**
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)							
Добивки/(загуби) признаени во:							
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Биланост на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2018 (претходна година)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3 (продолжува)

	Средства за тргување	Финан. сред. по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вложување во харт. од вредност, распо-ложливи за продажба	**Вкупно средства**	Обврски за тргување	Финан. обврски по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	**Вкупно обврски**
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)							
Добивки/(загуби) признаени во:							
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Биланост на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2019 (тековна година)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

6. Нето-приходи/(расходи) од камата

А Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	6,956	8,911
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	99,879	104,281
Кредити на и побарувања од други комитенти	50,626	86,692
Вложувања во хартии од вредност	-	-
Останати побарувања	-	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(24)	(159)
Наплатени претходно отпишани камати	203	3,465
Вкупно приходи од камата	**157,640**	**203,190**
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	-	-
Депозити на други комитенти	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	71,458	100,075
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски - негативни камати на средства пласирани во странски банки	1,981	3,346
Вкупно расходи за камата	**73,439**	**103,421**
Нето-приходи/(расходи) од камата	**84,201**	**99,769**

Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	1,032	435
Држава	49,593	86,257
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	106,829	113,181
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	7	11
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(24)	(159)
Наплатени претходно отпишани камати	203	3,465
Вкупно приходи од камата	**157,640**	**203,190**
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	-	-
Држава	843	909
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	-	-
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	72,596	102,512
Вкупно расходи за камата	**73,439**	**103,421**
Нето-приходи/(расходи) од камата	**84,201**	**99,769**

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

А Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	827	1,002
Платен промет		
во земјата	-	-
со странство	-	-
Акредитиви и гаранции	31,772	33,856
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	5,840	5,963
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато	-	-
Вкупно приходи од провизии и надомести	**38,439**	**40,821**
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	997	1,756
Платен промет		
во земјата	752	430
со странство	1,089	716
Акредитиви и гаранции	23,497	22,561
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато	-	-
Вкупно расходи за провизии и надомести	**26,335**	**25,463**
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	**12,104**	**15,358**

Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	16,899	23,020
Држава	5,840	5,963
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	-	48
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	15,700	11,790
Вкупно приходи од провизии и надомести	**38,439**	**40,821**
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	16,180	11,874
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	1,841	2,900
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Нерезиденти	8,314	10,689
Вкупно расходи за провизии и надомести	**26,335**	**25,463**
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	**12,104**	**15,358**

8. Нето приходи од тргување

Во илјади денари	2019	2018
Средства за тргување		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
Обврски за тргување		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	**-**	**-**

9. Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Во илјади денари	2019	2018
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на* успех*, определени како такви при почетното признавање		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на* успех *определени како такви при почетното признавање		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	**-**	**-**

10. Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

Во илјади денари	2019	2018
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	78	81
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
Курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	109	40
Курсни разлики на посебна резерва на вонбилансна изложеностн, на нето-основа	(113)	(45)
Останати курсни разлики, на нето-основа	(317)	(1)
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	**(243)**	**75**

11. Останати приходи од дејноста

Во илјади денари	2019	2018
Добивка од продажба на средства расположливи за продажба	-	-
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	-	-
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажба на:		
недвижности и опрема	-	40
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	615	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	-	-
Приходи од добиени судски спорови	389	51
Наплатени претходно отпишани побарувања	1,011	3,538
Ослободување на резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
пензии и други користи на вработените	-	-
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Останато		
Останати приходи од девизно валутно работење	2,793	1,888
Вкупно останати приходи од дејноста	91	227
Вкупно останати приходи од дејноста	**4,899**	**5,744**

12. Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната излоежност, на нето основа

Во илјади денари

	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
2019 (тековна година)										
Исправка на вредноста и посебна резерва										
Дополнителна исправка на вредност и посебна резерва	934	6,419	-	-	7,340	5,673	-	20,366	10,860	31,226
(Ослободување на исправката на вредност и посебна резерва)	(1)	(6,407)	-	-	(151)	(981)	-	(7,540)	(7,341)	(14,881)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	**933**	**12**	**-**	**-**	**7,189**	**4,692**	**-**	**12,826**	**3,519**	**16,345**
2018 (претходна година)										
Исправка на вредноста и посебна резерва										
Дополнителна исправка на вредност и посебна резерва	-	5,282	-	-	-	3,172	-	8,454	6,225	14,679
(Ослободување на исправката на вредност и посебна резерва)	-	(3,372)	-	-	-	(19)	-	(3,391)	(9,389)	(12,780)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	**-**	**1,190**	**-**	**-**	**-**	**3,153**	**-**	**5,063**	**(3,164)**	**1,899**

13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа

Во илјади денари	Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролирано учество	Вкупно
2019							
Дополнителна загуба поради оштетување	-	-	1,369	-	-	-	1,369
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	**-**	**-**	**1,369**	**-**	**-**	**-**	**1,369**
2018							
Дополнителна загуба поради оштетување	-	-	1,466	-	-	-	1,466
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	**-**	**-**	**1,466**	**-**	**-**	**-**	**1,466**

14. Трошоци за вработените

Во илјади денари	2019	2018
Краткорочни користи за вработените		
Плати	21,721	22,458
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	11,013	11,179
Краткорочни платени отсуства	-	-
Трошоци за привремено вработување	-	-
Удел во добивката и награди	-	-
Немонетарни користи	-	-
	32,734	**33,637**
Користи по престанокот на вработувањето		
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	-	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-	-
	-	**-**
Користи поради престанокот на вработувањето		
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	1,481	1,609
	1,481	**1,609**
Вкупно трошоци за вработените	**34,215**	**35,246**

15. Амортизација

Во илјади денари	2019	2018
Амортизација на нематеријалните средства		
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	221	4,889
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	62	62
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	-	-
	283	**4,951**
Амортизација на недвижностите и опремата		
Градежни објекти	3,872	3,844
Транспортни средства	-	-
Мебел и канцелариска опрема	623	1,227
Останата опрема	3	4
Други ставки на недвижностите и опремата	-	-
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	-	-
	4,498	**5,075**
Вкупно амортизација	**4,781**	**10,026**

16. Останати расходи од дејноста

	Во илјади денари	
	2019	**2018**
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	-	-
Премии за осигурување на имотот и на вработените	342	827
Материјали и услуги	16,604	14,900
Административни и трошоци за маркетинг	-	-
Останати даноци и придонеси	323	257
Трошоци за кирии	131	131
Трошоци за судски спорови	206	31
Резервирања за пензиските и за другите користи за вработените, на нето-основа	-	-
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	-	-
Други резервирања на нето-основа		
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Загуба од продажбата на:		
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Трошоци за членарини	2,216	2,165
Трошоци од девизно валутно работење	322	199
Останато	3,321	1,864
Вкупно останати расходи од дејноста	**23,465**	**20,374**

17. Данок од добивка

А Расходи/приходи за тековен и одложен данок

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	2,419	5,423
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	2,419	**5,423**
Одложен данок на добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	**2,419**	**5,423**

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Тековен данок од добивка		
Признаен во билансот на успех	2,419	5,423
Признаен во капиталот	-	-
	2,419	**5,423**
Одложен данок од добивка		
Признаен во билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот	-	-
	-	**-**
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	**2,419**	**5,423**

Данок од добивка (продолжува)

Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	Во%	*во илјади денари*	*Во %*	*во илјади денари*
	2019		**2018**	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	-	20,786	-	51,935
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	10%	2,079	10%	5,194
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	1.6%	340	0.4%	229
Даночно ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	-	-	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	-	**2,419**	-	**5,423**
Просечна ефективна даночна стапка	**11.6%**	**-**	**10.4%**	**-**

В Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

	тековна година 2019			претходна година 2018		
во илјади денари	пред одано-чување	(расход)/пов-рат на данок на добивка	намалено за данок на добивка	пред одано-чување	(расход)/пов-рат на данок на добивка	намалено за данок на добивка
Реваloризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

18 Парични средства и парични еквиваленти

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Парични средства во благајна	50	61
Сметка и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута	5,836	8,264
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	181,150	184,014
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	11	7
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	254,443	254,382
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	339,000	251,000
Останати краткорочни високо ликвидни средства	-	-
Побарувања врз основ на камати	335	346
(Исправка на вредноста)	(7,189)	-
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	**773,636**	**698,074**
Задолжителни депозити во странска валута	-	-
Ограничени депозити	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно	**773,636**	**698,074**

Благајничките записи во износ од 254,443 илјади денари (2018: 254,382 илјади денари) се должнички хартии од вредност издадени од НБРСМ со доспевање до 35 дена и каматна стапка од 2.25% (2018: 2.5%).

18 Парични средства и парични еквиваленти (продолжува)

	тековна година 2019				претходна година 2018			
Во илјади денари	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	7,340	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	(151)	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	**-**	**-**	**-**	**7,189**	**-**	**-**	**-**	**-**

19. Средства за тргување

Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари	
	2019	**2018**
Хартии од вредност за тргување		
Должнички хартии од вредност за тргување		
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Сопственички инструменти за тргување		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
Вкупно средства за тргување	**-**	**-**

Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување

Б.1 Состојба на прекласифицираните средства за тргување

во илјади денари	прекласифициран износ (на датумот на прекласификација)	тековна година 2019 сметководствена вредност на 31.12.2019 (тековна година)	тековна година 2019 објективна вредност на 31.12.2019 (тековна година)	претходна година 2018 сметководствена вредност на 31.12.2018 (претходна година)	претходна година 2018 објективна вредност на 31.12.2018 (претходна година)
Средства за тргување прекласифицирани во 2019 (тековна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во 2018 (претходна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-

Средства за тргување (продолжува)
Б. Прекласифицирани средства за тргување (продолжува)

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства за тргување

	Прекласифицирани во текот на 2019 (тековна година)		Прекласифицирани во текот на 2018 (претходна година)			
во илјади денари	Биланс на успех 2019 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2019 (тековна година)	Биланс на успех 2019 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2019 (тековна година)	Биланс на успех 2018 (претходна година)	Останати добивки/(загуби) 2018 (претходна година)
Период пред прекласификација						
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба						
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки						
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти						
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Период по прекласификација						
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба						
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки						
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти						
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-

Средства за тргување (продолжува)

Б.3 Добивки или загуби коишто би биле признаени во Билансот на успех доколу средствата не биле прекласифицирани

во илјади денари	Прекласифицирани во текот на 2019 (тековна година) Биланс на успех 2019 (тековна година)	Прекласифицирани во текот на 2018 (претходна година) Биланс на успех 2019 (тековна година)	Биланс на успех 2018 (претходна година)
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-

20. Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Должнички хартии од вредност		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	**-**
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Сопственички инструменти		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	**-**
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитени	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	**-**	**-**

21. Деривативни средства и обврски чувани за управување со ризик

Во илјади денари

		тековна година 2019		претходна година 2018	
		деривативни средства	(деривативни обврски)	деривативни средства	(деривативни обврски)
А.	**Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик**				
А.1	*според видот на променливата*				
	Деривати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	**-**	**-**	**-**	**-**
А.2	*според видот на заштита од ризик*				
	Заштита од ризикот од објективна вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	**-**	**-**	**-**	**-**
Б.	**Вградени деривати**				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	**-**	**-**	**-**	**-**
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	**-**	**-**	**-**	**-**

22 Кредити и побарувања

22.1 Кредити на и побарувања од банки

	2019		2018	
Во илјади денари	**Краткорочни**	**Долгорочни**	**Краткорочни**	**Долгорочни**
Кредити на банки				
домашни банки	94,872	9,214,675	-	9,142,195
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Репо				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	19,528	-	17,849	-
Тековна достасаност	2,325,493	(2,325,493)	2,906,983	(2,906,983)
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	***2,439,893***	***6,889,182***	***2,924,832***	***6,235,212***
(Исправка на вредноста)	(2)	(931)	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	**2,439,891**	**6,888,251**	**2,924,832**	**6,235,212**

Кредити и побарувања (продолжува)

22.1 Кредити на и побарувања од банки (продолжува)

	тековна година 2019				претходна година 2018			
Во илјади денари	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	934	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	(1)	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	**-**	**-**	**-**	**933**	**-**	**-**	**-**	**-**

Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други коминтенти

А Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

	2019		2018	
Во илјади денари	**Краткорочни**	**Долгорочни**	**Краткорочни**	**Долгорочни**
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	71,100	-	14,988	-
побарувања врз основа на камати	218	-	61	-
Држава				
побарувања по главница	4,911	-	27,503	6,391
побарувања врз основа на камати	5,674	-	14,819	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
побарувања по главница	-	-	-	-
станбени кредити	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-
автомобилски кредити	-	-	-	-
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	-	-	-	-
други кредити	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	3,880	(3,880)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	**81,903**	**-**	**61,251**	**2,511**
(Исправка на вредноста)	(2,410)	-	(1,583)	(814)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	**79,493**	**-**	**59,668**	**1,697**

Со состојба на 31 декември 2019 година, вкупните побарувања врз основа на камати од државата изнесуваат 5,674 илјади денари (2018: 14,819 илјади денари), од кои 5,644 илјади денари (2018: 14,448 илјади денари) се однесуваат на побарувања на Банката согласно Договорите за субвенционирање на камата склучени меѓу Министерство за финансии и Банката кои пак произлегуваат од финансиските договори за обезбедување на заем, наменети за финансирање на мали и средни претпријатија и други приоритетни проекти склучени меѓу Европска инвестициона банка и Банката.

Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други коминтенти (продолжува)

А Структура на кредитите и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжува)

	тековна година 2019				претходна година 2018			
Во илјади денари	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	2,397	-	-	-	487
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	6,419	-	-	-	5,282
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	(6,407)	-	-	-	(3,372)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	1	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Пренос на исправка на вредност од нефункционални камати	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	**-**	**-**	**-**	**2,410**	**-**	**-**	**-**	**2,397**

22.2 Кредити на и побарувања од други коминтенти (продолжува)

Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

Во илјади денари	**2019**	**2018**
(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)		
Првокласни инструменти за обезебедување		
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	35,500	39,684
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-
имот за вршење дејност	-	-
Залог на подвижен имот	-	-
Останати видови обезбедување	31,554	7,233
Необезбедени	12,439	14,448
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	**79,493**	**61,365**

23. Вложувања во хартии од вредност

23.1 Вложувања во финансисиките средства расположливи за продажба

Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари	
	2019	**2018**
Должнички хартии од вредност		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од страна на државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Сопственички инструменти		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	**-**	**-**

23.1 Вложувања во финансисиките средства расположливи за продажба (продолжува)

Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент (продолжува)

	тековна година 2019				претходна година 2018			
Во илјади денари	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување

Во илјади денари	2019	2018
Должнички хартии од вредност		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	**-**
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до состасување пред исправката на вредноста	**-**	**-**
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	**-**	**-**

23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување (продолжува)

	тековна година 2019				претходна година 2018			
Во илјади денари	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

24. Вложувања во подружници и придружени друштва

А Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

во %

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		2019	2018	2019	2018
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
		-	**-**	**-**	**-**

Б Финансиски информации за придружените друштва – 100 проценти

Во илјади денари

Назив на придружените друштва	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
2019					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**	**-**
2018					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**	**-**

25. Останати побарувања

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Побарувања од купувачите	-	-
Однапред платени трошоци	-	-
Пресметани одложени приходи	488	3,369
Побарувања за провизии и надомести	20,280	10,645
Побарувања од вработените	-	-
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Ситен инвентар	-	-
Побарувања во пресметка од деловни односи во странска валута	-	-
Останато	-	-
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	**20,768**	**14,014**
(Исправка на вредноста)	(9,708)	(5,017)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	**11,060**	**8,997**

25. Останати побарувања (продолжува)

	тековна година 2019				претходна година 2018			
Во илјади денари	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	5,017	-	-	-	1,865
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	5,673	-	-	-	3,172
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	(981)	-	-	-	(19)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	(1)	-	-	-	(1)
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	**-**	**-**	**-**	**9,708**	**-**	**-**	**-**	**5,017**

26. Заложени средства

Во илјади денари	2019	2018
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	**-**	**-**

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2018	264	17,635	708	-	-	18,607
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	**264**	**17,635**	**708**	**-**	**-**	**18,607**
Состојба на 1 јануари 2019	264	17,635	708	-	-	18,607
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	-	(621)	-	-	(621)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	**264**	**17,635**	**87**	**-**	**-**	**17,986**
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2018	264	10,341	672	-	-	11,277
загуба поради оштетување во текот на годината	-	1,459	7	-	-	1,466
(продадени во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	**264**	**11,800**	**679**	**-**	**-**	**12,743**
Состојба на 1 јануари 2019	264	11,800	679	-	-	12,743
загуба поради оштетување во текот на годината	-	1,367	1	-	-	1,368
(продадени во текот на годината)	-	-	(621)	-	-	(621)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	**264**	**13,167**	**59**	**-**	**-**	**13,490**
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2018	**-**	**7,294**	**36**	**-**	**-**	**7,330**
на 31 декември 2018	**-**	**5,835**	**29**	**-**	**-**	**5,864**
на 31 декември 2019	**-**	**4,468**	**28**	**-**	**-**	**4,496**

Со состојба на 31 декември 2019 година објективната вредност на преземените средства изнесува 22,363 илјади денари (2018: 22,891 илјади денари).

28. Нематеријални средства

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

Во илјади денари	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Неконтролирано учество	Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2018	-	25,442	-	966	-	-	26,408
зголемувања преку нови набавки	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-		-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	**-**	**25,442**	**-**	**966**	**-**	**-**	**26,408**
Состојба на 1 јануари 2019	-	25,442	-	966	-	-	26,408
зголемувања преку нови набавки	-	916	-	-	-	-	916
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	**-**	**26,358**	**-**	**966**	**-**	**-**	**27,324**
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2018	-	20,332	-	835	-	-	21,167
амортизација за годината	-	4,889	-	62	-	-	4,951
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
отугување и расходување	**-**	-	**-**	-	**-**	**-**	-
Состојба на 31 декември 2018	-	**25,221**	-	**897**	-	-	**26,118**
Состојба на 1 јануари 2019	-	25,221	-	897	-	-	26,118
амортизација за годината	-	221	-	62	-	-	283
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	**-**	**25,442**	**-**	**959**	**-**	**-**	**26,401**
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2018	**-**	**5,110**	**-**	**131**	**-**	**-**	**5,241**
на 31 декември 2018	**-**	**221**	**-**	**69**	**-**	**-**	**290**
на 31 декември 2019	**-**	**916**	**-**	**7**	**-**	**-**	**923**

Нематеријални средства (продолжува)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

Во илјади денари	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:						
на 31 декември 2018	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2019	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2019 И 2018 година, Банката нема нематеријални средства за кои постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката.

29. Недвижности и опрема

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела-риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2018	-	153,774	8,655	31,637	21	-	-	-	194,087
Зголемувања	-	-	-	413	11	-	-	-	424
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(2,099)	-	-	-	-	-	(2,099)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	**-**	**153,774**	**6,556**	**32,050**	**32**	**-**	**-**	**-**	**192,412**
Состојба на 1 јануари 2019	-	153,774	6,556	32,050	32	-	-	-	192,412
Зголемувања	-	1,564	-	2,202	-	-	-	-	3,766
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	**-**	**155,338**	**6,556**	**34,252**	**32**	**-**	**-**	**-**	**196,178**

Недвижности и опрема (продолжува)

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжува)

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела-риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2018	-	38,839	8,655	30,032	21	-	-	-	77,547
амортизација за годината	-	3,844	-	1,227	4	-	-	-	5,075
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(2,099)	-	-	-	-	-	(2,099)
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	**-**	**42,683**	**6,556**	**31,259**	**25**	**-**	**-**	**-**	**80,523**
Состојба на 1 јануари 2019	-	42,683	6,556	31,259	25	-	-	-	80,523
амортизација за годината	-	3,872	-	623	3	-	-	-	4,498
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваатза продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019		**46,555**	**6,556**	**31,882**	**28**	**-**	**-**	**-**	**85,021**
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2018	**-**	114,935	-	1,605	-	-	-	-	116,540
на 31 декември 2018	**-**	**111,091**	**-**	**791**	**7**	-	-	-	**111,889**
на 31 декември 2019	**-**	**108,783**	**-**	**2,370**	**4**	-	-	-	**111,157**

Недвижности и опрема (продолжува)

Б. Сметководствена вредност на недвижностите и опремата кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средстав	Мебел и канцела-риска опрема	Останата опрема	Други ставки на невижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:									
на 31 декември 2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2019 и 2018 година, Банката нема недвижности и опрема за кои постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката.

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски

30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

Во илјади денари	2019	2018
Побарувања за данок на добивка (тековен)	3,653	5,203
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-
	3,653	**5,203**

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

А. Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

	2019			2018		
Во илјади денари	Одложени даночни средства	Одложени даночни обврски	На нето основа	Одложени даночни средства	Одложени даночни обврски	На нето основа
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжува)

Б. Непризнаени одложени даночни средства

Во илјади денари	2019	2018
Даночни загуби	-	-
Даночни кредити	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	**-**	**-**

В. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

Во илјади денари	Состојба на 1 јануари	Признаени во текот на годината: Биланс на успех	Капитал	Состојба на 31 декември
2019				
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	**-**	**-**	**-**	**-**
2018				
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	**-**	**-**	**-**	**-**

31. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

А. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	**-**	**-**

Б. Група за отуѓување

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Група на средства за отуѓување		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
Вкупно група на средства за отуѓување	**-**	**-**
Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	**-**	**-**

В. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

32. Обврски за тргување

Во илјади денари	2019	2018
Депозити на банки		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	**-**
Депозити на други комитенти		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	**-**
Издадедни должнички хартии од вредност		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
	-	**-**
Останати финансиски обврски	**-**	**-**
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
	-	**-**
Вкупно обврски за тргување	**-**	**-**

33. Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	2019		2018	
Во илјади денари	Сегашна сметко-водствена вредност	Договорна вредност, платлива на достасување	Сегашна сметко-водствена вредност	Договорна вредност, платлива на достасување
Депозити на банки				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Депозити на други комитенти				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Издадедни должнички хартии од вредност				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Субординирани обврски	-	-	-	-
Останати финансиски обврски	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	**-**	**-**	**-**	**-**

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Движење на промените во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност		
Состојба на 1 јануари	-	-
Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината	-	-
(Трансфер во други резервни фондови)	-	-
Состојба на 31 декември	**-**	**-**

34. Депозити

34.1 Депозити на банки

	2019		2018	
Во илјади денари	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Тековни сметки				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Депозити по видување				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Ограничени депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	**-**	**-**	**-**	**-**

Депозити (продолжува)

34.2 Депозити на други комитенти

	2019		2018	
Во илјади денари	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Држава				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
Домаќинства				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на други комитенти	**-**	**-**	**-**	**-**

35. Издадени должнички хартии од вредност

Во илјади денари	2019	2018
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	**-**	**-**

36. Обврски по кредити

А. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот

	2019		2018	
Во илјади денари	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Банки				
- резиденти				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
- нерезиденти				
Обврски по кредити	-	7,584,250	-	7,335,485
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	10,341	-	14,452	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	78,620	-	85,767
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
-Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Непрофитни институции кои им служат на домаќ.				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	2,008,700	(2,008,700)	2,460,525	(2,460,525)
Вкупно обврски по кредити	**2,019,041**	**5,654,170**	**2,474,977**	**4,960,727**

Обврски по кредити (продолжува)

Б. Обврски по кредити според кредитодавателот

	2019		2018	
Во илјади денари	Кратко-рочни	Долго-рочни	Кратко-рочни	Долго-рочни
Домашни извори				
Република Северна Македонија	-	78,620	-	85,767
Странски извори	-	-	-	-
ЕИБ	10,341	6,896,794	14,452	6,607,583
КфҢ	-	687,456	-	727,902
Тековна достасаност	2,008,700	(2,008,700)	2,460,525	(2,460,525)
Вкупно обврски по кредити	**2,019,041**	**5,654,170**	**2,474,977**	**4,960,727**

Со состојба на 31 декември 2019 година, најголем дел од обврските по кредити се однесуваат на позајмени средства од Европската Инвестициона Банка (ЕИБ) во износ од 6,896,794 илјади денари (2018: 6,607,583 илјади денари), која е склучена на 25 јуни 2009 година. Со реализацијата на ЕИБ кредитната линија наменета за поддршка на мали и средни претпријатија и на приоритетни проекти се отпочна на 25 јуни 2009 година кога е склучен првиот договор со ЕИБ за реализација на првата фаза од оваа кредитна линија во вкупен износ од 100,000,000 евра со краен рок на доспевање 16 април 2021 година. Дополнително, склучени се уште четири договори со ЕИБ за реализација на следните четири фази, и тоа на 14 октомври 2011 година потпишан е нов договор со ЕИБ во вкупен износ од 50,000,000 евра - II фаза со краен рок на доспевање 16 октомври 2019 година. На 10 јули 2012 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - III фаза со краен рок на доспевање 16 октомври 2020 година. На 31 декември 2013 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - IV фаза со краен рок на доспевање 16 октомври 2023 година. На 11 септември 2018 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - V фаза со краен рок на доспевање 12 години по повлекување на последната транша. Каматната стапка се одредува за секоја транша од заемот, на денот на доставувањето на барањето за повлекување на средства и истите се движат од 0.3% до 3.0% на годишна основа.

Со состојба на 31 декември 2019 година, Банката покрај обврските по кредити од ЕИБ има обврски по кредити кои се однесуваат на кредитните линии од KFW во износ од 687,456 илјади денари (2018: 727,902 илјади денари). Крајниот рок на достасување е 30 декември 2044 година, а каматните стапки се движат од 0.8% до 2.0% на годишна основа.

Кредитите земени од Европската Инвестициона Банка (ЕИБ) и кредитите земени од KfW се обезбедени со државни гаранции.

37. Субординирани обврски

Во илјади денари	2019	2018
Обврски по субординирани депозити		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Обврски по субординирани кредити		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Откупливи приоритетни акции	-	-
Вкупно субординирани обврски	**-**	**-**

38. Посебна резерва и резервирања

Во илјади денари	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за преструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2018	8,948	-	-	-	-	-	8,948
дополнителни резервирања во текот на годината	6,225	-	-	-	-	-	6,225
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(9,389)	-	-	-	-	-	(9,389)
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	**5,784**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5,784**
Состојба на 1 јануари 2019	5,784	-	-	-	-	-	5,784
дополнителни резервирања во текот на годината	10,860	-	-	-	-	-	10,860
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(7,341)	-	-	-	-	-	(7,341)
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	**9,303**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**9,303**

Посебната резерва за вонбилансни кредитни изложености на Банката произлегува од финансиските гаранции по основ на склучени договори за гарантирање на наплати при извоз на краток рок.

39. Останати обврски

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Обврски кон добавувачите	1,600	694
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизии и надомести	5,115	3,951
Пресметани трошоци	-	-
Разграничени приходи од претходна година	3,428	3,487
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Обврски по нереализирани трансфери за плаќање	-	-
Останати даноци и придонеси	-	-
Останато		
- останати обврски	443	1,013
Вкупно останати обврски	**10,586**	**9,145**

40. Запишан капитал

А Запишан капитал

Со состојба на 31 декември 2019 година, вкупниот акционерски капитал на Банката изнесува 1,193,792 илјади денари (2018: 1,193,792 илјади денари) и истиот се состои од 384,103 (2018: 384,103) одобрени и во целост платени обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува 3,108 денари (2018: 3,108 денари). Вкупниот капитал е во сопственост на Владата на Република Северна Македонија.

	Во денари		*Број на издадени акции*				*Во илјади денари*	
	Номинална вредност по акција		Обични акции		Неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	Обични акции	Неоткупливи приоритетни акции	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Состојба на 1 јануари - целосно платени	3,108	-	384,103	384,103	-	-	1,193,792	1,193,792
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	**3,108**	**-**	**384,103**	**384,103**	**-**	**-**	**1,193,792**	**1,193,792**

Б. Дивиденди

Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	-	-

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Согласно Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот дивидендата што и припаѓа на државата се распоредува во резервите на Банката.

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-

Во илјади денари	**2019**	**2018**
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	Во илјади денари			*Во %*
	2019	2018	2019	2018
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Премија од акции (номинална вредност)	Право на глас	Право на глас
Влада на Република Северна Македонија	1,193,792	1,193,792	100	100
Вкупно	**1,193,792**	**1,193,792**	**100**	**100**

41. Заработка по акција

А. Основна заработка по акција

	2019	2018
Нето добивка/(загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции		
Нето добивка за годината	18,367	46,512
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нето добивката која им припага на имателите на обични акции	-	-
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	**18,367**	**46,512**

	2019	2018
Пондериран просечен број на обичните акции		
Издадени обични акции на 1 јануари	384,103	384,103
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината:		
-ефект од емисија на нови акции	-	-
- ефект од поништување на сопствени акции	-	-
- ефект од повлекување на предходно издадени акции	-	-
- ефект од конверзија на приоритетни во обични акции	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	384,103	384,103
Основна заработка по акција (во МКД)	**48**	**121**

Б. Разводнета заработка по акција

	2019	2018
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)		
Нето добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции	18,367	46,512
Корекции на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции	-	-
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)	**18,367**	**46,512**

	2019	2018
Пондериран просечен број на обични акции (разводнет)		
Издадени обични акции на 1 јануари	384,103	384,103
Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31декември	384,103	384,103
Разводнета заработка по акција (во МКД)	**48**	**121**

42. Потенцијални обврски и потенцијални средства

42.1 Потенцијални обврски

Во илјади денари	2019	2018
Платежни непокриени гаранции		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	-	-
Преземени обврски по кредитни картички	-	-
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	-	-
Останати непокриени потенцијални обврски	395,578	511,389
Издадени покриени потенцијални обврски	-	-
Останати покриени потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	**395,578**	**511,389**
(Посебна резерва)	(9,303)	(5,784)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	**386,275**	**505,605**

Вкупните останати непокриени потенцијални обврски кои на 31 декември 2019 година изнесуваат 395,578 илјади денари (2018: 511,389 илјади денари) произлегуваат од издадени полиси за осигурување на побарувањата, посебната резерва за истите со состојба на 31 декември 2019 година изнесува 9,303 илјади денари (2018: 5,784 илјади денари). Потенцијалните обврски објавени во оваа белешка се неотповикливи.

Банката има потенцијални обврски по основ на издадени полиси за осигурување на побарувањата. Осигурениците генерално се осигуруваат од комерцијални ризици, односно од: стечај и продолжено неплаќање на купувачот. Во случај ако настане еден од наведените ризици се врши исплата на штета на осигуреникот. Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик и за истите се издвојува посебна резерва.

Во билансот на состојба се признаваат побарувањата од и обврските кон реосигурителите, побарувањата од осигурениците по основ на провизии, побарувањата од осигурениците при евентуален регрес на исплатени штети, како и обврските кон осигурениците по основ на исплатени штети. Во билансот на состојба се евидентираат и соодветните исправки на побарувањата од осигурениците и реосигурителите.

Судски спорови
Со состојба на 31 декември 2019 година, судските постапки кои се водат против Банката изнесуваат вкупно 36,839 илјади денари (2018: 36,377 илјади денари). Не е евидентирано резервирање бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителна загуба, освен тоа, разни правни спорови и побарувања може да се појават и во иднина во текот на редовното деловно работење на Банката. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава.

Пензиски планови

Банката нема дефинирано планови за надомести бидејќи раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените не е од материјално заначење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година.

42.2 Потенцијални средства

Во илјади денари	2019	2018
Вкупно потенцијални средства	-	-

43. Работи во име и за сметка на трети лица

	2019			2018		
	средства	обврски	нето позиција	средства	обврски	нето позиција
Администрирање на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	1,615,867	1,615,867	-	1,598,279	1,598,279	-
Кредити во странска валута	89,914	89,914	-	141,756	141,756	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**1,705,781**	**1,705,781**	**-**	**1,740,035**	**1,740,035**	**-**

Банката е овластена да биде агент на Владата на Република Северна Македонија, пласирајќи ги кредитите од Италијанската кредитна линија, од средствата од Република Северна Македонија за Проект за самовработување, средствата од Меѓународна банка за обнова и развој за Проектот за одржлива енергија, Обновливиот кредитен фонд и компензационите фондови, на крајни должници преку селектирани комерцијални банки од Република Северна Македонија или директно.

44. Трансакции со поврзани страни

А. Биланс на состојба

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2019						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-	-	-
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	5,644	-	-	-	4,942	10,586
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	(994)	(994)
Останати средства	1,864	-	-	-	-	1,864
Вкупно	**7,508**	**-**	**-**	**-**	**3,948**	**11,456**
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	-	-	-	-
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	78,620	-	-	-	-	78,620
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	84	-	-	-	-	84
Вкупно	**78,704**	**-**	**-**	**-**	**-**	**78,704**
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Трансакции со поврзани страни(продолжува)

А. Биланс на состојба (продолжува)

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2018						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-	-	-
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	14,448	-	-	-	34,290	48,738
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	(1,839)	(1,839)
Останати средства	1,830	-	-	-	-	1,830
Вкупно	**16,278**	**-**	**-**	**-**	**32,451**	**48,729**
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	-	-	-	-
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	85,767	-	-	-	-	85,767
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	231	-	-	-	-	231
Вкупно	**85,998**	**-**	**-**	**-**	**-**	**85,998**
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Поврзани страни со Банката се: лицата со посебни права и одговорности во Банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Банката и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери. Единствен сопственик е Владата на Република Северна Македонија и Банката не смее да одобрува кредити и издава гаранции на државата, јавните претпријатија и на институциите што се финансирани од буџетот.

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2019 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	48,643	-	-	-	950	49,593
Приходи од провизии и надомести	5,840	-	-	-	-	5,840
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**54,483**	**-**	**-**	**-**	**950**	**55,433**
Расходи						
Расходи за камата	842	-	-	-	-	842
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	(819)	(819)
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**842**	**-**	**-**	**-**	**(819)**	**23**

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни (продолжува)

во илјади денари	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2018 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	84,715	-	-	-	1,542	86,257
Приходи од провизии и надомести	5,963	-	-	-	-	5,963
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**90,678**	**-**	**-**	**-**	**1,542**	**92,220**
Расходи						
Расходи за камата	909	-	-	-	-	909
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	1,581	1,581
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**909**	**-**	**-**	**-**	**1,581**	**2,490**

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

В. Надомести на раководниот кадар на банката

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Краткорочни користи за вработените	18,943	20,199
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	**18,943**	**20,199**

45. Наеми

А. Наемодавател

А1. Побарувања по финансиски наеми

		Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
во илјади денари	Вкупно побарувања по финансиски наем	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**

А.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

		Период на достасување на побарувањата по оперативни наем		
во илјади денари	Вкупно побарувања по оперативни наем	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**

Наеми (продолжува)

Наемодавател (продолжува)

А.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми (продолжува)

во илјадиденари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Б. Наемател

Б.1 Обврски по финансиски наеми

		Период на достасување на обврсте по финансиски наем		
во илјади денари	Вкупно обврски по финансиски наем	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**

Наеми (продолжува)
Наемател (продолжува)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжува)

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансикси наме:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2018	-	-	-	-	-	-	-
- зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
- отуѓување и расходување	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Состојба на 1 јануари 2019	-	-	-	-	-	-	-
- зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
- отуѓување и расходување	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2018	-	-	-	-	-	-	-
- амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
- загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
- (ослободување на загубата поради оштетување вотекот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Состојба на 1 јануари 2019							
- амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
- загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
- (ослободување на загубата поради оштетување вотекот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Наеми (продолжува)
Наемател (продолжува)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжува)

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2018	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2018	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
на 31 декември 2019	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми

во илјади денари	Вкупно обврски по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на обврските по оперативен наем: до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	**-**	**-**	**-**	**-**

46. Плаќање врз основа на акции

	во илјади денари	
	2019	**2018**
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	2019		**2018**	
	Број на опциите за акции	Пондерирана просечна цена за опциите за акции	Број на опциите за акции	Пондерирана просечна цена за опциите за акци
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-
Промени во текот на годината:	-	-	-	-
- опции дадени на членовите на Надзорен одбор	-	-	-	-
- опции дадени на членовите на Управен одбор	-	-	-	-
- останати дадени опциии	-	-	-	-
- форфетоирани опции	-	-	-	-
- реализирани опции	-	-	-	-
- опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

47. Настани по датумот на билансот на состојба

По 31 декември 2019 година-датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, освен како што е обелоденето во параграфот доле, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак други настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски изваштаи.

Во моментов, ефектот од влијанието на COVID-19 на работењето на Банката, Банката не може да го утврди со разумна сигурност, но сепак со оглед на фактот дека главни клиенти на Банката се банките-учеснички кон кои има најголема изложеност, Банката не очекува значајни загуби поради фактот дека очекува банките-учеснички редовно и навремено да ги сервисираат своите обврски кон Банката.

Прилог 1-Годишна сметка

ЕМБС: 05240425
Целосно име: РАЗВОЈНА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД Скопје
Вид на работа: 570
Тип на годишна сметка: Годишна сметка
Тип на документ: Годишна сметка
Година : 2019

Листа на прикачени документи:
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
140	- - АКТИВА:Парични средства и парични еквиваленти	698.073.493,00			773.636.304,00
145	- - Кредити на и побарувања од банки (146+147+148-149)	9.160.045.245,00			9.328.141.844,00
146	- - Кредити	9.160.045.245,00			9.329.074.748,00
149	- - Исправка на вредноста				932.904,00
150	- - Кредити на и побарувања од други коминтенти (151+152-153)	61.364.147,00			79.493.146,00
151	- - Кредити	48.798.604,00			10.589.373,00
152	- - Останати побарувања	14.988.018,00			71.318.111,00
153	- - Исправка на вредноста	2.422.475,00			2.414.338,00
169	- - Нематеријални средства (170+171+172+173+174)	290.757,00			922.804,00
172	- - Концесии, патенти, лиценци,заштитни знаци и слични права				5.654,00
174	- - Останати нематеријални средства	290.757,00			917.150,00
175	- - Материјални средства (176+177+178)	111.888.835,00			111.156.933,00
177	- - Недвижности и опрема	111.888.835,00			108.781.286,00
178	- - Останати материјални средства				2.375.647,00
179	- - Останати средства/побарувања (180+181+182 +183+184+185+186+187+188+189+190+191-192)	17.563.014,00			18.720.756,00
184	- - Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	5.864.048,00			4.495.540,00
188	- - Побарувања за данок на добивка	6.071.531,00			3.652.790,00
191	- - Останати побарувања	10.644.350,00			20.279.631,00
192	- - Исправка на вредноста	5.016.915,00			9.707.205,00
193	- - Одложени приходи и однапред платени трошоци	3.369.831,00			487.963,00
194	- - ВКУПНА АКТИВА (140+141+145+150+154 +159+160 +163+166+169+175+179+193)	10.052.595.322,00			10.312.559.750,00
195	- - ПАСИВА: ОБВРСКИ (196+202+208+213 +222+223+227)	7.451.501.996,00			7.693.099.129,00
196	- - Обврски кон банки (197+198+199+200+201)	7.349.936.459,00			7.594.591.058,00
200	- - Обврски по кредити	7.349.936.459,00			7.594.591.058,00

© IASCF

202	- - Обврски кон други комитенти (203+204+205+206+207)	85.767.085,00	78.619.827,00
206	- - Обврски по кредити	85.767.085,00	78.619.827,00
213	- - Останати обврски (214+215+216+217+218+219+220+221)	6.883.172,00	7.453.564,00
218	- - Обврски за данок на добивка	868.589,00	
221	- - Останати обврски	6.014.583,00	7.453.564,00
222	- - Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	3.130.837,00	3.131.331,00
223	- - Резервирања за ризици и обврски (224+225+226)	5.784.443,00	9.303.349,00
224	- - Резервирања за вонбилансна кредитна изложеност	5.784.443,00	9.303.349,00
228	- - КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (229+230-231+232 +235+236-237+238-239+240)	2.601.093.326,00	2.619.460.621,00
229	- - Запишан капитал	1.193.792.124,00	1.193.792.124,00
232	- - Резерви (233+234)	1.360.788.890,00	1.407.301.202,00
233	- - Законска и статутарна резерва	1.207.668.377,00	1.254.180.689,00
234	- - Останати резерви	153.120.513,00	153.120.513,00
236	- - Добивка за финансиската година	46.512.312,00	18.367.295,00
241	- - ВКУПНА ПАСИВА (195+228)	10.052.595.322,00	10.312.559.750,00
242	- - ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА Вонбилансна евиденција-актива	505.604.483,00	386.274.996,00
243	- - Вонбилансна евиденција-пасива	505.604.483,00	386.274.996,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	- - Приходи од камата	203.190.733,00			157.639.896,00
2	- - Расходи за камата	103.421.374,00			73.439.379,00
3	- - Приходи од провизиии и надомести	40.820.696,00			38.438.700,00
4	- - Расходи за провизиии и надомести	25.463.420,00			26.334.924,00
8	- - Нето добивка од курсни разлики	75.878,00			
9	- - Нето загуба од курсни разлики				242.649,00
10	- - Останати приходи од дејноста	5.744.447,00			4.899.325,00
11	- - Трошоци за вработените (012+013+014)	35.246.357,00			34.215.435,00
12	- - Плати	22.458.441,00			21.721.031,00
13	- - Трошоци за даноци и придонеси за задолжително социјално осигурување	11.238.508,00			11.078.959,00
14	- - Останати користи за вработените	1.549.408,00			1.415.445,00
15	- - Амортизација на нематеријални средства и материјални средства	10.026.212,00			4.780.533,00
17	- - Исправка на вредност, посебна резерва и резервирањата (018+019+020)	3.365.016,00			17.713.544,00
18	- - Исправка на вредност на активните билансни побарувања	1.899.005,00			12.826.130,00
19	- - Посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност				3.518.906,00
20	- - Останати резервирања	1.466.011,00			1.368.508,00

© IASCF

22	- - Останати расходи од дејноста	20.374.213,00	23.465.421,00
23	- - Добивка од редовно работење (001+003+005+006+008+010) - (002+004 +007+009+011+015+016+017+021+022)	51.935.162,00	20.786.036,00
27	- - Добивка пред оданочување (023+025-026)	51.935.162,00	20.786.036,00
29	- - Данок од добивка (дел од Даночниот биланс)	5.422.850,00	2.408.741,00
30	- - Добивка за финансиската година (027-029)	46.512.312,00	18.377.295,00
32	- - Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	39,00	40,00
33	- - Број на месеци на работење	12,00	12,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
609	- - Набавна вредност на софтвер со лиценца	26.407.465,00			26.356.429,00
611	- - Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	26.116.708,00			25.439.279,00
612	- - Сегашна вредност на софтвер со лиценца(< или = АОП 174 од БС)	290.757,00			917.150,00
625	- - Набавна вредност на градежни објекти	153.773.123,00			155.337.467,00
626	- - Акумулирана амортизација на градежни објекти	42.684.182,00			46.556.181,00
628	- - Сегашна вредност на градежни објекти (< или = од АОП 177 од БС)	111.088.941,00			108.781.286,00
629	- - Набавна вредност на транспортни средства	6.555.538,00			6.555.538,00
630	- - Акумулирана амортизација на транспортни средства	6.555.538,00			6.555.538,00
633	- - Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема)				1.540.792,00
635	- - Акумулирана амортизација (исправка на вредноста) на информациска и телекомуникациска опрема				1.323.741,00
636	- - Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема(< или = од АОП 177 од БС)				217.051,00
637	- - Набавна вредност на компјутерска опрема)	13.990.164,00			14.995.663,00
639	- - Акумулирана амортизација (исправка на вредноста) на компјутерска опрема	13.990.164,00			14.102.610,00
640	- - Сегашна вредност на компјутерска опрема(< или = од АОП 177 од БС)				893.053,00
645	- - Добивки од курсни разлики (= на АОП 008 од БУ)	75.878,00			

© IASCF

655	- - Приходи врз основа на судски тужби, даноци и други административни такси(< или = на АОП 010 од БУ)	12.790,00	389.137,00
656	- - Приходи врз основа на девизно работење(< или = на АОП 010 од БУ)	1.887.467,00	2.792.548,00
657	- - Други приходи(< или = на АОП 010 од БУ)	3.844.190,00	1.717.640,00
658	- - Расходи за провизии и надомести (= на АОП 004 од БУ)	15.373.081,00	26.334.924,00
660	- - Трошоци за вработените (АОП 661+664+665) (= на АОП 011 од БУ)	35.246.357,00	34.215.435,00
661	- - Трошоци за плати	33.696.949,00	32.799.990,00
662	- - Придонеси од плати(< или = на АОП 013 од БУ)	9.141.882,00	9.001.758,00
663	- - Даноци од плати(= на АОП 013 од БУ)	2.096.626,00	2.077.201,00
665	- - Надомести за вработените врз основа на колективен договор	1.549.408,00	1.415.445,00
666	- - Материјални и слични трошоци(< или = на АОП 022 од БУ)	2.678.253,00	2.501.687,00
667	- - Трошоци за услуги(< или = на АОП 022 од БУ)	11.258.682,00	11.487.495,00
668	- - Премии за осигурување(< или = на АОП 022 од БУ)	587.827,00	257.442,00
669	- - Трошоци за надомести и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители(< или = на АОП 022 од БУ)	1.774.057,00	3.292.617,00
670	- - Трошоци за службени патувања(< или = на АОП 022 од БУ)	1.158.578,00	1.198.561,00
671	- - Трошоци за репрезентација, маркетинг и пропаганда(< или = на АОП 022 од БУ)	367.635,00	447.017,00
672	- - Други административни трошоци (< или = на АОП 022 од БУ)	394.774,00	462.997,00
674	- - Даноци и придонеси од приход (< или = на АОП 022од БУ)	87.620,00	
675	- - Придонеси од приход (АОП 676+677+678+679)(< или = на АОП 022 од БУ)		2.243.570,00
676	- - Придонеси и членарини на здруженија и комори		2.243.570,00
680	- - Трошоци за парични казни, такси и судски решенија(< или = на АОП 022 од БУ)	30.733,00	
682	- - Трошоци за девизно - валутно работење(< или = на АОП 022 од БУ)	198.866,00	322.301,00
683	- - Други трошоци(< или = на АОП 022од БУ)	1.837.188,00	1.251.734,00
685	- - Загуби од курсни разлики(= на АОП 009 од БУ)		242.649,00

© IASCF

686	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	39,00	40,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
2473	- 64.19 - Друго монетарно посредување				200.977.921,00

Потпишано од:

Qenan Idrizi
qenan.idrizi@mbdp.com.mk
CN=KibsTrust Qualified Certificate Services,
OU=Class 2 Managed PKI Individual
Subscriber CA, OU=Symantec Trust Network,
O=KIBS AD Skopje, C=MK
KibsTrust Qualified Certificate Services

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

Печати Откажи

Сите права се задржани © 2013 Централен Регистар на Република Северна Македонија

Прилог 2 - Годишен извештај

РАЗВОЈНА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ
BANKA PËR ZHVILLIM E MAQEDONISË SË VERIUT SHA SHKUP
DEVELOPMENT BANK OF NORTH MACEDONIA JSC SKOPJE

РАЗВОЈНА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД
BANKA PËR ZHVILLIM E MAQEDONISË SË VERIUT SH.A.
СКОПЈЕ - SHKUP

Примено / E pranuar		16.04.2020	
Орг. Единица / Njësia org.	Број / Numri	Прилог / Shtojca	Вредност / Vlera
02	2256/1		

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА РАЗВОЈНА БАНКА
НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ
ВО 2019 ГОДИНА

Верзија бр. 1	Број на страници: 63	
Изготвил:	**Одобрил:**	**Усвоил:**
Управен одбор	Надзорен одбор	Собрание

март 2020 година

СОДРЖИНА

1. Деловно опкружување	4
2. Профил на Банката	8
3. Деловна политика и цели	8
4. Извештај за корпоративно управување	10
5. Организациска структура	31
6. Акционерска структура	33
7. Други информации и податоци во врска со Кодексот за корпоративно управување	33
8. Информации и податоци за политиката на Банката за спречување на судир на интереси	34
9. Информации за користење на услуги од надворешни лица	35
10. Финансиски резултати од работењето во 2019 година	36
11. Кредитни активности	40
12. Осигурување на побарувања	46
13. Управување со ризици	50
14. План и анализа	57
15. Усогласување на работењето на РБСМ со законските прописи	58
16. Активности согласно законот за спречување на перење на пари	59
17. Сигурност на информативниот систем	60
18. Информатичка технологија	61
19. Внатрешна ревизија	62

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА БАНКАТА

во илјади денари		2019	2018	годишна промена
Актива		10.312.560	10.051.726	2,6%
Нето-кредити		9.407.635	9.221.409	2,0%
Капитал и резерви		2.619.460	2.601.093	0,7%
Нето-приходи од камата		84.201	99.769	-15,6%
Нето-добивка		18.367	46.512	-60,5%
ROAA		0,18%	0,41%	
ROAE		0,70%	1,82%	
Адекватност на капиталот		32,63%	32,37%	
Изложеност на кредитен ризик по категории на ризик:	А	99,73%	99,62%	
	Б	0,09%	0,24%	
	В	0,02%	0,06%	
	Г	0,00%	0,01%	
	Д	0,16%	0,07%	
Број на вработени (на крајот од годината)		40	41	-1

КРАТЕНКИ

БДП – бруто-домашен производ

ДЗС – Државен завод за статистика

ЕИБ – Европска инвестициска банка (European Investment Bank)

МБПР – Македонска банка за поддршка на развојот

НБРСМ – Народна банка на Република Северна Македонија

РБСМ – Развојна банка на Северна Македонија

РСМ – Република Северна Македонија

Врз основа на член 93 од Законот за банките („Службен Весник на РМ" бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16 и 7/19), член 352 од Законот за трговски друштва („Службен весник на РМ" бр. 28/04 со сите измени и дополнувања) и член 62 од Статутот на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје, Управниот одбор го доставува следниот:

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА РАЗВОЈНА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ ВО 2019 ГОДИНА

I. ДЕЛОВНО ОКРУЖУВАЊЕ

1. Макроекономско окружување

Во 2019 година, бруто-домашниот производ (БДП) оствари стапка на раст од 3,6% што претставува закрепнување во однос на 2017 година кога истиот изнесуваше 2,7%. Растот во најголем дел се должи на позитивните резултати во трговијата и во одреден обем во земјоделството и градежништвото.

Годишната стапка на инфлација изнесуваше 0,8%, односно беше за 0,7 п.п. пониска во однос на претходната година. Економијата функционираше во услови на стабилни цени и отсуство на позначајни инфлациски притисоци.

Стапката на невработеност на крајот од четвртиот квартал во 2019 година изнесуваше 16,6% што претставува намалување од 2,8 п.п. во однос на истиот период од претходната година.

Во текот на 2019 година, НБРСМ водеше политика на олабавување во монетарната сфера при што кон крајот од првото тромесечие изврши надолна корекција на основната каматна стапка за 25 базични поени и таа до крајот на годината изнесуваше 2,25%. Одлуката за намалување на основната каматна стапка беше донесена во услови на задржани здрави економски основи и отсуство на нерамнотежи, видливи преку постојните поволни движења на девизниот пазар, солидната надворешна позиција, поволните поместувања во

депозитната база и кредитната активност на банките како и стабилните очекувања на економските субјекти.

Салдото на тековната сметка за 2019 година покажа умерен дефицит од 0,3% од БДП. Бруто-девизните резерви се зголемија за 0,39 милијарди евра и на крајот од 2019 година изнесуваа 3,26 милијарди евра - доволни за покривање на четиримесечен увоз на стоки. Вкупниот бруто-надворешен долг на крајот од третиот квартал од 2019 година изнесуваше 77,1% од БДП.

Во однос на движењето на финансиските пазари, на примарниот пазар на државни хартии од вредност продолжи тенденцијата на пренасочување на достасаните износи на краткорочни хартии од вредност кон подолги рокови и ориентираноста кон емисии на хартии од врдност во домашна валута, без девизна клаузула. На секундарниот пазар со хартии од вредност се тргуваше со државни обврзници при што остварените трансакции беа со пониски приноси, додека на пазарот на капитал, вредноста на МБИ-10 забележа растечка тенденција со осцилаторен обем на тргување.

Буџетот на Република Северна Македонија во 2019 година оствари дефицит од 13,6 милијарди денари, што претставува 2,0% во однос на проектираниот БДП. Јавниот долг се позиционираше на 48,5% од БДП.

Во текот на 2019 година, Fitch Ratings го подобри меѓународниот кредитен рејтинг на државата од ББ со позитивен изглед на ББ+ со стабилен изглед, додека Standard & Poor's Ratings го задржа рејтингот на ББ- со стабилен изглед.

Глобалната економија во 2019 година беше под силно влијание на надолните ризици по растот поврзани со ескалација на трговските тензии помеѓу најголемите светски економии. ЕЦБ во текот на целата година го задржа нивото на каматните стапки на основните операции на 0,0%, а од ноември ја обнови програмата за квантитативно олеснување (TLTRO-II) со месечен откуп од 20 милијарди евра. Во такви услови, 3М ЕУРИБОР ја заврши 2019 година на ниво од -0,39%, за разлика од -0,37% една година претходно.

Општо земено, 2019 беше година на здрави и солидни основи на домашната економија, со потенцијал за солиден раст, поддржан и од кредитната активност на банките, со отсуство на инфлациски притисоци и задржување на поволната надворешна позиција.

2. Банкарски сектор

Заклучно со третиот квартал од 2019 година, бројот на банките во Северна Македонија изнесуваше петнаесет банки од кои единаесет во претежна странска сопственост. Вкупната актива на банкарскиот систем изнесуваше 528,9 милијарди денари, 9,0% повеќе во однос на истиот период од претходната година.

Ликвидните средства на банките изнесуваа 167,6 милијарди денари со раст на годишна основа од 15,5%. Оценка на НБРСМ е дека нивото на ликвидност на банкарскиот систем отсликано преку релативно стабилното учество на ликвидните средства во вкупната актива и адекватната покриеност на краткорочните обврски и депозитите со ликвидни средства е задоволително. Регулаторните стапки за ликвидност и понатаму се над пропишаниот минимум од 1, со што се потврдува задоволителниот обем на ликвидност, што им овозможува на банките непречено да ги извршуваат своите обврски.

Солвентноста и капитализираноста на банкарскиот систем и натаму се високи и стабилни, а стапката на адекватност на капиталот во 2019 година осцилираше околу 16,5%. Нивото на ризичност на банкарските кредитни активности, мерено преку соодносот на активата пондерирана според кредитниот ризик и вкупната билансна и вонбилансна изложеност во последната година се движеше помеѓу 54,0% и 54,5%. Резултатите од спроведеното стрес-тестирање на отпорноста на банкарскиот систем на хипотетички шокови покажуваат дека во услови на најлошо сценарио, стапката на адекватност на капиталот може да падне од 16,9% на 11,5% и истата не се намалува под регулаторниот минимум.

Во текот првите девет месеци од 2019 година, банките остварија добивка од 5,79 милијарди денари или 24% понизок финансиски резултат во споредба со истиот период лани што главно се должи на исцрпување на ефектите од еднократните фактори што предизвикаа раст на добивката една година претходно. Намалената добивка придонесе за надолна корекција на основните показатели на профитабилноста на банкарскиот систем.

Заклучно со 31.12.2019 година износот на вкупните кредити на нефинансиските субјекти изнесуваше 341,4 милијарди денари или 6,0% повеќе во однос на истиот период од претходната година. Од друга страна, растот на кредитите за корпоративниот сектор изнесуваше скромни 1,9%. Очигледно,

зголемената кредитна поддршка на домаќинствата имаше поголем придонес во растот на кредитите во однос на кредитирањето на корпоративните клиенти. Кај банките и натаму постои поголема склоност за кредитирање на домаќинствата, при што во последните неколку години се забележуваат дивергентни движења и постојано приближување на нивното учеството до учеството на корпоративните кредити во вкупните кредити.

Понатамошното стабилизирање на очекувањата на економските субјекти е видливо и преку промените кај депозитната база на банките. На крајот од 2019 година, износот на депозитите на нефинансиските субјекти изнесуваше 410,8 милијарди денари или 9,5% повеќе во однос на истиот период лани.

Во текот на 2019 година, во услови на олабавување на монетарната политика од страна на НБРСМ продолжи трендот на умерен надолен тренд на каматните распони предизвикан од поголемото намалување на активните наспроти пасивните каматни стапки, што може да се види од приложената табела:

каматни стапки (%)		12/2018	12/2019
Вкупни	кредити	5,33	4,94
	-корпоративен сектор	4,63	4,17
	депозити	1,41	1,26
	-корпоративен сектор	1,69	1,53
	каматен распон (пп)	3,92	3,68
	-корпоративен сектор (пп)	2,94	2,64
Новоодобрени/ новопримени	кредити	4,49	4,15
	-корпоративен сектор	4,30	3,80
	депозити	1,40	1,14
	-корпоративен сектор	1,04	1,11
	каматен распон (пп)	3,09	3,01
	-корпоративен сектор (пп)	3,26	2,69

Извори: НБРСМ, ДЗС, Министерство за финансии

II. ПРОФИЛ НА БАНКАТА

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (РБСМ или „Банката“) е единствената развојна банка во Република Северна Македонија основана со посебен Закон за основање на Македонска банка за поддршка на развојот (Сл. Весник на РМ бр. 24/98, 6/2000, 109/2005 и 130/2008). Во 2009 година, донесен е нов Закон за Македонска банка за поддршка на развојот (Сл. Весник на РМ бр. 105/2009) со кој е предвидено дека на РБСМ соодветно се применуваат одредбите на Законот за банки освен ако не е поинаку уредено со Законот за МБПР,а супервизија на работењето на РБСМ во рамките на своите надлежности врши НБРСМ. Во делот на работењето што РБСМ го врши во име и за сметка на Република Северна Македонија, надзор врши Министерството за финансии. За своите обврски РБСМ одговара со сиот свој имот. Во 2019 година името на Банката беше променето од Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје во Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје.

Стратегиска определба на РБСМ е да го поддржува и поттикнува развојот на македонското стопанство преку поддршка на малите и средни трговски друштва преку понуда на широка палета на финансиски производи (кредитни линии, гаранции и осигурување на извозот) приспособени кон потребите на крајните корисници. Банката работи во согласност со стратегиските политики, цели и приоритети на државата.

III. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА И ЦЕЛИ

Деловната политика на РБСМ се заснова на Законот за РБСМ, Законот за банки и други важечки прописи. Деловната политика ги определува целите на Банката, сегментите на работење на Банката, управувањето со ризици, управувањето со изворите на средства, контрола на трошоците, водењето на кредитната политка, политика за осигурување, кадровската политика и др.

Во текот на 2019 година, РБСМ со преземање на соодветни мерки и реализација на диверзифицирани активности се фокусираше на остварување на утврдените цели и задачи дефинирани во деловната политика, и тоа:

- ефикасно искористување на вкупниот кредитен потенцијал на Банката;

- зголемување на волуменот на кредитното осигурување на извозни и домашни побарувања на краток рок од комерцијални и политички ризици;
- развој на факторинг;
- зголемување на базата на клиенти;
- изнаоѓање на нови и поволни извори на финансирање;
- воведување на нови финансиски производи;
- воспоставување на ефикасни интерни системи за управување со ризиците, односно за нивна идентификација, оценка, мониторинг и контрола;
- одржување на вредноста на капиталот и негово зголемување преку политиката за издвојување на нето добивката за резерви и дополнително зголемување на почетниот капитал;
- континуирано одржување на адекватно ниво на сопствени средства во функција на одржување на интерно дефинираната стапка на адекватност на капиталот;
- континуирано подобрување на организацијата на работењето и унапредување на деловните процеси;
- управување со човечките ресурси и постојано надградување на нивното знаење и стручност;
- обезбедување усогласеност на работењето на Банката со законската и подзаконската регулатива;
- континуирано преземање на активности со цел спречување перење на пари и финансирање на тероризам;
- развој и усовршување на информативната технологија и имплементирање на нови софтверски решенија со цел да се постигне целосен и интегриран систем на евиденција, анализа и известување кој ќе ги опфати сите фази и организациски единици во Банката;
- водење на политика за ефикасно управување со трошоците;
- продлабочување на соработката со сродни институции од земјата и странство;
- останати активности во функција на статегиските цели на Банката.

Деловната политика на Банката се заснова врз начелата на усогласеност со законската регулатива, почитување на принципите на ликвидност, стабилност, солвентност, профитабилност и економичност, професионалност и ефикасност во работењето, флексибилност кон потребите на кредитобарателите итн.

IV. ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

1. Органи на управување и други органи на Банката

Управувањето на РБСМ во 2019 година се одвиваше во согласност со Законот за банки (Сл. Весник на РМ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16, 7/19 и 101/19), Законот за Македонска банка за поддршка на развојот (Сл. Весник на РМ бр. 105/09), правилата за добро корпоративно управување пропишани од страна на Советот на НБРСМ и Кодексот за корпоративно управување донесен од Собранието на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје. При оценката на управувањето на Банката треба да се респектира посебноста на Банката како развојна банка во целосна сопственост на Република Северна Македонија.

Во текот на 2019 година, Банката ги остваруваше своите активности преку следните органи на Банката:

1.1. Собрание
1.2. Надзорен одбор
1.3. Одбор за ревизија
1.4. Управен одбор
1.5. Одбор за управување со ризици
1.6. Кредитен одбор
1.7. Одбор за осигурување

Лицата со посебни права и одговорности во Банката (физичко лице кое е член на Надзорен одбор, член на Управен одбор, член на Одбор за ревизија, член на Одбор за управување со ризици и други раководни лица во Банката согласно со Статутот на Банката) во текот на 2019 година не пријавија судир на интереси ниту поврзаност со трети лица согласно Законот за банки.

1.1. Собрание

Република Северна Македонија е единствен акционер на Банката. Единствениот акционер управува со Банката преку Собранието на Банката кое е составено од претставници на државниот капитал. Собранието на Банката ги врши следниве работи:

- го усвојува статутот и измените и дополнувањата на статутот на Банката;
- го разгледува и усвојува годишниот извештај за работење на Банката заедно со писменото мислење по истиот изготвено од страна на Надзорниот одбор;
- го разгледува и усвојува извештајот на друштвото за ревизија и писменото мислење по истиот изготвено од страна на Надзорниот одбор;
- ја усвојува годишната сметка и финансиските извештаи на Банката;
- одлучува за употреба и распоредување на остварената добивка, или за покривање на загубите;
- одлучува за нова емисија на акции на Банката;
- одлучува за статусни промени на Банката;
- избира друштво за ревизија и одлучува по предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и;
- одлучува и за други прашања од значење за работењето на Банката предвидени со статутот на Банката.

Собранието на Банката работи на седници кои се одржуваат по потреба, а најмалку еднаш годишно. Годишното Собрание на Банката задолжително се одржува пред истекот на шест месеци од календарската година за претходната година. Собранието на Банката во извештајната 2019 година одржа 3 (три) редовни седници.

На седницата одржана на ден 30.05.2019 година, Собранието на Банката ги разгледа/усвои следните акти:

- Одлука за усвојување на годишната сметка на банката за 2018 година;
- Одлуката за употреба и распоредување на остварената добивка за 2018 година;

- Годишниот извештај за работење на Банката во 2018 година;
- Годишниот извештај за работа на Надзорниот одбор на Банкта во 2018 година, со оценка на сопствената работа од аспект на поединечни членови и колективно;
- Извештајот на ревизорската куќа Грант Торнтон ДОО Скопје за извршена ревизија на финансиските извештаи на Банката за годината која завршува на 31.12.2018 година и писменото мислење по однос на истиот изготвено од Надзорниот одбор на Банката;
- Одлука за одобрување на Одлуката на Управниот одбор за утврдување на висината на бодот за пресметување на бруто плата на вработените во Банката.

На седницата одржана на ден 2.7.2019 година, Собранието на Банката ги разгледа/усвои следните акти:

- Одлука за измена и дополнување на Статутот на Банката;
- Одлука за промена на името на Банката.

На седницата одржана на ден 24.9.2019 година, Собранието на Банката го разгледа/усвои следниот акт:

- Одлука за избор на друштво за ревизија кое ќе изврши ревизија на финансиските извештаи и работењето на Банката за годините кои завршуваат на 31.12.2019 година и на 31.12.2020 година.

1.2. Надзорен одбор

Согласно Законот за Македонска банка за поддршка на развојот (Сл. Весник на РМ бр. 105/2009), Надзорниот одбор на Банката го сочинуваат 5 (пет) членови.

Владата на Република Северна Македонија ги именува членовите на Надзорниот одбор и тоа тројца на предлог на Министерот за финансии, еден на предлог на Потпретседателот на Владата задолжен за економски прашања и еден на предлог на Министерот за економија. Владата на Република Северна Македонија ги именува членовите на Надзорниот одбор по претходно добиена согласност од страна на Гувернерот на НБРСМ. Владата на Република Северна Македонија ги разрешува членовите на Надзорниот одбор.

Членовите на Надзорниот одбор се и претставници на државниот капитал во Собранието на Банката.

Надзорниот одбор во Банката до 17.7.2019 година, а согласно решението на Владата на Република Македонија за именување на членови на Надзорниот одбор на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје бр. 24 – 4133/1 од 25.7.2017 година, заведено во РБСМ на ден 1.8.2017 година под бр. 03 – 2072/1 и решението бр. 24 – 2719/1 од 27.2.2018 година, како и решенијата од Гувернерот на НБРСМ за издадена согласност за именување на членови на Надзорниот одбор на РБСМ АД Скопје бр. 15 – 35225/2 од 15.11.2017 година, 15 – 35226/2 од 15.11.2017 година, 15 – 35227/2 од 15.11.2017 година, 535/1 од 5.1.2018 година и 15 – 11938/9 од 17.5.2018 година, работеше во следниот состав:

- **Софче Јовановска** – претседател,
- **Никола Поповски** – член,
- **Вељанд Рамадани** – член,
- **Кирил Колемишевски** – член,
- **Бурим Кадриу** – член.

На 17.7.2019 година, Владата на Република Северна Македонија донесе решение со кое Кирил Колемишевски се разрешува од должноста член на Надзорниот одбор на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје.

На 24.7.2019 година, Владата на Република Северна Македонија донесе решение со кое Соња Петрушева се именува за член на Надзорниот одбор на банката. Гувернерот на НБРСМ со решение број 15 – 25768/6 од 12.9.2019 година издаде согласност Соња Петрушева да биде именувана за член на Надзорниот одбор на Банката за период од 4 (четири) години.

Согласно извршената измена Надзорниот одбор на Банката од 13.9.2019 година работеше во следниот состав:

- **Софче Јовановска** – претседател,
- **Никола Поповски** – член,
- **Вељанд Рамадани** – член,
- **Бурим Кадриу** – член.
- **Соња Петрушева** – член

Во текот на 2019 година, Надзорниот одбор одржа вкупно 17 (седумнаесет) седници.

Членовите на Надзорниот одбор ги именува Владата на Република Северна Македонија и истите согласно Законот за РБСМ истовремено се и претставници на државниот капитал во Собранието на Банката.

Надзорниот одбор врши надзор на работењето на Управниот одбор, ги усвојува политиките за вршење на финансиските активности и го надгледува нивното спроведување. Надзорниот одбор е одговорен да обезбеди добро работење, управување и стабилност на Банката, како и навремено и точно финансиско известување на НБРСМ. Надзорниот одбор на Банката ги врши и следниве работи:

- ја усвојува деловната политика и развојниот план на Банката;
- именува и разрешува членови на Управниот одбор на Банката;
- именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици;
- именува и разрешува членови на Одборот за ревизија;
- го усвојува финансискиот план на Банката;
- организира Служба за внатрешна ревизија;
- го одобрува годишниот план на Службата за внатрешна ревизија;
- ја усвојува политиката за сигурност на информативниот систем;
- ги усвојува политиките за управување со ризици на Банката;
- усвојува политика за избегнување судир на интересите со која се идентификуваат можните судири на интереси и мерките и активностите за нивно спречување;
- усвојува политика за наградување, во согласност со деловната политика, развојниот план, финансискиот план и политиката за избегнување судир на интересите на Банката;
- донесува и спроведува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор;
- ги разгледува извештаите за работењето на Управниот одбор на Банката;
- ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици;
- ги разгледува извештаите на Одборот за ревизија;
- ги разгледува извештаите на Службата за внатрешна ревизија;

- ги разгледува извештаите на лицето/Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите;
- ја одобрува годишната сметка и финансиските извештаи на Банката;
- одобрува изложеност спрема лице од над 20% од сопствените средства на Банката, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од НБРСМ;
- одобрува трансакции со поврзани лица со Банката во износ од над 6.000.000 денари;
- го одобрува стекнувањето на капитални делови и купувањето на хартии од вредност, поголеми од 5% од сопствените средства на Банката, освен купување на хартии од вредност издадени од НБРСМ;
- го одобрува предлогот на Одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија или предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
- ја усвојува политиката за вршење на внатрешна ревизија;
- ги разгледува извештаите на супервизијата, други извештаи доставени од Народната банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно презема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на Банката;
- го одобрува годишниот извештај за работењето на Банката и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на Банката;
- го разгледува извештајот на Друштвото за ревизија и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на акционери;
- го усвојува кодексот за корпоративно управување со кој се уредуваат правилата за управување и за надзор на Банката;
- го усвојува етичкиот кодекс на Банката;
- дава согласност за склучување на договори за реосигурување во рамките на вкупните обврски на Банката по основ на работите на осигурување;
- ги утврдува општите услови за кредитно осигурување од комерцијални и политички ризици;
- дава согласност за договори со Република Северна Македонија;

- дава согласност за службени патувања надвор од државата, доколку патуваат повеќе од тројца вработени;
- го усвојува извештајот за попис на средства и на изворите на средствата;
- одлучува за отпис на побарувања;
- ги разгледува извештаите за реструктуирани побарувања и за побарувања за кои е извршено продолжување на рокот на достасување;
- го следи извршувањето на одлуките, заклучоците и насоките донесени од Собранието на Банката;
- одлучува во втор степен по жалба на незадоволни работници против одлука на Управниот одбор на Банката или по приговор за преиспитување на Одлуката;
- ги одобрува лимитите на изложеност на поодделни видови на ризици;
- одобрува воведување на нови производи кои имаат значајно влијание врз профилот на ризичност на Банката;
- ја одобрува политиката за објавување на извештаи и податоци од страна на Банката;
- најмалку еднаш годишно врши оцена на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и за тоа го известува Собранието на Банката;
- врши и други работи во согласност со овој Статут, општите акти на Банката и законските и подзаконските прописи.

Со Одлука донесена од страна на Собранието на РБСМ, на членовите на Надзорниот одбор им е утврден месечен надомест за работа во Надзорниот одбор на Банката.

Во рамките на со закон утврдените надлежности, Надзорниот одбор презема голем број на активности и донесе повеќе акти поврзани со редовното работење на Банката.

Меѓу позначајните акти се издвојуваат:

- Одлука за одобрување на неревидираните финансиски извештаи на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје, изготвени согласно Законот за трговски друштва и регулативата на НБРСМ, за годината завршена на 31.12.2018 година;

- Одлука за одобрување на Планот и програмата за работа на Службата за внатрешна ревизија за 2019 година;
- Одлука за одобрување на годишен план за ИТ ревизија за 2019 година;
- Одлука за одобрување на годишна сметка за 2018 година;
- Предлог Одлука за употреба и распоредување на остварената добивка за 2018 година;
- Одлука за одобрување на лимит на изложеност кон банки – учеснички;
- Одлука за измена на името на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје;
- Одлука за измена на Статутот на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје;
- Одлука за одобрување на Годишен извештај за работењето на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје во 2018 година;
- Одлука за избор на член на Одборот за ревизија на МБПР;
- Одлука за одобрување на ревидираните финансиски извештаи на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје за годината која завршува со 31.12.2018 година со писмено мислење кон истиот;
- Одлука за усвојување на измените на Финансискиот план на Банката број 02 – 3250/1 од 25.12.2018 година;
- Одлука за утврдување на пречистен текст на Статутот на Банката;
- Одлука за именување на член на Управен одбор на РБСМ АД Скопје – Главен извршен директор;
- Одлука за одобрување на предлог на Одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија кое ќе изврши ревизија на финансиските извештаи на Банката за годините кои завршуваат на 31.12.2019 година и 31.12.2020 година;
- Одлука за избор на лого на Банката;
- Одлука за именување на член на Управен одбор на РБСМ АД Скопје – Главен оперативен директор;
- Одлука за измена на Кредитната политика на Банката;
- Каталог за прифатливи инструменти за обезбедување;
- Одлука за склучување на договор за реосигурување за 2020 година.

Надзорниот одбор ги одобри т.е усвои извештаите, информациите и другите предложени материјали за работењето на Банката во 2019 година.

1.3. Одбор за ревизија

Одборот за ревизија се состои од 5 (пет) члена. Членовите на Одборот за ревизија ги именува и разрешува Надзорниот одбор. Тројца членови на Одборот за ревизија се избираат од редот на членовите на Надзорниот одбор, а двајца се независни членови. Најмалку еден член на Одборот за ревизија треба да биде овластен ревизор. Членовите на Одоборот за ревизија од своите редови избираат претседател кој е одговорен за организацијата на работата на одборот за ревизија.

Одборот за ревизија на РБСМ, во првата половина на 2019 година работеше во следниот состав:

- **Никола Поповски** – претседател,
- **Климентина Попоска** – член,
- **Софче Јовановска** – член,
- **Вељанд Рамадани** – член.

Со Одлука на Надзорниот одбор број 02 – 1109/9 од 23.4.2019 година, **Ленин Прцуловски** е именуван за член на Одборот за ревизија.

Одборот за ревизија ги врши следните работи:

- ги разгледува финансиските извештаи на Банката и се грижи за точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународни сметководствени стандарди;
- ги разгледува и оценува системите за внатрешна контрола;
- ја следи работата и ја оценува ефикасноста на Службата за внатрешна ревизија;
- го следи процесот на ревизија на Банката и ја оценува работата на друштвото за ревизија;
- ги донесува сметководствените политики на Банката;
- ја следи усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи;
- одржува состаноци со Управниот одбор, Службата за внатрешна ревизија и друштвото за ревизија во врска со утврдените неусогласености со прописите и слабостите во работењето на Банката;
- ги разгледува извештаите на одборот за управување со ризици;

- предлага назначување на друштво за ревизија и раскинување на склучен договор со друштво за ревизија и
- најмалку еднаш во три месеци го известува Надзорниот одбор на Банката за својата работа.

Во текот на 2019 година, на седниците на Одборот за ревизија беа разгледувани финансиските извештаи на Банката и се утврдуваше објективноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката, како и нивната усогласеност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди.

Одборот за ревизија ја следеше работата на Службата за внатрешна ревизија и ја оценуваше работата на друштвото за ревизија, кое како независен ревизор изврши ревизија на финансиските извештаи на Банката за деловната 2019 година.

На седниците на Одборот за ревизија беа разгледувани извештаите за ризичниот профил на Банката, анализирајќи го одвоено секој ризик на кој е изложена Банката во текот на своето работење.

1.4. Управен одбор

Управниот одбор на Банката се состои од 2 (два) члена, именувани од страна на Надзорниот одбор на Банката, а врз основа на претходно издадената согласност од Гувернерот на НБРСМ.

Членовите на Управниот одбор се именуваат како: Главен извршен директор и Главен оперативен директор.

Бесим Билали ја извршуваше функцијата член на Управниот одбор - Главен оперативен директор до истекот на мандатот односно до 12.2.2019 година, а **Драган Мартиновски** ја извршуваше функцијата член на Управниот одбор - Главен извршен директор до истекот на мандатот односно до 14.5.2019 година.

По истекот на мандатот на Главниот оперативен директор Бесим Билали, со Одлука на Надзорен одбор бр. 02 – 454/3 од 13.2.2019 година, за вршител на должност Главен оперативен директор на Банката беше именуван **Вељанд Рамадани,** член на Надзорниот одбор на Банката.

По истекот на мандатот на Главниот извршен директор Драган Мартиновски, со Одлука на Надзорен одбор бр. 02 – 1268/1 од 15.5.2019 година, за вршител на должност Главен извршен директор на Банката беше именуван **Кирил Колемишевски**, член на Надзорниот одбор на Банката.

Со решение бр. 24 – 5531/1 од 17.7.2019 година заведено во Банката со бр. 03 – 1860/1 од 23.7.2019 година, Кирил Колемишевски се разреши од должноста член на Надзорниот одбор и следствено на тоа и од должноста член на Управниот одбор на Банката.

Со Одлука на Надзорниот одбор бр. 02 – 2043/8 од 13.8.2019 година, на местото вршител на должност Главен извршен директор се именуваше **Никола Поповски,** член на Надзорниот одбор на Банката.

Со Одлуката на Надзорниот одбор бр. 02 – 2254/1 од 16.9.2019 година, за член на Управен одбор – Главен извршен директор на Банката се именуваше **Кире Наумов**. Главниот извршен директор е именуван со мандат од 6 (шест) години. Гувернерот на НБРСМ со решение број 15 – 30669/12 од 20.11.2019 година, издаде согласност за именување на Кире Наумов за член на Управниот одбор – Главен извршен директор. Согласноста за именување се издава за период од две години.

Со Одлуката на Надзорниот одбор на Банката број 02 – 2516/2 од 10.10.2019 година, за член на Управен одбор – Главен оперативен директор на Банката се именуваше **Фарук Исмаили**. Главниот оперативен директор е именуван со мандат од 6 (шест) години. Гувернерот на НБРСМ со решение број 15 – 32455/7 од 06.12.2019 година, издаде согласност за именување на Фарук Исмаили за член на Управниот одбор – Главен оперативен директор. Согласноста за именување се издава за период од две години.

Согласно погоре наведените промени, Управниот одбор на Банката продолжи да работи во состав:

- **Кире Наумов** – Главен извршен директор
- **Фарук Исмаили** – Главен оперативен директор

Управниот одбор ги врши следните работи:

- управува со Банката;
- ја застапува Банката;

- ги извршува одлуките на Собранието и на Надзорниот одбор на Банката, односно се грижи за нивно спроведување;
- покренува иницијативи и дава предлози за унапредување на работењето на Банката;
- ги именува и разрешува лицата со посебни права и одговорности, во согласност со одредбите од Законот за МБПР и Статутот на Банката;
- изготвува деловна политика и развоен план на Банката;
- изготвува финансиски план на Банката;
- изготвува политика за сигурност на информативниот систем;
- изготвува годишен извештај за работењето на Банката и го доставува до Надзорниот одбор;
- изготвува етички кодекс;
- одлучува за пласман на средствата од кредитното осигурување од комерцијални и политички ризици;
- одлучува за давање и земање кредити за ликвидност независно од износот и рокот во рамките на лимитите утврдени со Законот за банките и актите на Банката;
- ја утврдува внатрешната организација и систематизацијата на работи и работни задачи во Банката и одлучува за засновање на работниот однос, унапредување во службата, прераспоредување, стручно усовршување, одредување на плата и надоместоци на плата, наградување за особено ангажирање во работа, за изрекување на дисциплински мерки, за материјална одговорност на работниците и за престанок на работен однос;
- врши и други работи кои не се во надлежност на НО на Банката.

Управниот одбор во рамките на своите со закон и статут утврдени надлежности ги донесе сите потребни интерни акти со кои се обезбедуваат услови за работење на Банката во согласност со законските и подзаконските акти. За своите тековни активности Управниот одбор доставуваше извештаи за својата работа до Надзорниот одбор на Банката.

Со одлука на Надзорниот одбор на Банката донесена на ден 22.12.2016 година извршена е поделба на надлежностите на членовите на Управниот одбор по одделни сегменти на работењето на Банката и тоа:

- Главен извршен директор е надлежен за деловната политика и планирање, финансиските извештаи на Банката и човечките ресурси, кредитирање и кредитно осигурување, општите и правни работи, кабинетот на Управниот одбор, финансиското и сметководствено работење;
- Главен оперативен директор е надлежен за управување со ризици, информатичката технологија, усогласеност со прописите, спречување на перење пари и финансирање на тероризам, сигурност на информативниот систем, трезорско работење, ликвидност, платен промет во земјата и странство.

1.5. Одбор за управување со ризици

Одборот за управување со ризици се состои од 3 (три) члена. Членовите на Одборот за управување со ризици се избираат од редот на лицата со посебни права и одговорности во Банката, а пред сè од редот на раководните лица од организациските единици за средства и ликвидност, кредитно осигурување и кредитирање. Членовите на Одборот за управување со ризици покрај условите за именување на лица со посебни права и одговорности задожително треба да имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку три години да имаат познавање за работењето на Банката, нејзините производи и услуги и да имаат познавање за ризиците на кои е изложена Банката. Надзорниот одбор ги именува и ги разрешува членовите на Одборот за управување со ризици, освен Главниот оперативен директор кој согласно Статутот на Банката како член на Управниот одбор по функција е член и претседател на Одборот за управување со ризици.

Во текот на 2019 година Одборот за управување со ризици работеше во следниот состав:

- **Бесим Билали** (до 12.2.2019 година); **Вељанд Рамадани** (од 13.2.2019 до 6.12.2019 година), **Фарук Исмаили** (од 07.12.2019 година) – претседател
- **Александар Станојковски** – член
- **Ќенан Идризи** – член

Одборот за управување со ризици ги врши следните работи:

- перманентно го следи и оценува степенот на ризичност на Банката и го утврдува прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите од изложеност на Банката на ризик;
- воспоставува политики за управување со ризици и ја следи нивната примена;
- ги следи прописите на НБРСМ кои се однесуваат на управување со ризици и усогласеноста на Банката со овие прописи;
- врши оценка на системите на управување со ризиците во Банката;
- утврдува краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделни видови ризици за кои е изложена Банката;
- ги анализира извештаите за изложеност на Банката на ризик изработени од службите во Банката кои вршат оценка на ризиците и предлага стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- ја следи ефикасноста на функционирањето на системите на внатрешна контрола во управувањето со ризици;
- ги анализира ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката;
- ги анализира ефектите од предложените стратегии за управување со ризици, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- врши оценка на усогласеноста на цените на производите и услугите што ги нуди Банката со нивото на преземен ризик, во согласност со деловната политика и развојниот план на Банката;
- квартално го известува Надзорниот одбор за промените во ризичните позиции на Банката, промените во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите;
- одобрува изложеност спрема лице од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката.

Одборот за управување со ризици најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и истата ја доставува до Надзорниот одбор на Банката. Одборот за управување со ризици

во текот на 2019 година одлучуваше на седници кои се одржуваа најмалку еднаш неделно и согласно Законот за банки, доставуваше извештаи за својата работа до Надзорниот одбор на Банката.

1.6. Кредитен одбор

Кредитниот одбор е составен од 3 (три) члена од кои членовите на Управниот одбор се членови на одборот согласно Статутот на Банката, додека третиот член го именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката. Кредитниот одбор на Банката во 2019 година работеше во следниот состав:

- **Драган Мартиновски** (до 14.5.2019 година); **Кирил Колемишевски** (од 5.5.2019 до 17.7.2019 година); **Никола Поповски** (од 14.8.2019 до 20.11.2019 година); **Кире Наумов** (од 21.11.2019 година) – претседател;
- **Бесим Билали** (до 12.2.2019 година); **Вељанд Рамадани** (од 13.2.2019 до 6.12.2019 година); **Фарук Исмаили** (од 7.12.2019 година) – член
- **Тони Петроски** – член

Кредитниот одбор ги има следните задачи и надлежности:

- одлучува за пласманите и кредитните задолжувања, гаранции и други изложености спрема еден заемобарател до 10 % од сопствените средства;
- разгледува и одобрува кредити, во рамките на кредитната политика, статутот, како и во согласност со начелата на банкарското работење утврдени со Законот за МБПР;
- управува со постоечките кредити со давање на тековни проценки, најмалку еднаш годишно, за кредитоспособноста на кредитобарателот;
- раскинува договор за постоечки кредит поради опасност од неплаќање на кредитните обврски и доколку е можно барање на додатно обезбедување ако се заканува штета;
- донесува деловник за работа;
- врши други работи од кредитната политика утврдени согласно Законот за МБПР, Законот за банките и Статутот на Банката.

Во текот на 2019 година, Кредитниот одбор одлучуваше на седници на кои беа разгледувани и одобрувани кредитни барања и барања за факторинг доставени од страна на банките – учеснички во кредитните програми на РБСМ и осигурениците.

Согласно Одлуката на Надзорниот одбор на Банката за склучување на Договор со Република Македонија за пренесување на надлежноста за управување и располагање со средствата од Компензационите фондови од странска помош и Компензационите фондови од друга странска помош, Надзорниот одбор на Банката го овласти Кредитниот одбор да одлучува по основ на поднесени кредитни барања за користење на средства од компензационите фондови од странска помош и компензационите фондови од друга странска помош, чија вредност е над 150.000 ЕУР во денарска противвредност по среден курс на НБРМ на денот на одобрувањето.

Погоре наведените лица, односно лицата со посебни права и одговорности во Банката не пријавија судир на интереси ниту поврзаност со трети лица согласно Законот за банки.

1.7. Одбор за осигурување

Одборот за осигурување е составен од 3 (три) члена. Согласно Статутот на Банката, членовите на Управниот одбор се членови и на Одборот за осигурување, додека третиот член го именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката. Одборот за осигурување во 2019 година работеше во следниот состав:

- **Драган Мартиновски** (до 14.5.2019 година); **Кирил Колемишевски** (од 5.5.2019 до 17.7.2019 година); **Никола Поповски** (од 14.8.2019 до 20.11.2019 година); **Кире Наумов** (од 21.11.2019 година) – претседател;
- **Бесим Билали** (до 12.2.2019 година); **Вељанд Рамадани** (од 13.2.2019 до 6.12.2019 година); **Фарук Исмаили** (од 7.12.2019 година) – член
- **Тони Петроски** – член

Одборот за осигурување ги има следните задачи и надлежности:

- ги утврдува посебните услови за кредитно осигурување од комерцијални и политички ризици вклучително и лимитите за осигурување;
- разгледува и одобрува склучување на договори за осигурување;
- ги испитува ризиците во рамките на осигурувањето;
- управување со полиси за осигурување со давање на тековни проценки, најмалку еднаш годишно за осигурителниот ризик.

Во текот на 2019 година, Одборот за осигурување одлучуваше на седници на кои беа разгледувани и одобрувани лимити за осигурување. Одборот за осигурување, без одржување на состанок, а во согласност со Деловникот за работа на Одборот за осигурување, разгледуваше предлози за одобрување/утврдување на лимити и одлучуваше по истите.

Погоре наведените лица, односно лицата со посебни права и одговорности во Банката не пријавија судир на интереси ниту поврзаност со трети лица согласно Законот за банки.

2. Информации за членства во други органи на надзор и/или управување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризиците, Одборот за ревизија и Управниот одбор

Во 2019 година податоците за членства во други органи на надзор и/или управување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризиците, Одборот за ревизија и Управниот одбор се дадени во следната табела:

Софче Јовановска	Претседател на Надзорен одбор Член на Одбор за ревизија
мандат	16.11.2017 –16.11.2021
назив на работодавач	Влада на Република Северна Македонија
годишни примања во бруто износ	2.888.688,00
членство во други органи на надзор	Надзорен одбор на КИБС
членство во други органи на управување	

Никола Поповски	Член на на Надзорен одбор Претседател на Одбор за ревизија
мандат	16.11.2017 –16.11.2021
назив на работодавач	ФОН Универзитет Факултет за економски науки
годишни примања во бруто износ	686.128,00 денари
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Вељанд Рамадани	Член на Надзорен одбор Член на Одбор за ревизија
мандат	16.11.2017 –16.11.2021
назив на работодавач	Универзитет на Југоисточна Европа, Факултет за бизнис и економија
годишни примања	Месечна плата 70.225,00 денари Хонорар 2030 евра годишно
членство во други органи на надзор	
членство во други органи на управување	

Кирил Колемишевски	Член на на Надзорен одбор
мандат	15.01.2018 –17.07.2019
назив на работодавач	Адвокатско друштво „Колемишевски и партнери“
годишни примања /плата	Нето плата 30.000,00 денари Месечен надомест како член на НО во износ од 8.000,00 денари (до 31.08.2019 година)
членство во други органи на надзор	Аутомакедонија АД Скопје – Надзорен одбор Месечен надомест од 8.000,00 денари
членство во други органи на	/

управување	

Бурим Кадриу	Член на на Надзорен одбор
мандат	21.05.2018 –21.05.2022
назив на работодавач	Општина Кичево
годишни примања во бруто износ	465.008,00 денари
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Соња Петрушева	Член на на Надзорен одбор
мандат	12 .09.2019 -
назив на работодавач	
годишни примања во бруто износ	908.768,00 денари
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Климентина Попоска	Член на на Одбор за ревизија
мандат	27.12.2012 –
назив на работодавач	Економски институт – Скопје Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје Институт за бизнис економија
членство во други органи на надзор	
членство во други органи на управ.	Хоризонти Микрокредитирање - УО

Ленин Прцуловски	Член на на Одбор за ревизија
мандат	23.04.2019 –
назив на работодавач	Winner Vienna Insurance Group Skopje
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управ.	/

Ќенан Идризи	Член на на Одбор за управување со ризици
мандат	18.12.2008 -
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Александар Станојковски	Член на на Одбор за управување со ризици
мандат	18.12.2008 –
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Бесим Билали	Управен одбор Претседател на Одбор за управување со ризици
мандат	12.02.2015–12.02.2019 година
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управување	/

Драган Мартиновски	Управен одбор Претседател на Одбор за управување со ризици
мандат	14.05.2013–14.05.2019 година
членство во други органи на надзор	
членство во други органи на управување	

Кире Наумов	Член на Управен одбор
мандат	21.11.2019 –

назив на работодавач	Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управ.	/

Фарук Исмаили	Член на Управен одбор
мандат	07.12.2019 –
назив на работодавач	Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
членство во други органи на надзор	/
членство во други органи на управ.	/

3. Информации и податоци поврзани со спроведувањето на политиката на наградување на Банката

Надзорниот одбор на Банката на ден 18.12.2018 година ја усвои Политиката за наградување на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје. Политиката за наградување содржи јасни и транспарентни правила и критериуми за определување на висината на вкупниот надоместок, а особено за јасно определување и разграничување помеѓу фиксниот и варијабилниот дел од вкупниот надоместок. Со Политиката за наградување е утврдено дека варијабилниот дел од надоместокот не смее на годишно ниво да надмине 25% од фиксниот дел од вкупниот надоместок исплатен на секој вработен или член на орган на Банката. Согласно оваа политика, Надзорниот одбор ја одобрува висината на вкупниот надоместок за членовите на Управниот одбор со склучување на менаџерските договори. За лицата надлежни за функциите за контрола, Надзорниот одбор ја одобрува висината на вкупниот надоместок само во случај кога се утврдува варијабилен дел на надоместокот. Управниот одбор го утврдува вкупниот надоместок за лицата со посебни права и одговорности и за вработените во Банката.

Со Политиката за наградување не е предвидено да се исплаќа надоместок во форма на акции или други права кои даваат можност за стекнување на акции.

Надзорниот и Управниот одбор на Банката немаат донесено Одлука за определување на варијабилен дел од надоместокот за членовите на Управниот одбор на Банката, односно за лицата со посебни права и одговорности во Банката.

Во извештајната година, на членовите на Надзорниот одбор по основ на надоместоци за членство им е исплатен бруто износ 2.794.840 денари, а на членовите на Одборот за ревизија бруто износ 497.777 денари. За членство во останатите органи на Банката не е предвиден и не се исплатува надомест.

Во извештајниот период на актуелните членовите на Управниот одбор по основ на бруто плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права им е исплатен износ од 1.662.722 денари, а на 13 лица со посебни права и одговорности во банката износ од 13.986.929 денари.

V. ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА

Банката е организирана во три сектори: Сектор за кредитирање и гаранции, Сектор за кредитно осигурување, Сектор за управување со средства и ликвидност и пет служби: Служба за внатрешна ревизија, Служба за управување со ризици, Служба за информатичка технологија, Служба за правни и општи работи и Служба за план и анализа. Во Банката е именувано одговорно лице за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите, одговорно лице за сигурност на информативен систем и одговорно лице за спречување перење пари и финансирање на тероризам.

Банката нема основано подружници.

Заклучно со 31.12.2019 година во РБСМ има 40 вработено лице.

РАЗВОЈНА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ
BANKA PËR ZHVILLIM E MAQEDONISË SË VERIUT SHA SHKUP
DEVELOPMENT BANK OF NORTH MACEDONIA JSC SKOPJE

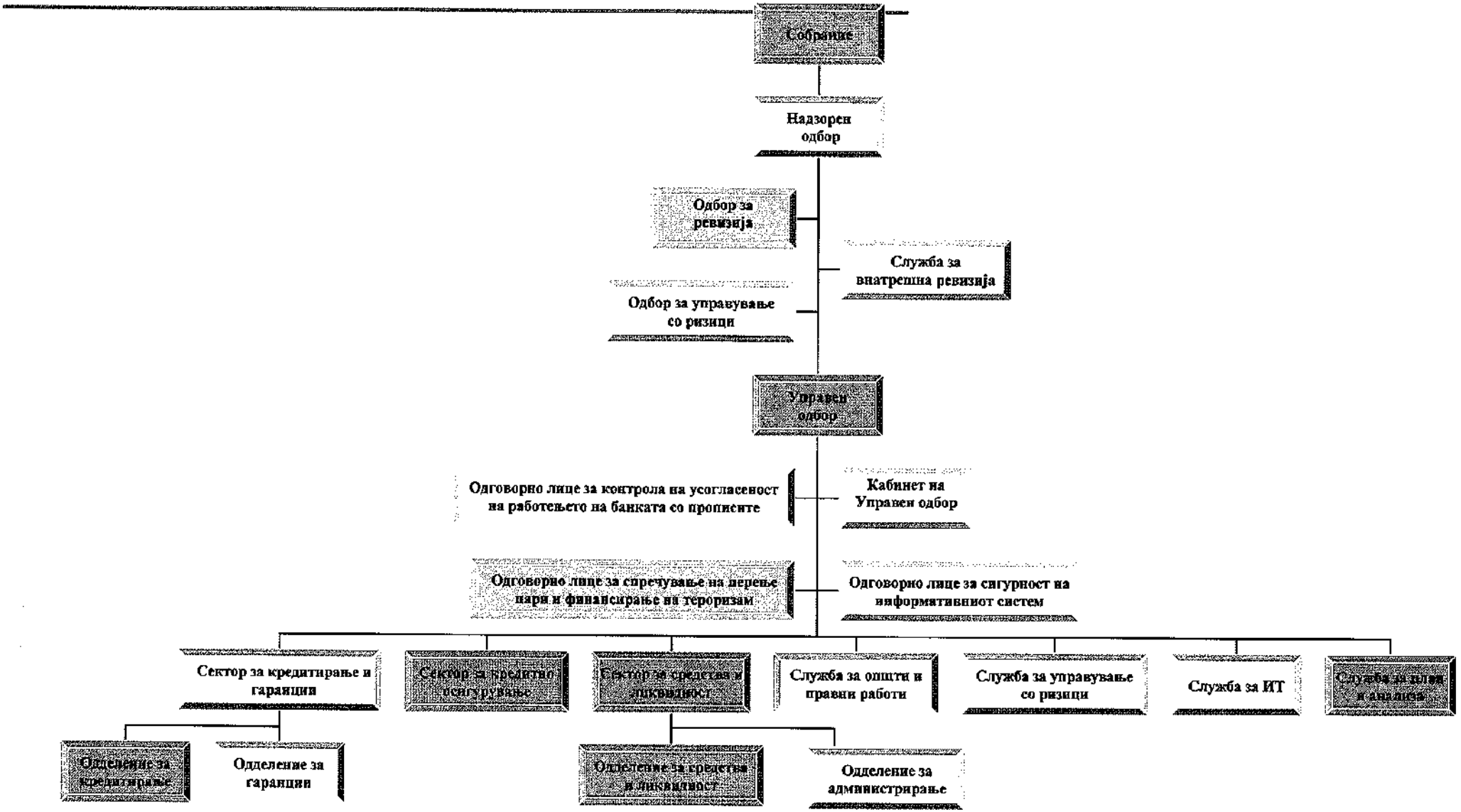

VI. АКЦИОНЕРСКА СТРУКТУРА

Согласно Законот за Македонска банка за поддршка на развојот (Сл. Весник на РМ бр. 105/2009), МБПР е акционерско друштво во кое Република Македонија е единствен акционер. Владата на Република Македонија е запишана во акционерската книга на Банката со вкупно 384.103 обични акции со право на глас и номинална вредност од 3.108,00 денари за една акција.

VII. ДРУГИ ИНФОРМАЦИИ И ПОДАТОЦИ ВО ВРСКА СО КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

Кодексот за корпоративно управување на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје бр. 02-1602/5 од 29.6.2018 година и Одлуката за измена и дополнување на Кодексот за корпоративно управување бр. 02-2043/13 од 13.08.2019 година се изготвени во согласност со Одлуката на Советот на НБРСМ за основните начела и принципи на корпоративно управување во банка.

РБСМ, односно органите на управување во Банката и вработените во текот на 2019 година, во целост се придржуваа кон принципите на корпоративно управување прифатени во кодексот за корпоративно управување и тоа:

- Принцип на заштита на правата и интересите на единствениот акционер;
- Принцип на ефикасно управување;
- Принцип на ефикасна контрола на финансиските и економските активности;
- Принцип на транспарентност и објективност на објавување на информации за РБСМ;
- Принцип на законитост и етика;
- Принцип на социјална одговорност;
- Принцип на поделба на надлежностите;
- Политика на решавање на корпоративните конфликти;

- Принцип на ефективно заемно дејство со вработените и правичен надоместок;
- Принцип на трудољубивост и одговорност;
- Заштита на лични податоци;
- Корпоративен советник.

VIII. ИНФОРМАЦИИ И ПОДАТОЦИ ЗА ПОЛИТИКАТА НА БАНКАТА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Основните постулати на политиката за спречување на судир на интереси во РБСМ се предвидени во Етичкиот кодекс на Банката бр. 02-1470/8 од 12.6.2018 година, Одлуката за измена и дополнување на етичкиот кодекс бр. 02-1424/9 од 6.6.2019 година и Политиката за избегнување на судир на интереси бр. 02-1401/8 од 6.6.2018 година. Етичкиот кодекс, најмалку еднаш годишно е предмет на разгледување од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Согласно законските одредби и одредбите од Политиката на Банката за избегнување судир на интереси, лицата со посебни права и одговорности во Банката редовно на секои шест месеци даваа писмена изјава за постоење, односно непостоење на судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката.

Членовите на Надзорниот и Управниот одбор на Банката и лицата со посебни овластувања не присуствуваат при донесување на одлуки со кои е доведена во прашање нивната објективност, поради постоење на судир помеѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката преку содржината на одлуката која е предмет на донесување од страна на соодветниот орган. Членовите на Надзорниот и Управниот одбор и лицата со посебни овластувања пред одлучувањето за одредени прашања за кои имаат судир на интереси, ја напуштаат седницата и даваат писмена изјава во која се наведува основот од кој произлегува судирот на интереси.

IX. ИНФОРМАЦИИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА УСЛУГИ ОД НАДВОРЕШНИ ЛИЦА

РБСМ користи услуги од надворешни лица кои се значајни за работењето на Банката, односно:

- одржување на софтвер за факторинг;
- одржување на софтвер за интегриран банкарски систем ИБИС;
- одржување на ИКТ инфраструктура;
- одржување на софтвер за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Согласно политиката за користење на услуги од надворешни лица, Банката има склучено годишни договори за одржување со соодветни надворешни лица, кои ги исполнуваат критериумите и условите за вршење на соодветните услуги како надворешни лица во банка.

X. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО НА БАНКАТА ВО 2019 ГОДИНА

Во текот на 2019 година, РБСМ АД Скопје работеше согласно усвоениот Развоен план и Деловна политика за годината, прилагодувајќи го тековното работење со економските, пазарните и непазарните услови во земјата. Банката главно ги оствари планираните оперативни и финансиски цели, при што е зачувана висока ликвидност, стабилност и солвентност.

1. Биланс на состојба

Вкупната билансна сума во 2019 година изнесува 10.312.560 илјади денари и во однос на претходната година е зголемена за 2,6%.

БИЛАНС НА СОСТОЈБА (во илјади денари)	состојба 31.12.2018	состојба 31.12.2019	2019/2018
Парични средства и парични еквиваленти	698.074	773.636	10,8%
Кредити на и побарувања од банки	9.160.044	9.328.142	1,8%
Кредити на и побарувања од други комитенти	61.365	79.493	29,5%
Вложувања во хартии од вредност	0	0	нп
Побарувања за данок на добивка	5.203	3.653	-29,8%
Останати побарувања	8.997	11.060	22,9%
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	5.864	4.496	-23,3%
Нематеријални средства	290	923	318,3%
Недвижност и опрема	111.889	111.157	-0,6%
ВКУПНА АКТИВА	**10.051.726**	**10.312.560**	**2,6%**
Обврски по кредити	7.435.704	7.673.211	31,9%
Посебна резерва и резервирања за вонбилансна изложеност	5.784	9.303	60,8%
Останати обврски	9.145	10.586	15,8%
ВКУПНО ОБВРСКИ	**7.450.633**	**7.693.100**	**3,2%**
Запишан капитал	1.193.792	1.193.792	0,0%
Останати други резерви	1.360.789	1.407.301	3,4%
Задржана добивка/акумулирани загуби	46.512	18.367	-60,5%
ВКУПНО КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	**2.601.093**	**2.619.460**	**0,7%**
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	**10.051.726**	**10.312.560**	**2,6%**

Состојбата на **паричните средства и паричните еквиваленти** на 31.12.2019 година изнесува 773.636 илјади денари што претставува 7,5% од вкупната актива на Банката.

Кредитите на и побарувања од банки на ден 31.12.2019 година изнесуваат 9.328.142 илјади денари што претставува 90,4% од вкупната актива и истите се зголемени за 1,8% во однос на претходната година. Оваа ставка има најголемо учество во активата поради специфичниот принцип на работа на Банката кој е карактеристичен за развојните банки во светот. Анализата на кредитното портфолио на Банката од аспект на валутната структура го покажува доминантното учество на состојбата на девизни кредити.

Кредитите на и побарувања од други коминтенти кои доминантно се однесуваат на кредитирање на општините и факторинг на ден 31.12.2019 година изнесуваат 79.493 илјади денари и бележат пораст од 29,5% во однос на претходната година.

Управувањето со **преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања** се одвиваше во согласност со регулативата на НБРСМ која се однесува на издвојување загуба за оштетување на преземениот имот.

Нематеријалните средства и **недвижностите и опремата** се движеа во рамките на потребите за задоволување на основното оперативно работење на Банката.

Во однос на изворите на средства, **вкупните обврски** на Банката на 31.12.2019 година достигнаа износ од 7.693.100 илјади денари и остварија пораст од 3,2% во споредба со крајот на 2018 година. Доминантна ставка во вкупните обврски и понатаму се **обврските по кредити** со учество од 99,7% во вкупните обврски на Банката. Во валутната структура доминираат обврските по кредити во странска валута, додека од аспект на рочната структура согласно рокот на доспевање тие се во позицијата на долгорочни обврски.

Вкупниот капитал и резервите учествуваат со 25,4% во пасивата на Банката. Оваа ставка на 31.12.2019 година бележи пораст од 0,7% во однос на претходната година и изнесува 2.619.460 илјади денари. Истиот го сочинуваат основачкиот капитал, резервите формирани од остварените добивки во претходните години и добивката од тековниот период.

2. Биланс на успех

Во периодот од 01.01 - 31.12.2019 година, РБСМ оствари вкупни приходи во износ од 200.978 илјади денари, вкупни расходи во износ од 180.192 илјади денари, бруто-позитивен финансиски резултат во износ од 20.786 илјади денари и **нето-позитивен финансиски резултат** во износ од 18.367 илјади денари. Пресметаниот данок на добивка за 2019 година изнесува 2.419 илјади денари. Финансискиот резултат на крајот од 2019 година беше под одредено негативно влијание на еднократен ефект во делот на исправката на вредност на финансиски средства, на нето основа кое ќе се анулира во финансиските извештаи за следната година.

БИЛАНС НА УСПЕХ (во илјади денари)	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2019-31.12.2019	2019/2018
Приходи од камата	203.190	157.640	-22,4%
Расходи за камата	-103.421	-73.439	-29,0%
Нето приходи/расходи од камата	**99.769**	**84.201**	**-15,6%**
Приходи од провизии и надоместоци	40.821	38.439	-5,8%
Расходи за провизии и надоместоци	-25.463	-26.335	3,4%
Нето приходи/расходи од провизии и надоместоци	**15.358**	**12.104**	**-21,2%**
Нето приход/расход од курсни разлики	**75**	**-243**	**-424,0%**
Останати приходи од дејноста	**5.744**	**4.899**	**-14,7%**
Исправка на вредност на финансиски средства, на нето основа	**-1.899**	**-16.345**	**860,7%**
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа	**-1.466**	**-1.369**	**-6,6%**
Трошоци за вработените	-35.246	-34.215	-2,9%
Амортизација	-10.026	-4.781	-52,3%
Останати расходи од дејноста	-20.374	-23.465	15,2%
Општи и административни трошоци и амортизација	**-65.646**	**-62.461**	**-4,9%**
Добивка/загуба пред оданочување	**51.935**	**20.786**	**-60,0%**
Данок на добивка	-5.423	-2.419	-55,4%
ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ФИНАНСИСКАТА ГОДИНА	**46.512**	**18.367**	**-60,5%**

Во извештајниот период остварени се **нето-приходи од камата** во износ од 84.201 илјади денари и истите се намалени за 15,6% во однос на претходната година. Ова намалување главно се должи на: укинувањето на каматните субвенции од страна на државата за ЕИБ-5 кредитната линија, наспроти

субвенциите за ЕИБ 1-4 кредитните линии; надолната промена во ценовната политика кај производите на Банката и ниските каматни стапки на домашниот пазар на пари.

Нето-приходите од провизии и надоместоци за тековната 2019 година изнесуваат 12.104 илјади денари и истите се намалени во споредба со 2018 година за 21,2%.

Приходите и расходите за средства и изворите на средствата во странски валути или изразени во валутна клаузула се искажуваат во билансот на успех во денари по средниот курс на НБРСМ на нето основа.

Банката во согласност со прописите и усвоените акти го утврдува процентот со кој се проценува намалувањето на вредноста и одржувањето на резерви кои се доволни за покривање на можните кредитни ризици. За 2019 година **исправката на вредност на финансиските средства** прикажа нето-расход во износ од 16.345 илјади денари и 1.369 илјади денари по основ на **расход од оштетување на нефинасиски средства**, на нето основа.

Општите и административни трошоци и амортизацијата се реализирани во износ од 62.461 илјади денари што е за 4,9% помалку во однос на истиот период минатата година.

XI. КРЕДИТНИ АКТИВНОСТИ

Како и во претходните години така и во 2019 година, РБСМ ги реализираше кредитните активности главно преку деловните банки со кои има склучено договори за соработка и тоа:

- Халк банка АД Скопје,
- Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје,
- Еуростандард банка АД Скопје
- Комерцијална банка АД Скопје,
- НЛБ банка АД Скопје,
- Охридска банка АД Скопје,
- Прокредит банка АД Скопје,
- Стопанска банка АД Битола,
- Стопанска банка АД Скопје,
- ТТК банка АД Скопје,
- УНИ банка АД Скопје,
- Централна Кооперативна банка АД Скопје.

Дел од своите кредитни активности (кредитирање на земјоделството; на проекти за преработка на земјоделски производи; на извозот и на општините за проекти од ИПА компонента) РБСМ ги реализираше директно со кредитобарателите, без посредство на деловните банки.

Кредитните активности на РБСМ се финансирани со користење на два извора на средства, односно сопствени извори на средства и туѓи извори на средства (средства обезбедени од меѓународни финансиски институции, билатерални кредитори и останати кредитори и донатори).

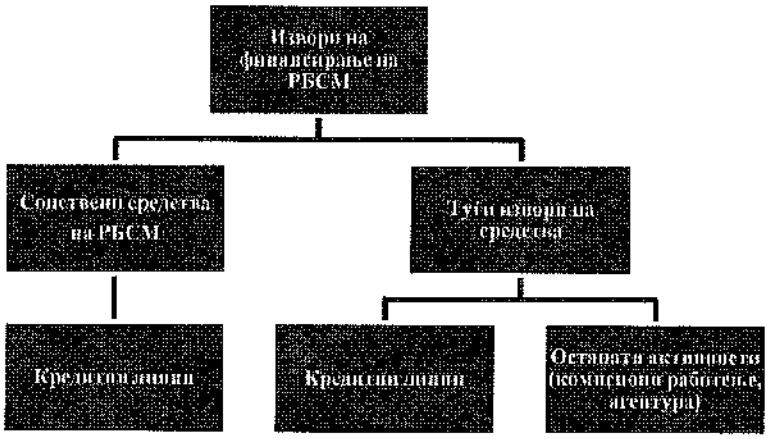

1. Кредитни линии од сопствени средства

Од сопствените средства на РБСМ се креирани неколку кредитни линии во функција на исполнување на развојните цели што ги има Банката:

- Кредитна линија за развој на микро, мали и средни претпријатија - *износ*: до 500.000 евра; *рок на отплата*: до 1 година; *каматна стапка*: фиксна до 6,5% или варијабилна до 3М ЕУРИБОР + 3,75%;
- Финансирање на производство наменето за извоз - *износ*: до 2.000.000 евра; *рок на отплата*: до 2 години; *каматна стапка*: фиксна до 6% или варијабилна до 3М ЕУРИБОР + 3,75%;
- Финансирање на тројни обртни средства - *износ*: до 300.000 евра; *рок на отплата*: до 3 години; *каматна стапка*: фиксна до 6% или варијабилна до 3М ЕУРИБОР + 3,75%;
- Финансирање на општини за имплементација на проекти финансирани од ЕУ ИПА компонента - *износ*: до 300.000 евра; *рок на отплата*: до 2 години; *каматна стапка*: фиксна 5,75%.

Со состојба 31.12.2019 година, изложеноста на Банката по основ на овие кредитни линии изнесува вкупно 28,7 милиони евра.

2. Кредитни линии од меѓународни финансиски институции, билатерални кредитори и останати извори

Во 2019 година, РБСМ продолжи со искористувањето и реализицијата на кредитните линии од странските кредитори и донатори. Притоа, посебен акцент се стави на пласманите на кредити од револвинг фондот на кредитните линии ЕИБ 1, ЕИБ 2, ЕИБ 3 и ЕИБ 4 како и на повлекување и пласман на нови средства од ЕИБ 5.

2.1. ЕИБ 5 кредитна линија

Кредитите од оваа кредитна линија се наменети за финансирање на основни средства, тројни обртни средства, приоритетни проекти и mid cap компании и истите се пласираат со фиксна каматна стапка до 3,2% годишно. Со средствата од оваа кредитна линија се поддржуваат следните кредитни програми:

Инвестициски кредити од ЕИБ 5

Износ на поединечен кредит наменет за крајните корисници:	од 10.000 до 3.500.000 евра
Рок на отплата:	до 12 години
Вклучен грејс период:	до 2 години
Намена:	Поддршка на идентификувани проекти за: ▪ купување на материјални средства: недвижности (освен земјиште); опрема; обртни средства (не повеќе од 30% од вредноста на кредитот) и ▪ инвестиции во нематеријални средства

Кредити за трајни обртни средства од ЕИБ 5

Износ на поединечен кредит наменет за крајните корисници:	од 5.000 до 666.700 евра
Рок на отплата:	до 3 години
Вклучен грејс период:	до 6 месеци
Намена:	Поддршка на барањата за перманентно зголемување на потребите за обртен капитал во услови на експанзија на бизнис активностите на компанијата

Кредити за приоритетни проекти и mid cap од ЕИБ 5

Износ на поединечен кредит наменет за крајните корисници:	до 6.000.000 евра
Рок на отплата:	до 12 години
Вклучен грејс период:	до 2 години
Намена:	Поддршка на приоритетни проекти од областа на индустријата, образованието, културата, екологијата и сл.

Во 2019 година, од ЕИБ 5 кредитната линија беа поддржани 123 кредитни барања во вкупен износ од 44,0 милиони евра, а од револвинг средствата од претходните четири ЕИБ фази се поддржани дополнителни 105 кредитни барања во вкупен износ од 14,4 милиони евра.

2.2. Кредитна линија за финансирање на микро, мали и средни претпријатија од Германската развојна банка - *KfW*

Средствата од оваа кредитна линија се состојат од вкупно три фази. РБСМ е назначена само како управител на Фондот формиран од средствата на

кредитната линија од првата фаза (KfW1), додека во втората и третата фаза (KfW2 и KfW3), РБСМ се јавува и како позајмувач на средства. Кредитите се пласираат преку Халкбанка АД Скопје, Охридска банка АД Скопје, Прокредит банка АД Скопје и штедилница Можности ДОО Скопје. Износот на кредити е до 300.000 евра, рокот на отплата до 11 години, а каматна стапка ја утврдува секоја банка-учесник поединечно. Корисници на кредитите се: микро и мали претпријатија, индивидуални претприемачи, занаетчиски дуќани, приватни трговци, тезги на пазар и други микро и мали стопански субјекти. Кај оваа кредитна линија заклучно со крајот на 2019 година, Банката има вкупна изложеност од 14,5 милиони евра.

2.3. Други кредитни линии и проекти

2.3.1. Проект „Самовработување со кредитирање"

Во 2008 година се започна со спроведување на проектот „Самовработување со кредитирање" (носител на проектот е Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија). Цел на проектот е создавање на ефикасен систем на економска и социјална поддршка и продуктивно ангажирање на категоријата невработени лица во државата. Кредитната програма е насочена кон поддршка на долгорочно невработените лица, корисниците на парични надоместоци по основ на невработеност и младите лица кои прв пат се вработуваат. Кредитите се одобруваат со фиксна каматна стапка од 1% годишно при што во грејс период не се плаќа камата, а лицата-корисници на средства од оваа програма се обврзуваат најмалку во периодот на отплата на кредитот да не можат да се вратат во евиденцијата на невработени лица. Кредитите се одобруваат за следниве категории:

- Невработени лица кои сакаат да се самовработат – *износ:* за секое новоотворено работно место од 5.000 до 10.000 евра (по избор на кредитобарателот), а за секое дополнително новоотворено работно место по дополнителни 5.000 евра, но најмногу до 5 работни места (вклучувајќи го и кредитобарателот), односно најмногу до 30.000 евра независно од обемот на дејноста; *рок на отплата*: до 7 години; *грејс период*: до 1,5 години;

- Правни лица кои сакаат да вработат – *износ:* за секое новоотворено работно место до 5.000 евра, без ограничување на бројот на лица кои може да ги вработи; *рок на отплата:* до 4 години; *грејс период:* до 1 година.

За реализација на овој проект во кој РБСМ има улога на агент банка, склучени се договори со шест деловни банки и тоа Охридска банка АД Скопје, НЛБ банка АД Скопје, Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје, Комерцијална Банка АД Скопје, Стопанска Банка АД Битола и Халк Банка АД Скопје,

Заклучно со 31.12.2019 година изложеноста кај оваа кредитна линија изнесува 7,0 милиони евра.

2.3.2. Обновлив кредитен фонд/Земјоделски кредитен дисконтен фонд (ОКФ/ЗКДФ) кредитна линија

Започнувајќи од 1.7.2010 година, со Договор за администрирање склучен помеѓу Министерството за финансии и МБПР, администрирањето на ЗКДФ кредитната линија е пренесено од Министерството за финансии во МБПР под името „Администрирање на кредитна линија од Обновлив кредитен фонд".

Реализацијата на ОКФ/ЗКДФ кредитната линија се спроведува од 2003 година преку дванаесет финансиски институции учеснички (ФИУ), од кои десет се деловни банки, а две се штедилници. Рокот на отплата и грејс периодот се договараат со ФИУ, а кредитите се одобруваат за следниве категории:

- Примарно земјоделско производство – *износ:* до 100.000 евра; *каматна стапка:* фиксна до 4% годишно (преку банки) или фиксна до 6% годишно (преку штедилници);
- Преработка на земјоделски производи – *износ:* до 300.000 евра; *каматна стапка:* фиксна до 5% годишно (преку банки) или фиксна до 6,5% годишно (преку штедилници);
- Извоз на примарни земјоделски производи и нивни преработки - *износ:* до 300.000 евра; *каматна стапка:* фиксна до 5% годишно (преку банки) или фиксна до 6,5% годишно (преку штедилници).

Заклучно со 31.12.2019 година одобрени се вкупно 6.318 кредити во вкупен износ од 81,3 милиони евра, од кои 63,3 милиони евра се средства од Фондот, а 18,0 милиони евра се средства на ФИУ. Со состојба 31.12.2019 година, активното салдо на Фондот изнесува 2,1 милион евра.

2.3.3. Кредитна линија - Посебен кредитен фонд (ПКФ)

Во текот на 2011 година, Кредитната линија од Европската агенција за реконструкција (ЕАР) која беше наменета за поддршка на мали и средни трговски друштва беше редизајнирана преку склучување на Договор за администрирање на Посебен кредитен фонд со гарантна шема за поддршка на микро, мали и средни трговски друштва помеѓу Владата на Република Македонија и МБПР. Кредитите се пласираат преку деловните банки со кои РБСМ има склучено рамковни договори или директно.

На 31.12.2019 година изложеноста по основ на ПКФ кредитната линија изнесува 194 илјади евра.

2.3.4. Кредитна линија за производство, преработка и извоз на земјоделски производи

Оваа кредитна линија започна со имплементација во 2012 година и беше формирана со цел директно да се поддржат друштвата кои се занимаваат со производство, преработка и извоз на земјоделски производи. Кредитите се одобруваат под следните услови: *износ:* до 300.000 евра (односно до 500.000 евра за откуп на грозје, пченица, овошје и зеленчук); *рок на отплата и грејс период:* до 5 години со вклучен грејс до 1 година за основни средства и до 1,5 година со вклучен грејс до 3 месеци за обртни средства; *каматна стапка:* фиксна 2% годишно.

Од оваа кредитна линија заклучно со 31.12.2019 година се одобрени кредитни барања во износ од 23,6 милиони евра.

XII. ОСИГУРУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊА

1. Инструменти на осигурување на побарувања (извозни и домашни)

Развојната банка на Северна Македонија е развојна институција која врши осигурување на извозни и домашни побарувања од комерцијални и политички ризици на краток рок. Во текот на 2019 година, РБСМ ги нудеше следните инструменти на осигурување:

- Осигурување од комерцијални ризици на краток рок:
  - пред испорака на стоките, односно услугите:
    - стечај.
  - по испорака на стоките, односно услугите:
    - стечај;
    - продолжено неплаќање.
- Осигурување од политички ризици:
  - ризик од војна или слични настани;
  - ризик од откажување на лиценци;
  - раскинување на договор.

1.1. Договор за реосигурување

Во 2019 година, Банката го реосигуруваше вкупното осигурено извозно и домашно портфолио. Реосигурувањето се вршеше согласно склучениот квотен (задолжителен) договор за реосигурување со реосигурителите Атрадиус РЕ (Atradius RE) и Натионале Борг (Nationale Borg). Со квотниот договор за реосигурување се постигнаа поповолни услови во однос на преземениот ризик, премиските стапки, осигурените ризици и други услови во споредба со претходните години. Согласно квотниот договор за реосигурување, РБСМ презема 35%, а реосигурителите преземаат 65% од осигуреният ризик на РБСМ за одобрени кредитни лимити до 1.500.000 евра. За одобрени кредитни лимити за купувачи над 1.500.000 евра, РБСМ презема 20% од осигуреният ризик, а реосигурителите преземаат 80% од осигуреният ризик.

Поединечното преземање на ризикот од страна на реосигурителите е како што следи:

- Атрадиус РЕ, Република Ирска - 66,67%,
- Натионале Борг, Кралство Холандија - 33,33%,

2. Обем на работење

2.1. Полиси за осигурување на извоз од комерцијални ризици на краток рок

Во текот на 2019 година, РБСМ потпиша полиси за осигурување на извозни и домашни побарувања, побарувања од комерцијални ризици на краток рок со 55 осигуреници и по истите се одобрени кредитни лимити за домашни и странски купувачи.

2.2. Осигурани побарувања

Во текот на 2019 година, РБСМ осигура вкупно 51,6 милиони евра. Од нив осигурување на извоз во износ од 38,4 милиони евра од кои наплати премија во износ од 140.708 евра. Остатокот од 13,2 милиони евра е од осигурување на домашни побарувања од краткорочни комерцијални ризици, и од нив наплати премија во износ од 57.739 евра.

Износот на премија што РБСМ ја плаќа на реосигурителите е 65% од вкупно наплатената премија. Согласно на ова, при преземање на ризикот, односно исплата на штета, реосигурителите учествуваат со 65% во износот на штета, а РБСМ со 35%.

2.3. Штети

Во текот на 2019 година, поради настанати осигурени случаи (стечај и продолжено неплаќање), РБСМ исплати штети во корист на осигурениците во износ од 219.615 евра.

3. Меѓународна соработка

РБСМ е полноправен член на Меѓународната асоцијација на извозно кредитни агенции - Прашки клуб од 1999 година (дел од Бернската унија). Како полноправен член, РБСМ во 2018 година активно учествуваше во работата на Бернската унија, придонесувајќи за остварување и почитување на целите на асоцијацијата: меѓусебна соработка, размена на искуства, прифаќање на меѓународни стандарди, промовирање на кредитното осигурување, обезбедување на меѓусебна помош и размена на информации. РБСМ учествуваше на еден одржан полугодишен редовен состанок на членките на Прашкиот клуб и Бернската унија.

4. Факторинг

Факторингот е флексибилен финансиски инструмент кој овозможува подобрување на готовинскиот тек и ликвидноста на компаниите. Факторингот е специфичен облик на краткорочно финансирање во којшто РБСМ во улога на „Фактор“ врз основа на договор склучен во писмена форма ги презема-купува побарувањата од странство на друго домашно лице (доверител) со право на регрес. Договорни страни во факторингот се:

- Продавач/извозник на стоки и услуги кој издава фактура;
- Должник/купувач на стоките или услугите;
- Фактор (субјект/РБСМ кој го врши факторингот, односно откупот на побарувањето).

РБСМ работи факторинг со право на регрес на извозни побарувања. На тој начин, Банката придонесува за полесно краткорочно финасирање на компаниите за нивните тековни потреби со што преставува еден вид на акцелератор на бизнис циклусите кои се спроведуваат во компаниите, посебно на извозно ориентираните компании. Со јасно дефинирани Процедури за факторинг и нивна конзистентна примена се овозможи:

- воспоставување на јасно дефинирани принципи и постапки на работење и
- користење на стандардни форми и модели при спроведување на факторинг услугата.

Иако РБСМ врши факторинг на извозни побарувања со право на регрес, во процесот на факторингот, акцент се става на кредитната способност на купувачот/должникот. Предностите за компаниите-клиенти од користење на факторинг инструментот се:

- подобрување на готовинскиот тек;
- забрзување на бизнис циклусите;
- зголемување на обртниот капитал;
- обезбедување раст и развој на бизнисот.

Факторингот во целост ја потврдува својата улога на алтернативен и специфичен начин на финасирање кој се повеќе ќе биде актуелен и користен со оглед на искуствата во странство и потребите на македонските компании за обртни средства за финасирање на тековните потреби.

Во текот на 2019 година, РБСМ преку факторингот поддржа извоз на македонски извозници со што го поддржа извозот на македонски производи и услуги кон купувачи кои се лоцирани во 5 земји од регионот и ЕУ.

Реализиран факторинг во 2019 година:

во евра	01.01-31.12.2019
Откупени побарувања	4.072.706
Финансирање	3.258.165
Пресметана камата	16.783
Пресметана провизија	8.146

XIII. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје има воспоставено систем на управување со ризиците и континуирано управува со ризиците во согласност со природата, видот и обемот на финансиски активности што ги врши. Воспоставениот систем на управување со ризици вклучува стратегија, политика, процедури и други интерни акти за управување со ризиците, соодветна организациска поставеност (јасна организациска структура, ефикасен процес на управување со ризици и ефикасен систем на внатрешна контрола и ревизија) и процес на утврдување на потребниот интерен капитал на банката за покривање на ризиците.

РБСМ има воспоставено систем на управување со сите материјални ризици на кои е изложена. Материјалните ризици се утврдуваат согласно со интерна методологија според која се користи квалитативна оценка, односно оценка на вијанието на одделен ризик на работењето, како и историски податоци за износ на загуби кои може да се поврзат со одделен ризик.

Ризикот претставува веројатност одредена активност или настан да има директно негативно влијание врз добивката и/или сопствените средства или да предизвика тешкотии во остварувањето на целите на банката. Ризикот е соодветно управуван кога е идентификуван, разбран, оценет, извршен е мониторинг и контролиран. Соодветното управување со ризиците се заснова пред сè на интерни акти за идентификување, оценка, контрола и следење на одделните ризици, правила за стрес тестирање, правила за воведување нов производ, правила за користење услуги од надворешни лица, како и соодветен информативен систем. Дополнително, ризиците не се идентификуваат и оценуваат во изолација, поради тоа што една трансакција може да носи повеќе видови ризици и еден вид ризик може да има влијание на зголемување на други ризици.

Со системот на управување со ризици Банката ги опфаќа најмалку:

- Кредитен ризик;
- Ризик на земја;
- Кредитен ризик, ризик кој произлегува од девизен курс;
- Ризик од концентрација на кредитната изложеност;
- Ликвидносен ризик;

- Валутен ризик;
- Ризик од промена на каматни стапки во портфолио на банкарски активности;
- Оперативен ризик;
- Репутациски ризик;
- Стратегиски ризик.

1. Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик од загуба за банката, поради неможноста клиентот или друга договорна страна да ги измирува своите обврски во договорениот износ и/или договорените рокови. Имајќи го предвид фактот дека сите промени на макроекономските индикатори во една земја водат кон квалитативни промени кај клиентите, покрај кредитниот ризик банката го вклучува и ризикот на земјата. Кредитите се најголеми и најочигледни извори на кредитен ризик. Меѓутоа, постојат и други извори на кредитен ризик што постојат од извршување на активностите на банката и се вклучени во билансната и вонбилансна евиденција.

Банката го контролира кредитниот ризик со воспоставување на политики и процедури со кои се утврдува системот на внатрешни контроли со цел превентивно делување на ризиците. Имено, банката ги извршува активностите врз основа на дефинирани критериуми за нови изложености на кредитен ризик, како и за распространетост на постојните изложености на кредитен ризик. Пред одобрување на било каква активност, која има влијание на кредитната изложеност, банката врши оценка на профилот на ризичност на поединечна основа (клиент/трансакција) што вклучува: оценка (квантитативна и квалитативна) на кредитната способност на клиентот/друга договорна страна и уредноста на клиентот во намирувањето на неговите обврски. Банката ја оценува потребата и соодветно врши исправка на вредност на активните биланси побарувања односно издвојува посебна резерва за вонбилансните позиции коишто произлегуваат од секој склучен договор за кредитна изложеност преку утврдување на сегашна вредност на идните парични текови кои што ќе настанат врз основа на тие побарувања. Банката го утврдува износот на очекувана кредитна загуба најмалку еднаш месечно на поединечна основа за сите кредитни изложености.

Изложеност на кредитен ризик по категории на ризик со состојба на 31.12.2019 е следна:

- А категорија – 99,73%
- Б категорија – 0,09%
- В категорија – 0,02%
- Г категорија – 0,00%
- Д категорија – 0,16%

Банката не утврдила исправка на вредност/посебна резерва за 6,6% од вкупната изложеност на кредитен ризик. Со состојба на 31.12.2019 година, вкупниот износ на исправка на вредност/посебна резерва е 0,28% од вкупната изложеност на кредитен ризик што претставува ниско ниво на ризичност.

2. Ризик на земја

Ризик на земја е ризикот дека економските, социјалните и политичките услови и настани во одредена странска земја ќе влијаат на работењето на банката. Во функција на управување со овој ризик, банката воспоставува адекватен систем на идентификација, оценка, мониторинг и контрола при што има предвид дека ризикот на земјата не е лимитиран само на изложеност кон лица со домицилна земја различна од Република Северна Македонија, туку ги разгледува и факторите што можат да влијаат на изложеноста кон домашни лица, доколку кредитната способност на наведеното лице е под значајно влијание на настани во друга земја. Управувањето со ризик на земји е интегриран со процесот на управување со кредитен ризик.

Цел на политиката за управување со ризик на земја на банката е обезбедување неопходни предуслови за идентификување на изложеноста на банката на ризик на земја и ограничување на изложеноста според нивото на ризикот.

Изложеноста на ризик на земја се пресметува поединечно за секоја изложеност на кредитен ризик. За секоја класификациска група на земја се предвидува процент на загуба согласно со Политиката за управување со кредитен ризик. Ризикот на земја се пресметува како процент од нето-кредитната изложеност.

3. Кредитен ризик, кој произлегува од ризик од девизен курс

Кредитниот ризик кој произлегува од ризикот од девизниот курс на кој е изложен резидентот-корисник на кредит е интегрален дел од кредитниот ризик и е интегриран во системот на управување со ризиците. Кредитниот ризик кој произлегува од ризикот од девизниот курс на кој е изложен резидентот-корисник на кредит е тековниот или потенцијалниот ризик по капиталот и добивката кој произлегува од неможноста на резидентот-корисник на кредит редовно да ги извршува своите обврски согласно договорот за кредит заради тоа што промените во девизниот курс негативно се одразуваат, т.е. ги зголемуваат обврските на корисникот на кредит. Овој ризик е поврзан со валутата во која кредитите или другите пласмани се одобруваат. Имено, кредитен ризик кој произлегува од ризикот од девизниот курс се јавува при неусогласена девизна позиција (неусогласена структура на девизни побарувања и обврски) на корисникот на кредит според валутата и рочноста. Валутниот индуциран кредитен ризик е својствен за банката бидејќи дел од активата и пасивата се искажани во странска конвертибилна валута или во домашна валута, но индексирани во странска валута.

4. Ризик од концентрација на изложеноста

Ризикот од концентрација на изложеноста е секоја поединечна изложеност или група на изложености кои потенцијално може да предизвикаат загуба доволно голема што може да влијае на финансиската состојба на банката или на редовното извршување на нејзините активности.

Управувањето со ризик од концентрација на изложеноста, банката го врши со воспоставување на лимити на изложености, како и дефинирање и следење на големи изложености кон одредени лица, согласно со критериумите дефинирани во Законот за МБПР и другите подзаконски прописи според кои банката е обврзана да ги извршува своите активности.

5. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик претставува тековен или иден ризик, банката да не може да обезбеди доволно парични средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци.

Основните начела и принципи за управување со ликвидоносниот ризик се утврдени со Политиката и процедурите за управување со ликвидоносен ризик. Со цел управување со ликвидноста, банката одржува потребно ниво на ликвидни средства, континуирано ја следи тековната ликвидност, обезбедува доволно денарски и девизни средства за навремено подмирување на обврските и за исплата на одобрените кредити. Моменталните вишоци на ликвидни средства се пласираат во ликвидни хартии од вредност, во депозити до 7 дена во НБРСМ, во краткорочни кредити на деловните домашни банки и во депозити во странски банки.

Следењето на ликвидноста на банката се врши од страна на Секторот за средства и ликвидност, кој ги усогласува приливите и/или одливите по валути, презема активности за одржување на портфолио на високо ликвидни средства, ја следи резидуалната и очекуваната рочна структура во насока на остварување на целите на банката дефинирани во стратегијата на банката.

6. Ризик од промена на каматни стапки во портфолио на банкарски активности

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности претставува ризик од загуба којшто произлегува од неповолните промени на каматните стапки, а коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на банката.

Управувањето со овој ризик, кој има директно влијание на приходите и на економската вредност на портфолиото на банкарски активности на банката, претставува дел од интегрираниот систем на управување со ризици во банката. РБСМ воспоставува систем на управување со ризик од промени на каматните стапки во согласност со обемот и видот на активности што ги извршува, како и со степенот на изложеност на ризик од промена на каматни стапки.

7. Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од загуба, заради промена на меѓувалутарните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути. Банката воспоставува систем на идентификување, мерење, следење и контрола на валутен ризик на кој е изложена во своето работење при што ги опфаќа сите активности и трансакции кои во билансната и

вонбилансната евиденција се евидентирани во девизи и во денари индексирани во девизна клаузула.

РБСМ вообичаено ги пласира средствата од странски извори во иста валута или во денари со девизна клаузула во валутата на потеклото на средствата. Политиката на банката е со позициите во девизи или во денари со девизна клаузула да управува на начин кој овозможува следење, контрола и елиминирање на негативните влијанија на промените на девизните курсеви на стабилноста на финансиската позиција на банката.

8. Оперативен ризик

Оперативен ризик претставува можност од загуба за банката и негативен ефект врз капиталот на банката како резултат на несоодветни или слаби внатрешни процеси, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи во банката, како и надворешни настани кои можат да предизвикаат загуба. Споредено со кредитниот и пазарниот, овој ризик не може да генерира повисоки приходи. Оперативниот ризик го вклучува и:

- Правен ризик - тековен или иден ризик врз добивката и сопствените средства на Банката, предизвикан од прекршување или непочитување на законските и подзаконските прописи, договори, пропишани практики, етички стандарди или како последица од погрешно толкување на прописите, правилата, договорите и другите документи;
- Ризик од перење пари и финансирање на тероризам - е ризик од тоа банката намерно или ненамерно да биде вклучена во активности кои што согласно со постојната законска регулатива или меѓународните стандарди претставуваат перење пари или финансирање тероризам;
- Ризик од несоодветни информативни системи – е ризик од загуба за банката поради губење, неовластено користење или нерасположивост на информациите, информативните средства и/или услугите што ги нуди Банката.

Стратегискиот и репутацискиот ризик не се вклучуваат во дефиницијата за оперативен ризик.

Управувањето со оперативниот ризик е дел од интегриран пристап за управување со сите ризици на кои е изложена банката. Управувањето со оперативниот ризик се реализира на секое ниво во рамките на организациската

структура и истовремено се интегрира во секојдневните активности на банката. На овој начин се овозможува минимизирање на можностите за настанување на штетни настани, подобрување на квалитетот на работните процеси и на услугите на банката, како и зголемување на ефективноста при извршување на активностите. Преку постојан тренинг и обука на вработените, следење на френквенцијата на случените грешки и заштита се настојува да се намали изложеноста кон оперативниот ризик.

10. Репутациски ризик

Репутациски ризик е тековен или иден ризик врз добивката или сопствените средства на Банката кој произлегува од неповолните согледувања на клиентите, доверителите, акционерите, инвеститорите и регулаторите за работењето на банката. Одговорност на сите вработени е да ја заштитат репутацијата на банката. Воспоставен е систем на редовно следење на активностите на банката за управување со репутацискиот ризик, како и на активностите за намалување на веројатноста за настанување на некои од изворите на овој ризик.

Имајќи ја предвид акционерска структура, како и фактот дека репутацискиот ризик е ризик од губење на довербата во банката што влијае на добивката и капиталот поради неповолното мислење за деловното работење независно од тоа дали постои реална основа за такво мислење односно неможноста да се предвиди овој ризик врз база на реални индикатори, како и непостоење можност за соодветно квантифицирање на овој ризик, Банката воспоставува проактивен пристап кон процесот на управување со репутацискиот ризик.

11. Стратегиски ризик

Стратегиски ризик е тековен или иден ризик врз добивката или сопствените средства на банката, кој произлегува од промените во деловното опкружување, негативните деловни одлуки, несоодветно спроведување на одлуките или недоволната реакција на банката на промените во деловното окружување. Политика на банката е донесувањето на стратегиски одлуки да биде рационален и објективен процес во функција на управувањето со стратегискиот ризик, кој ќе резултира со ист резултат независно кој го

спроведува. Банката има воспоставено систем на редовно следење на активностите на банката за управување со стратегиски ризик, како и на активностите за намалување на веројатноста за настанување на некои од изворите на овој ризик.

12. Адекватност на капиталот

Банката воспоставува политика за одржување на сопствени средства во функција на обезбедување и континуирано одржување на адекватно ниво на сопствени средства во зависност од видот и обемот на финансиските активности и висината на ризиците на кои е изложена банката како резултат на тие активности. Политика на банката е одржувањето на сопствените средства да биде во функција на одржување на стапката на адекватност на капитал со цел да се обезбеди сигурност дека банката ќе остане солвентна на долг рок.

Со состојба на 31.12.2019 година, стапката на адекватност на капитал на РБСМ е 32,63%.

XIV. ПЛАН И АНАЛИЗА

Службата за план и анализа, во склоп на стратегиските деловни цели на Банката, во 2019 година оствари активности во насока на креирање на извештаи, податоци и информации, поврзани со:

- макроекономска анализа и истражувања како основа за воведување на нови и развој на постојани продукти во Банката;
- анализа на земји и дејности во земјите каде РБСМ има изложеност преку своите клиенти;
- анализа на банкарскиот сектор во Република Северна Македонија;
- анализа на развојните банки од регионот;
- анализа на финансиското работење на РБСМ;
- соработка со меѓународни финансиски институции;
- учество во разни владини работни тела и комитети;
- изработка на Годишен извештај на Банката за 2018 година;
- изработка на Финансиски план за 2019 година и Измена на финансискиот план за работењето на Банката во 2019 година;

- месечно следење на реализацијата на финансискиот план;
- изработка на Стратегија (деловна политика и развоен план) на РБСМ за периодот 2019-2021 година.

XV. УСОГЛАСУВАЊЕ НА РАБОТЕЊЕТО НА РБСМ СО ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ

Одговорното лице за контрола на усогласеност на работењето на банката со прописите самостојно и независно врши идентификување и следење на ризиците од неусогласеност на работењето на банката со прописите.

Во текот на 2019 година, Одговорното лице за контрола на усогласеност на работењето на банката со прописите континуирано го следеше донесувањето на нацрт-регулативата, донесувањето на новите законски и подзаконски акти, измените и дополнувањата на важечките законски прописи и вршеше оцена на нивното влијание врз работењето на банката. За измените во законската и подзаконската регулатива навремено беа информирани членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор и вработените во банката и истите беа советувани во врска со нивната примена. Континуирано беа преземани потребните мерки и активности со цел усогласување на работењето на банката со новата/изменетата регулатива.

Исто така, беше вршено следење на почитувањето на прописите коишто се однесуваат на работењето на банката и на интерните акти на банката и за истото беа информирани членовите на Надзорниот одбор и Управниот одбор на банката.

Одговорното лице за контрола на усогласеност на работењето на банката со прописите во 2019 година преку давање на препораки активно учествуваше во изготвување и ревидирање на интерните акти на банката со цел нивно усогласување со новите законски и подзаконски акти.

Во текот на 2019 година беа спроведувани интерни обуки и информирање на вработените за начините на имплементирање на новите законски прописи и интерни акти на банката во нивното секојдневно работење.

Исто така, во 2019 година континуирано е вршена контрола на исполнувањето на обврските на банката во однос на навременото доставување

на извештаите кон надворешните институции и на интерните извештаи, давање на мислења и препораки при извршување на тековните активности на секторите/службите заради доследна примена и почитување на законските прописи и др.

За преземените активности во насока на остварување на функцијата контрола на усогласеност на работењето на банката со прописите, редовно се известуваше Управниот и Надзорниот одбор на банката преку месечните и полугодишните извештаи.

XVI. АКТИВНОСТИ СОГЛАСНО ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ НА ПАРИ

Во согласност со Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (Сл. Весник на РМ бр. 120/2018 и бр. 275/2019), Програмата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и Процедурите на РБСМ, Банката како субјект кој има обврска да презема мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам ги презема следните мерки:

- процедури за прифаќање на клиенти;
- процедури за анализа на своите клиенти;
- процедури за анализа на ризик и индикатори за анализа на ризик;
- процедури за анализа на ризик од носители на јавна функција;
- процедури од препознавање од невообичаени трансакции и сомневања од перење пари и финансирање на тероризам;
- процедури за чување на податоци и документи за невообичаени трансакции и сомневање од перење пари и финансирање на тероризам;
- процедури за чување на податоци и документи и доставување до Управата за финансиско разузнување (УФР);
- план за постојана обука на вработените во РБСМ од областа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
- начин на соработка со УФР;
- процедури за план за вршење на внатрешна контрола и ревизија на спроведените мерки и дејствија за спречување на перење и финансирање на тероризам.

Во текот на 2019 година, одговорното лице во Банката за спречување на перење пари и финасирање на тероризам соработуваше со УФР и други надлежни институции и присуствуваше на обуки што беа организирани од нивна страна.

Во овој период се одржаа повеќе работни состаноци со УФР и Комисијата за спречување на перење пари и усогласеност со прописите за практична примена на измените и дополнувањата на Законот. Вработените во Банката беа запознати со одредбите и практичната примена на измените на Законот што се однесуваат на готовинските плаќања во редовните обуки што се одржаа во текот на годината.

XVII. СИГУРНОСТ НА ИНФОРМАТИВНИОТ СИСТЕМ

Политиката за сигурност на информативниот систем ја дефинира примената на меѓународни сигурносни стандарди и заштитни механизми за намалување на ризикот од предизвикување штети и минимизирање на загубите како и управување со оперативниот ризик. Таа е создадена со цел да се обезбеди доверливост, интегритет и расположивост на средствата на информативниот систем, да осигура непрекинатост во доставувањето информации, податоци и услуги и да ги заштити вработените од човечка грешка. Политиката за сигурност на информативниот систем е проширена во опфат со заканите кои доаѓаат од дигиталниот простор. Банката ги следи светските трендови и способна е да даде соодветен одзив.

Банката има изготвено упатство за проценка на ризиците. Упатството за проценка на ризиците претставува основа за спроведување успешна и детална проценка на ризиците врз информативниот систем. Банката како ризик ги разгледува и заканите кои доаѓаат од дигиталниот простор. Во постапката за проценка е применет квалитативниот метод.

До органите на управување на годишно ниво се доставува анализа и оценка на ризиците за сигурноста на информативниот систем како и најмалку два извештаи во врска со сигурноста на информативниот систем. Најмалку еднаш годишно, Банката спроведува самооценка на ризиците кои потекнуваат од заканите во дигиталниот простор.

Планот за континуитет во работењето на Банката обезбедува воспоставување план за продолжување на работењето во случаи кога е предизвикан критичен прекин на работата и деловните процеси, при кои Банката не е во можност да ги исполни своите деловни обврски. Планот вклучува стратегии, активности и процедури за продолжување на деловните операции и функции поврзани со реставрација на комуникациските и информативните средства. Планот за обнова од катастрофа е составен дел од Планот за континуитет на работењето. Банката располага и со резервен центар за податоци.

Во Банката на редовна основа се зајакнуваат контролите од областа на сигурноста на информативниот систем. Таа ги следи светските трендови во областа на криминалот во дигиталниот простор (cybercrime) и презема административни, организациски и технички мерки за намалување на овие закани.

Дополнително, Банката успешно ги имплементираше мерките, препораките, управувањата, барањата, контролите на SWIFT сервисот каде што горенаведените се воведоа со цел за јакнење на сигурноста на локалната компјутерска мрежа како точка каде се концентрираат хакерските напади, што впрочем стана глобален проблем. Воедно, Банката го измени и начинот на поврзување во SWIFT мрежата што придонесе за поедноставување и оптимизирање на SWIFT сервисот.

XVIII. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Во текот на 2019 година, Службата за информатичка технологија го следеше развојот на Банката, овозможувајќи континуирана ИКТ поддршка на деловните процеси во Банката. Имено:

- континуирано беа преземани активности за надградба или измени на постоечкиот Интегриран банкарски информациски систем (ИБИС) и останатите деловни софтверски решенија. Истите се однесуваат на имплементација на нови функционалности за поефикасно извршување на деловните активности како и задоволување на регулаторните барања.

- континуирано беа преземани активности со кои се обезбедуваше поголема достапност на ИКТ ресурсите на вработените во банката, при што значителен акцент беше ставен и на обезбедување на поголема безбедност при користењето на истите, а согласно добрите пракси препорачани за работа во банките;
- се воспостави нова резервна локација кај клауд провајдер притоа користејќи ги најновите светски практики за деловен континуитет и опоравување од катастрофи.
- согласно потребите за подигање на степенот на отпорноста од ризици во дигиталниот простор како и SWIFT барањата за имплементација на сигурносни механизми, во Банката се преземаа активности во насока на имплементација на истите.

XIX. ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Службата за внатрешна ревизија е независен организациски дел, кој е функционално и организациски издвоен од останатите организациски делови во Банката, хиерархиски лоциран над оперативните организациски делови, а непосредно под Надзорниот одбор и Одборот за ревизија.

Основна цел на работењето на внатрешната ревизија е да обезбеди објективна и независна оценка за адекватноста и ефикасноста на системот на внатрешни контроли, оцена на спроведувањето на политиките за управување со ризиците, оцена на точноста на сметководствената евиденција и финансиските извештаи, на усогласеноста на интерните политики и процедури на Банката со законската регулатива, како и на општата ефикасност во работењето на Банката.

Внатрешната ревизија во текот на деловната 2019 година ги извршуваше своите активности во согласност со Годишниот план и програма за работа, изработени врз основа на прелиминарна анализа на основните деловни процеси на Банката и потенцијалните ризици на кои се изложени овие деловни процеси. Годишниот план и програма за работа се одобрени од страна на Надзорниот одбор на банката.

Во текот на 2019 година, Службата за внатрешна ревизија изврши 13 редовни ревизорски контроли, тековно ја следеше имплементацијата на

дадените препораки, редовно го известуваше Надзорниот одбор на Банката и соработуваше со Управниот одбор, Одборот за ревизија, НБРСМ и независниот ревизор на Банката.

Управен одбор
Главен извршен директор Кире Наумов
Главен оперативен директор Фарук Исмаили

www.grant-thornton.com.mk